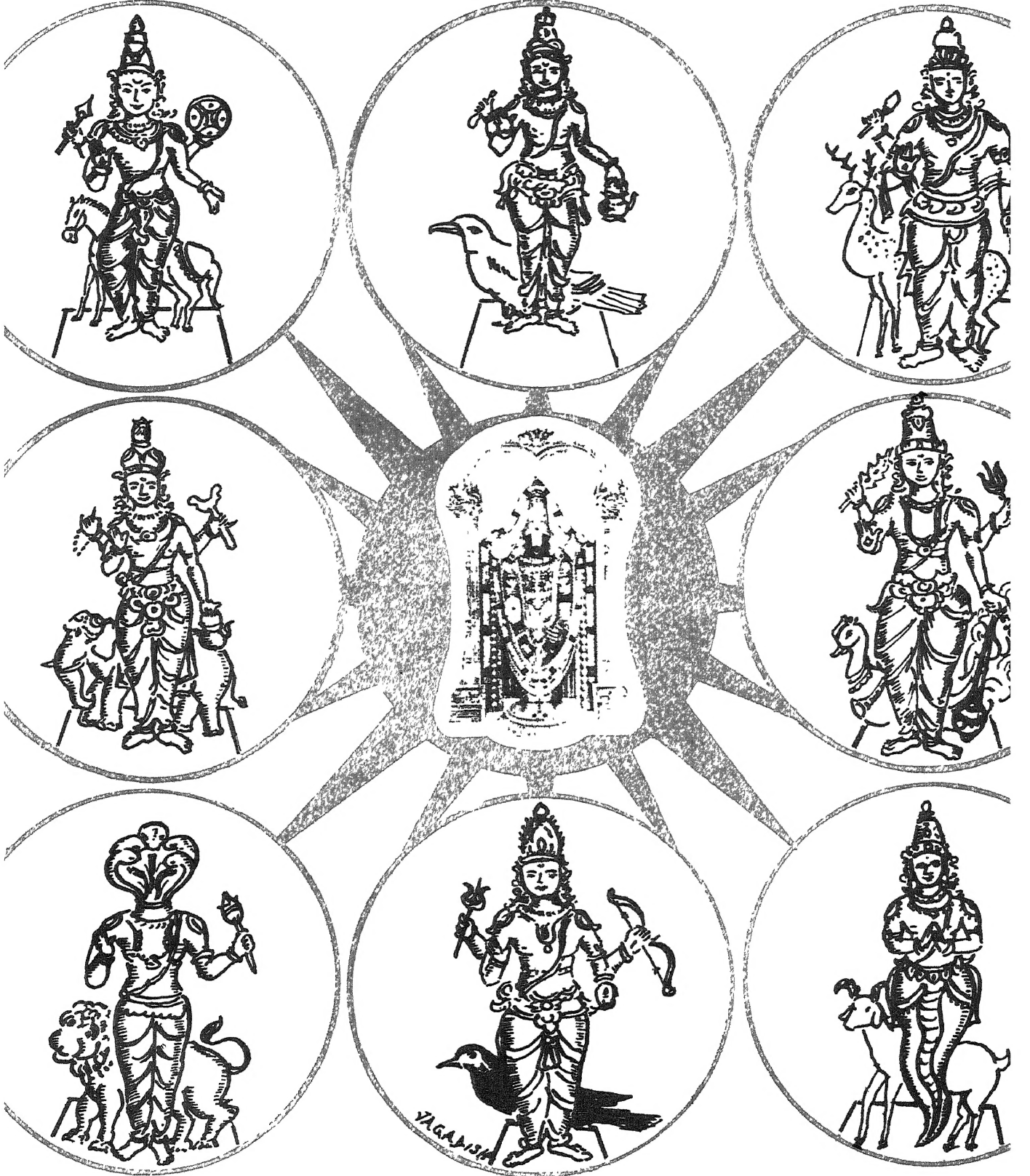

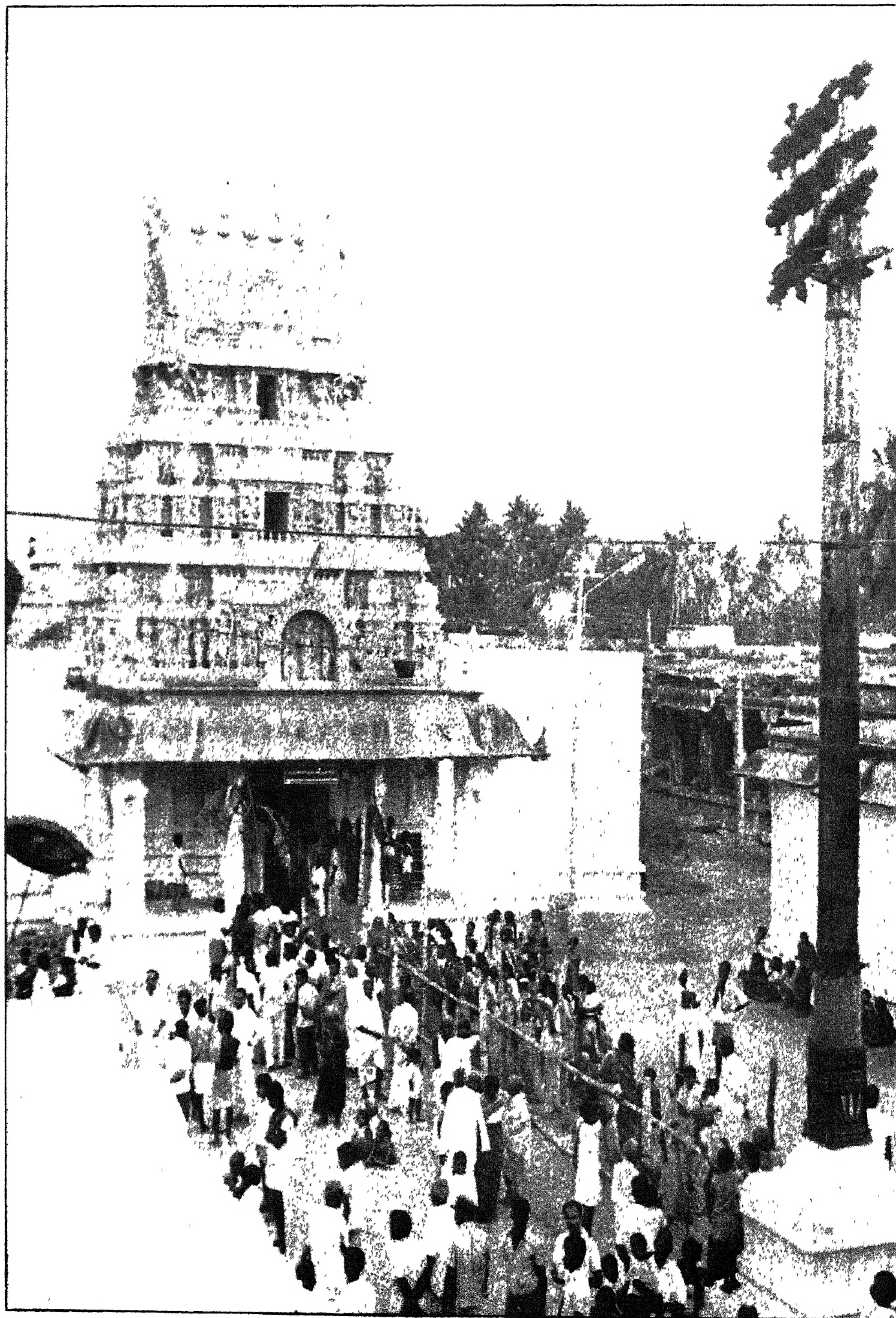
ಸಪ್ತಗಿರಿ

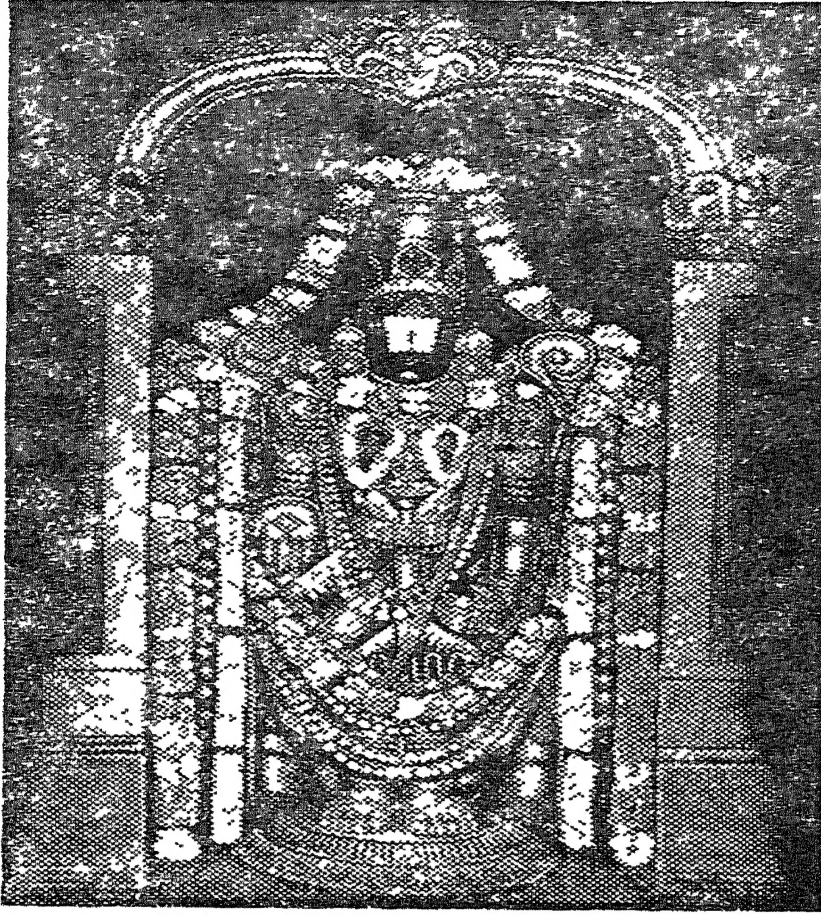
ಬೆಲೆ: ರೂ

ಮಾರ್ಚ್ 1987.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಶ್ರೀಶ ನೀನಹುದೋ ಶೇಷಾಚಲವಾಸ ನೀನಹುದೋ || ಪ ||

ಶೇಷಶಯನ ಸುರೇಶವಂದಿತಾಃ ಶೇಷ ಜನರನು ಪಾಲಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ
ಕಾಸುಸೇರಿಸಿ ಗಂಟುಕಟ್ಟುವ ಕ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಸ್ವ ನೀನೇ || ಅ.ಪ ||

ತಂದೆ ನೀನಹುದೋ ಕರುಣಾಸಿಂಧು ನೀನಹುದೋ
ಅಂದು ದೃಢದನ ನಂದನೆಯ ಎಳೆ
ತಂದು ಘಾಸಿಯಾ ಮಾಡುತಿರಲು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಕ್ಷಯ
ವೆಂದು ಸಲಹಿದ ಮಂದಹಾಸ ಮುಕುಂದ ನೀನೇ 1

ಧೀರ ನೀನಹುದೋ ಜಗದೋದ್ಧಾರ ನೀನಹುದೋ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಸುವಾರಿಜಂಗಳ
ಸೇರಿದ ಭಕ್ತರ ಘೋರ ದುರಿತವ ದೂರಗೈಸುವ
ಮಾರಜನಕ ಅಪಾರ ಮಹಿಮನೆ 2

ಧನ್ಯ ನೀನಹುದೋ ಸುರಮುನಿಮಾನ್ಯ
ನೀನಹುದೋ ಪನ್ನ ಗಾರಿವಾಹನ ಧರೆಯೊಳು
ಇನ್ನು ನಿನಗೆದುರಾರ ಕಾಣ ಪ್ರಸನ್ನ ನಾಗೆಲೊ
ಬಿನ್ನಹ ಕೇಳು ಪ್ರಸನ್ನ ವತ್ಸಲ ಶ್ರೀಹಯವದನ 3

—ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು

ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ. ಪ್ರಕಟನ ಶಾಖೆ

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ರಾಶಿ

ಕನ್ನಡ :

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಹಾಡುಗಳು-ಭಾಗ-2 (ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಾದಿರಾಜರು, ಕನಕದಾಸರು)	4-50
ಸ್ವಪ್ನಪ್ರಕರಣ (ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ) -ವಿ. ಬಾದರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ	12-50
ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್ (ಪುರಂದರದಾಸರ ಏಳುಕ್ಕತಿ ವಿವರಣೆ) -ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ	7-00
ಕೇಶವಾದಿ ರೂಪಗಳು (ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಆಂಗ್ಲ, ಹಿಂದಿ, ಚಿತ್ರವಿವರಣೆ) -ಸಂ. ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ	3-75
ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರು(ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಆಂಗ್ಲ, ಹಿಂದಿ, ಚಿತ್ರವಿವರಣೆ) -ಸಂ. ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಗೀತಾಸಾರೋದ್ಧಾರ	2-25
-ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳು	4-00
ಸ್ತೋತ್ರ ಕುಸುಮಮಾಲಾ -ಸಂ. ವೆಂಕಟಾಚಲ	3-00
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ತ್ರಿವರ್ಣಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ ಆಚಾರಗಳು ಆಡಂಬರಗಳು --ಕೆ. ಚಂದ್ರಮೌಳಿ	10-00 0-40
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ (ವಿವರಣೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	0-50
" " (ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ)	0-12

ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ :

ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು	-ಎಂ. ಎಸ್. ಗುಂಡೂರಾವ್	0-75
ಮಹಿಪತಿದಾಸರು	-ಶಾನಭಾಗ	0-85
ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು	-ವಿ. ಬಾದರಾಯಣಮೂರ್ತಿ	0-80
ಗೋಪಾಲದಾಸರು	-ರುಕ್ಮಿಣಿಗಿರಿಮಾಜಿ	0-75

ಹಿಂದಿ :

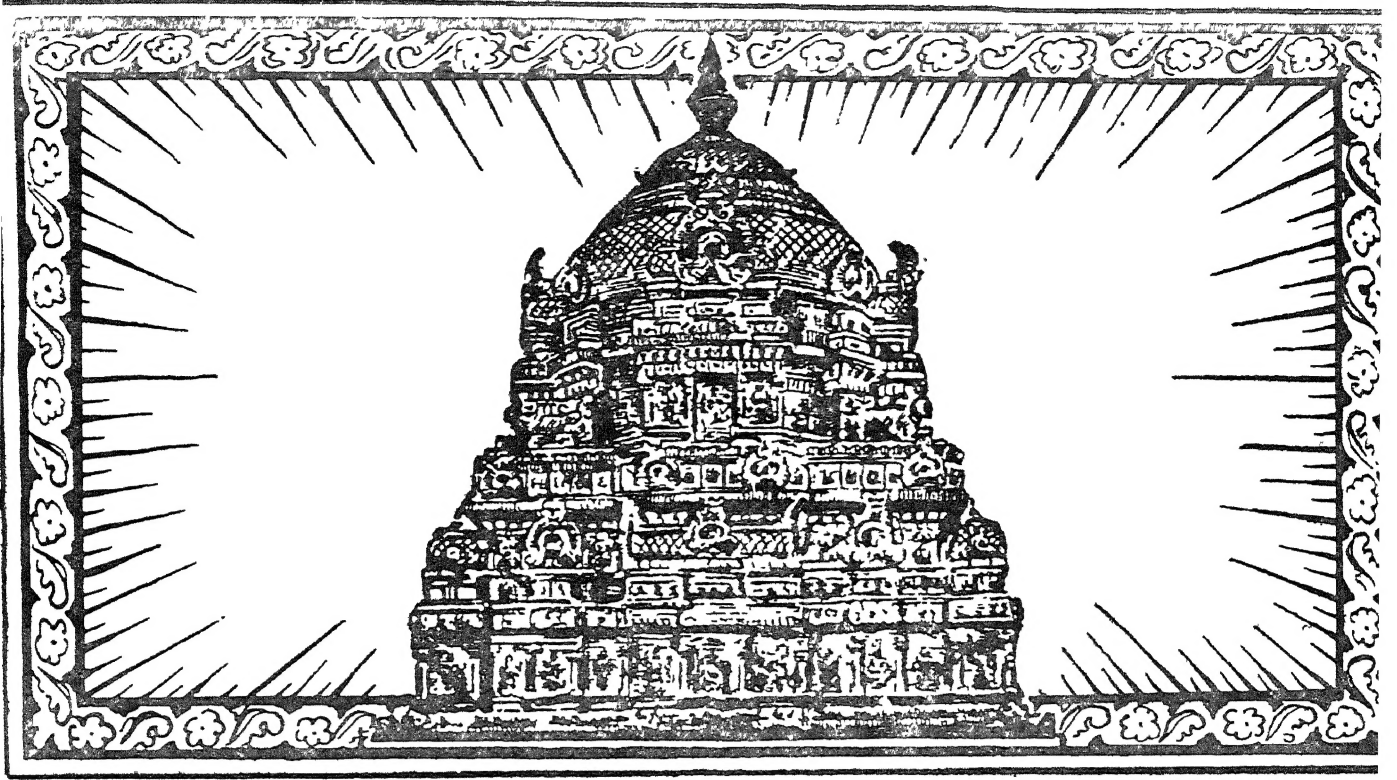
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಜೀ ಕೆ ಸುಪ್ರಭಾತ್ ಸ್ತೋತ್ರ	-ಡಾ ಎಂ. ಸಂಗಮೇಶ
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ್ (ಸಚಿತ್ರ)	
ತೀರ್ಥರಾಜ ತಿರುಪತಿ	ಡಾ ಎಂ. ಸಂಗಮೇಶ

ಸಂಸ್ಕೃತ :

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತಂ	
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರಾ ಕಠೋಪನಿಷತ್ -ಡಾ ಕೆ.ಸಿ. ವರದಾಚಾರಿ ಹಾಗೂ ಡಾ ಡಿ. ತಾತಾಚಾರ್ಯ	
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಸಂಹಿತಾ	
ತತ್ತ್ವಸಂಖ್ಯಾನಂ -ಆರ್. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಶರ್ಮಾ	
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯ (ಭಾಗ-1) -ಆರ್. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಶರ್ಮಾ	
ಅಲಂಕಾರ ಸಂಗ್ರಹ	ಸಂ-ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರರಾವ್
ಸೀತಾರಾಮಾಂಜನೇಯಂ -ಡಾ ಡಿ. ಅರ್ಕಪ್ಪೇಮಯಾಜಿ	
ಪ್ರಶ್ನೋಪನಿಷತ್	
ಶ್ರೀಮತ್ ವೈಖಾನಸೇ ಭಗವತ್ಪಾಸ್ತ್ರೀ ಕ್ರಿಯಾಧಿಕಾರಃ ಸಂ-ಡಾ ಎಸ್.ಬಿ. ರಘುನಾಥಾಚಾರ್ಯ	

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಕಮೀಷನ್ ಉಂಟು.

ಕೂಡಲೇ
ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರ್
ಸೇಲ್ಸ್‌ಮಿಂಗ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿ
ಶಿ. ಶಿ. ದೇ

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು :

ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಐ.ಎ.ಎಸ್.,

ಸಂಪಾದಕ :

ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವು, ಎಂ.ಎ.,

ಉಪಸಂಪಾದಕ :

ಜಿ. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಎಂ.ಎ.,

ಮುದ್ರಣ :

ಎಂ. ಏಜಯಕುಮಾರ್‌ರೆಡ್ಡಿ,

ಲೇಖನ/ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಗೆ

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ

ಸಂಪಾದಕರು,

ತಿರುವಂಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,
ತಿರುಪತಿ

ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಗಳೂ
ಎಲ್ಲ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ವಿಚಾರಣಾಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ದೊರೆಯುವುವು.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ೧-೦೦

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೧೨-೦೦

ಸಪ್ತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನ
ಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗದ,
ಪತ್ರಿಕೆಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕು
ಎಂದಿಲ್ಲ. -ಸಂ.

ಸಂಪುಟ ೧೯]

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೭

[ಸಂಚಿಕೆ ೧೦

ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	...	4
ಯುಗಾದಿ ಸಂಭ್ರಮ	-ಸುಮಿತ್ರಾಶಾನ್‌ಭಾಗ	...
ಭಾರತೀಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ	-ಮೂರ್ತಿರಾಮಸ್ವಾಭಪುರ	...
ಮುಕುಂದ ಮಾಲಾಸ್ತೋತ್ರ	-ಡಿ. ಕೃಷ್ಣಂಗಾರ್	...
ವಾದಿರಾಜರ ವೆಂಕಟಾಚಲಯಾತ್ರೆ	-ವಾಣಿ ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ	...
ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು	-ವ. ತಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ	...
ತಿರುಪ್ಪಾವೈ (ಸಚಿತ್ರವಿವರಣೆ)		...
ಆಂಧ್ರಕವಿಪುಂಗವ ಪೋತನ	-ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ನ. ಗುಂಡೂರಾವ್	...
ನಾಥದ್ವಾರದ ಶ್ರೀನಾಥ	-ಆದ್ಯ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ	...
ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು	-ಡಾ ಎನ್. ವಿ. ವಿಮಲ	...
ಯುವವಾಣಿ		
ಡಾ ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ	-ಕು. ರ. ನರಸಿಂಹನ್	...
ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ		
ಜಾನಪದ ತಾಯಿಯ ಆಶೀರ್ವತ್ತರ	-ಭಾರ್ಗವಿಶ್ರೀ	...
ವಾರ್ತಾಲಹರಿ		...
ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು		...

ಮುಖಚಿತ್ರ : ನವಗ್ರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಕ ದೈವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ
ಸ್ವಾಮಿ -ಚಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಗದೀಶ್.

ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ : ಸಾಗಲಾಪುರಂ ದೇವಾಲಯ ದೃಶ್ಯ. ಸೂರ್ಯಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭ.

ಒಳಗಡೆ : ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಗರುಡೋತ್ಸವ.
ರಥಸಪ್ತಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲೆಸ್ವಾಮಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಕಾಲಜಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಪೂರ್ತಿ ತಿರುಗಿ ಮರಳಿ ಮೊದಲಿಗೇ ಬಂದಿತು. ಜಕ್ರ ಕಾಲಾಸುಗುಣವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ಭ್ರಮಣೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಸರಮಂಥನ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು.

ಕ್ಷಯವೋ ಅಕ್ಷಯವೋ ತಿಳಿಯದೆ ಹಳೆಯ ಪತ್ಸರ ಹಿಂದಿಲ್ಲದ ಹೋರಾಟದ ನಿರಂತರ ಭಯ ಘಾತುಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮುಸಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕ್ಷಯವತ್ಸರವಾಗಿಯೇ ಯಿತು. ಮನೆಯ ಬೆಂಕಿ ಊರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಯೆಂಬಂತೆ ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮಾರಣ ಹೋವ ಯಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂತತವೂ ಸಂದೇಹ ಗ್ರಸ್ತನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ಆಶಾ ಗಳು ಅಕ್ಷಯ ಎಂದರೂ ಇದು ಬಹುಜನ ಕ್ಷಯವೆಂದದ್ದು ಅನ್ವರ್ಥಕವೆಂದೇ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಭವಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳುಂಟು. ಕಾಲರೂಪಿಯೂ ಕಾಲಾತ್ಮಕ ಆದ ಸೂರ್ಯಭಗವಾನನ ಹುಟ್ಟು ಈ ಪ್ರಭವನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಷಯ ವಿಲಯಕ್ಕೂ, ಪ್ರಭವ ನೂತನ ವಿಶ್ವಾವಿರ್ಭಾವಕ್ಕೂ ಸಂಕೇತಗಳೂ ಆಗಬಹುದು. ನಭೋಮಣಿಯ ಸಂವತ್ಸರವೆಂದು ಪ್ರಭವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ಪ್ರಳಯಾನಂತರ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೂರ್ಯಾವಿರ್ಭಾವ ಪ್ರಾರಂಭವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು “ಆಕಾಶಾದ್ವಾಯುಃ ವಾಯೋರಗ್ನಿಃ ಅಗ್ನೇರಾಪಃ ಅದ್ಭ್ಯಾಂ ಸೃಃ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅಗ್ನಿ ಮುಖ ತೇಜಸ್ವತ್ವದಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ರಜನೆ ಅರಂಭವಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಹೋರಾತ್ರಿಗಳೂ, ಶುಕ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷಗಳೂ, ಷಡ್ಯತುಗಳೂ, ದ್ವಾದಶಮಾಸಗಳೂ ಇ ಕಾಲ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ಧರ್ಮಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿದವಾದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಕಾಲ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಲವು ಸಹಸ್ರ ಬಾರಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ವತ್ಸರಾತ್ಮಕ ಕಾಲಜಕ್ರದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತೇ ಕಾಲಗಳೇಕೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾರದ ಸಂತಾನನಕ್ಷತ್ರ ರಾಶಿಯಾದಂತೆ ಕಥೆಗಳು ಹಲವಿಧ ಸಂದೇಹವುಂಟಾದರೆ, ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ, ಮಹಾವಿರರೂ ಜೀವಿಸಿದರೆನ್ನುವ ಹಲವು ಸಹಸ್ರವರ್ಷಗಳೆನ್ನುವಲ್ಲಿ ದೀ ಕಾಲವೆಂದು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಅರವತ್ತು ಅರೆಕಾಲಿನ ಸಂವತ್ಸರ ಜಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಹೇ ಸಮಾಧಾನ ದೊರೆಯಬಹುದು.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ-ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೂ ಜಾತಕವೂ ನವಗ್ರಹಾಧೀನವೆಂಬುದು ಸರ್ವದೇಶೀಯ ಭಾವನೆ. ಈ ಜರಾಜರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೂಂ ಮೊದಲಾದ ನವಗ್ರಹಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಸನ್ನಿಹರ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ನಮಗಿನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಭಾವಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯ ದಶೆಯೆಂದು ವಿಭಜಿಸಿದರು. ಛಾಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳ ಒಟ್ಟು ವ್ಯ ದಶಾಕಾಲಪರಿಮಿತಿ 120 ವರ್ಷಗಳು. ಹಲವರು ಈ ಅವಧಿಗೂ ಮೀರಿ ಬದುಕಬಹುದಾದರೂ ಮೇ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನವರೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗತ ಆಯುಸ್ಸು. ಆಯಾ ಕಾಲಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿ 100 ವರ್ಷಗಳ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳ ಕೂಟ, ಕಾಟ, ಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿ 60 ವರ್ಷಗಳು ಮ ವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಷಷ್ಠಿ ಪೂರ್ತಿ, ಸಹಸ್ರಮಾಸ ಜೀವಿತ ಸಂಭಾವನೆಗಳು ಒಟ್ಟು ಜೀವನ ವ ಯನ್ನು ಅಧಿಗಮಿಸಿದ ಜೀವಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾಡುವ ಗೌರವ. ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಹ 60 ವರ್ಷ ದಾಟಿದರೆ ಪೂ ಯುವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಜೀವನ 60 ವರ್ಷಗಳೇ. ಎರಡನೇ ಅವರ್ತನದಲ್ಲಿ ನಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪಕ್ಷ ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಪೂರ್ಣಕಾಮರೆಂದೂ ಪರಿತಾರ್ಥರೆಂದೂ ಬಗೆಯು ಕ್ಷಯ-ಪ್ರಭವಾತ್ಮಕವಾದ 60 ವರ್ಷದ ಕಾಲಪರಿಗಣನೆ ಸಾಕು. ಎಂತಲೇ ಪೂರ್ವಿಕರು. ಅಂಕಗಳಿಂದ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ 60 ಸಂವತ್ಸರ ಕಾಲಜಕ್ರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು.

ದಿನಾಕರ ಪ್ರಭವಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಪ್ರಭವ ಅಗ್ನಿಮುಖವಾಗಿ ಆರ್ಭಟವುಂಟಾಗಿಸದೆ ವಿದ್ಯಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಸುಖ ಪ್ರಜೋದಕವಾಗಿರಲೆಂದು ಕಲಿಯುಗ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ.

ಶಂ ನೋಽಸ್ಮು ಶಂ ದ್ವಿಪದೇಶಮ್ ಜತುಷ್ಟದೇ ಓಂಶಾಂತಿಶಾಂತಿಶಾಂತಿಃ

ಯುಗಾದಿ ಸಾಂಖ್ಯವಾ

ಯುಗಾದಿ ನವವರ್ಷದಾದಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ
ರಾಷ, ಸಂಭ್ರಮ, ಜೈತ್ರದ ಅರು-
ವಯನಾಗುವ ದಿನವೇ ಚಾಂದ್ರಮಾನ
ಗಾದಿ. ಋತುರಾಜನಾದ ವಸಂತನು
ರಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಡುವ ಮಂಗಳ
ೂರ್ತದ ಕ್ಷಣವದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆನಂದ
ತನ. ನಿಸರ್ಗವೇ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆ
ರುತ್ತದೆ. ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಂದ ಎಲೆ
ನ್ನದುರಿಸಿದ ತಿಶಿರ ಋತು ಕಳೆದು
ಚಿಗುರು. ಎಲೆ, ಹೂವು, ಫಲಗಳಿಗೆ
ವಾಗಿ ಜೈತ್ರದ ಆಗಮನ ಸಂತಸಕರ
ರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆಂದ ಚೆಂದದ
ಬರ್ರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ
ಕಪ್ಪುಸ ಮೊರೆಯುವ ಸರ್ವಕಾಲ.
ಯವಕ - ಯುವತಿಯರ ಕಲ್ಯಾಣ-
ೋತ್ಸವಗಳು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಆವರ
ಗಳು ಆರಳುತ್ತವೆ. ಮಠ-ಮಂದಿರ
ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆ
ತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಂತಸದ ವಾದ್ಯ
ಸ್ಥಿಗಳು, ವಿನೋದ ಕೂಟಗಳು ಆರಂಭ
ಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಯುಗಾದಿ ಸಂಭ್ರಮವು
ವರ್ಷ ಇರಲಿ ಎಂಬುವನೇ ಯುಗಾದಿಯ
ೀತ.

ಸ್ಮಾಂಡ ಸೃಷ್ಟಿ:

ಸೈತ್ರೇ ಮಾಸೇ ಜಗದ್ಬ್ರಹ್ಮಾ
ವಸರ್ಜ ಪ್ರಥಮೇ ಹನಿ |
ಕುಕ್ಲ ಸಕ್ಷೇ ಸಮಗ್ರಂತು
ಕದಾ ಸೂರ್ಯೋದಯೇ ಸತಿ ||

ಜೈತ್ರ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಸಕ್ಷದ ನೊದಲ
ಸೂರ್ಯೋದಯದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ
ಕೃನಿಂದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿ
ಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀ
ರುಷಂದ್ರನು ಘಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಆದರ್ಶ
ರುರಾಜ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿದುದೂ ಜೈತ್ರಾದಿ
ಂದೇ! ಶಾಲಿನಾಹನಶಕೆ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮ
ಗಳು ಯುಗಾದಿಯಂದೇ ಪ್ರಾರಂಭ
ಗಿವೆ. ವರ್ಷದ ಶುಭಮಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ

ಹೊಸ ಹೊಸ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು,
ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿ
ಸುವರು. ಮಗ-ಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ಈ
ದಿನ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು
ನಮಗೆ ಪುರಾಣಗಳು, ಇತಿಹಾಸಗಳು, ಶಾಸನ
ಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಬ್ಬದಾಚರಣೆ:

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಜಟುವಟಿಕೆಗಳು
ಹಿಂದಿನ ದಿನವಾದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಿಂದಲೇ
ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀರು ತುಂಬುವ,
ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವ, ತಳಿರು ಶೋರಣ
ಕಟ್ಟುವ ಹೊಸ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವರು.
ಪ್ರತಿಸಪ್ತಯಂದು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ನಸುಕಿ
ನಲ್ಲಿಯೇ ತೈಲಾಭ್ಯಂಗ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಹೊಸ
ಬಟ್ಟೆ ತೊಡುವರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು
ಮನ-ಅಂಗಳ ಸಾರಿಸಿ ರಂಗಿನ ರಂಗೋಲಿಯ
ಕ್ಯಂಗಾರ ಮಾಡುವರು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಮತ್ತು ಹೊಸ ವರ್ಷದ
ಸಂಚಾಂಗಗಳೆರಡನ್ನೂ ದೇವರ ಮುಂದೆ
ಇರಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವರು. ಹೋಳಿಗೆ-ತುಪ್ಪ,
ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುವರು
ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಶುಭಪ್ರದವಾಗಲೆಂಬ
ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅಂದು ಭಾರೀ ಹೋಳಿಗೆ
ಊಟ ಹೊಡೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.
‘ಉಂಡದ್ದು ಯುಗಾದಿ, ಮಿಂದದ್ದು
ದೀಪಾವಳಿ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ:

ಯುಗಾದಿಯ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ‘ಬೆ
ಬೆಲ್ಲ’ ಹಂಚುವುದು. ಇನ್ನೆರಡೂ ಜಿ
ದ್ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಹಿ ಮತ್ತು ಸಿ
ಸಂಕೇತ.

‘ಜೀವನಬೆಲ್ಲ ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ

ಎರಡೂ ಸವಿನನೆ ಕವಿಯಲ್ಲ’

-ಎಂದು ಕುವೆಂಪು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಸಂಜೀವಿನಿ ಎನಿಸಿದೆ. ಬೇವಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮ
ರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಬೆಲ್ಲ, ತುಂತಿ, ಸ
ಸೇರಿಸುವುದುಂಟು. ಕರ್ವಾಟಕ... ವಿ
ವಾಗಿ ಬೇವಿನ ದಳಗಳನ್ನು ಬೇವ
ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ
ಣೆಯ ಹಿಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿ ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಪ
ಮೆಣಸು, ದಾಲಚಿನ್ನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿಸಿ
ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವರು.

ಈ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲವು ಆರೋಗ್ಯದಾ
ಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ
ಮಹತ್ತ್ವ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವಾನ್
ರನು ಹಾಲಾಹಲ ವಿಷಪಾನ ಮಾಡಿ
ದಿನವಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ದೋಷ
ಎಲ್ಲರೂ ಬೇವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು
ಯಲ್ಲಿದೆ.

ಯುಗ ಯುಗಾದಿ ಕಳೆದರೂ

ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ

ಹೊಸ ವರುಷಕೆ ಹೊಸ ಹರುಷವ

ಹೊಸತು ಹೊಸತು ತರುತ್ತಿದೆ

-ಡಾ|| ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ,

ಗ್ರಾಮತಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ಶಾನಭಾಗ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ ಮಂಗಾಪುರ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ವಾವತಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಬಳಿಕ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ಮುನ್ನ ಆರುತಿಂಗಳಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿನ ಧ್ರುವಮೂರ್ತಿಗಿಂತ 2 ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದ ಧ್ರುವಮೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಗುಡಿಯನ್ನು ಹಾದು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೂಲಕ ಏರಬಹುದು. ತಿರುಪತಿ-ಮದನಪಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ಆರು ಮೈಲಿದೂರದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹಾಗೂ ತಿರುಪತಿಗಳಿಂದ ಬಸ್ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ.

ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಿವರಗಳು

ಘಾಣು, ಸೋಮ, ಮಂಗಳ, ಬುಧ, ಗುರು

ಹಾಗೂ ಶನಿವಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ

ಸುಪ್ರಭಾತ	ಪ್ರಾ 5-00 ಪಾ 5-30	ಪ್ರಾ 5-00 ಪಾ 5-30
ವಿಶ್ವರೂಪ ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 5-30 ಪಾ 6-00	ಪ್ರಾ 5-30 ಪಾ 6-00
ತೋಮಾಲ, ಕೊಲುಪು		
ಪಂಚಾಂಗಶ್ರವಣ	ಪ್ರಾ 6-00 ಪಾ 6-30	ಪ್ರಾ 6-00 ಪಾ 6-30
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ಪ್ರಾ 6-30 ಪಾ 7-00	ಪ್ರಾ 6-30 ಪಾ 7-00
ಮೊದಲನೇ ಗಂಟೆ	ಪ್ರಾ 7-00 ಪಾ 7-30	ಪ್ರಾ 7-00 ಪಾ 7-30
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 7-30 ಪಾ 10-00*ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಾ 7-30 ಪಾ 8-30	ಪ್ರಾ 7-30 ಪಾ 8-30
	ಸಮರ್ಪಣ ಪ್ರಾ 8-30 ಪಾ 9-30	
2ನೇ ಅರ್ಚನೆ		
2ನೇ ಗಂಟೆ	ಪ್ರಾ 10-00 ಪಾ 10-30	ಪ್ರಾ 9-30 ಪಾ 10-30
*ಅರ್ಚಿತ		
ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ		ಪ್ರಾ 10-30 ಮ 12-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 10-30 ಸಂ 6-30	ಪ್ರಾ 10-30 ಸಂ 6-30
ರಾತ್ರಿ ಕೈಂಕರ್ಯ		
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ	ಸಂ 6-30 ರಾ 7-00	ಸಂ 6-30 ರಾ 7-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ರಾ 7-00 ರಾ 8-45	ರಾ 7-00 ರಾ 8-45
ಏಕಾಂತ ಸೇನೆ	ರಾ 8-45 ರಾ 9-00	ರಾ 8-45 ರಾ 9-00

*ಅರ್ಚಿತ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಶುಲ್ಕ	ರೂ - 150 = 00
*ಅಭಿಷೇಕ (ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ) ಶುಲ್ಕ	ರೂ - 100 = 00
ಅರ್ಚನೆ	ರೂ - 3 = 00
ಅರತಿ	ರೂ - 1 = 00
ಕೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವರ್ತನೆ	ರೂ - 0 = 50
ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ವರ್ತನೆ	ರೂ - 3 = 00

ಪಂಚಾಗ ಶ್ರವಣ :

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಇನ್ನೊಂದು ವೆಂದರೆ ಪಂಚಾಗ ಶ್ರವಣ. ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಫಲವನ್ನು ಕೇಳುವ ಜಂದ್ರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಪರ ಕೋರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ಸಂವತ್ಸರ ಫಲಂ ಸಂಯುಕ್ತ ಯಶಸ್ವಿ ಕೋಶ್ಯೇಕ ಮಾನಃ ದದ್ಯುರ್ಮನೋರಥಂ ಸರ್ವ ದೇವತಾಃ ಫಲಮುತ್ತಮಃ -ಯಾವನು ಹೊಸವರ್ಷದ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಗಳೂ ಉತ್ತಮ ಫಲವನ್ನು, ವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಹೀಗೆಂದು ಶ್ರವಣ ಫಲಶ್ರುತಿಯಿದೆ.

ಗುಡಿ ಪಾಡ್ಯಮಿ :

ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೊಂಕಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿ ಪಾಡ್ಯಮಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಯುಗಾದಿಯಂದು ಮನೆಗೆ ಪಾಡ್ಯದ ಗುಡಿ (ಧ್ವಜ) ಕಟ್ಟಿ ರದ ಗಳದ ತುದಿಗೆ ಕೇಶಿಮೆ ಹೊದಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬೋರಲು ಹಾ ಈ ಧ್ವಜವನ್ನು 'ಗುಡಿ' ಎಂಬವರು. ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಂದ ಕಥೆ ಇದೆ. ಚೇದಿ ರಾವಸುವಿನ ಉಗ್ರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ, ತನ್ನ ಪದವಿಗೆ ಕುಂದುಂಟು ಭೀತಿಯಿಂದ ಆತನ ತಪೋಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೈಜಯಂತಿ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚಿನ್ನದ ಕಲಶವುಳ್ಳ ಪತ್ಯದ ಧ್ವಜವನ್ನು ರಾಜನ ತಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ನಡೆದದ್ದು ಚೈತ್ರ ಪದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಗುಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಯುಗಾದಿ ಸಂಭವಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಸಲ್ಪಡುವುದು ದಾಯಕ.

ಭಾರತೀಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ

ರತೀಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವಿಶ್ವದ
ನೇತಮ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ,
ಸರ್ವಾಧಿಕ ಸರಿಶುದ್ಧ ಮತ್ತು
ರ್ಣ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರೂ ಹೌದು.
ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ಗಳ
ನಾತ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
ಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನ
ವಕಲು ಮಾತ್ರ.

ಶ್ವದ ಪ್ರಾಚೀನತಮ ಗ್ರಂಥ ಋಗ್ವೇದ
ಕೆಲವು ಋಕ್‌ಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ,
ದಕಾಲದ ಭಾರತೀಯರ ವರ್ಷದ
ಂಗಳು ಹಾಗೂ 360 ದಿನಗಳ
'ತು-ಲೀವ್ ಇಯರ್' (ಅಧಿಕವರ್ಷದ)
ತ್ತು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಾದಶಾರಂ ನಹಿ ತಚ್ಚಿ ರಾಯ
ವರ್ಷಂತಿ ಜಕ್ರಂ ಸರಿದ್ಯಾಮೃತಸ್ಯ |
ವುತಾ ಅಗ್ನೇ ಮಿಥುನಾಸೋ ಅತ್ರ
ಸಪ್ತಶತಾನಿ ವಿಂಶತಿಶ್ಚ ತಸ್ಮು ||
(ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆ)

ಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಆದಿತ್ಯನ ಹನ್ನೆರಡು
ಕಾಲುಗಳಜಕ್ರವು ದ್ಯುಲೋಕದ ನಾಲ್ಕೂ
ಸತತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ
ನಾಶಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ, ಹೇ ಅಗ್ನಿ, ಈ
ದ ಮೇಲೆ ಯುಗಗಳ 720 ಜೋಡಿ
ೂಡವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯ
ನ ರಥದ ಜಕ್ರವೇ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ
ರ್ಷವು. ಮತ್ತು ಅವನ ಹನ್ನೆರಡು ಅರೆ
ೇ (ಪಟ್ಟಿಗಳೆ) ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳು,
ದ್ದೆ 720 ಜೋಡಿಗಳು, 360 ಹಗಲು
ತ್ತು 360 ರಾತ್ರಿಗಳು, ಈ ರೀತಿ ಪೂರ್ಣ
ರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಅಧಿಕವರ್ಷ’ ಮತ್ತು ‘ಅಧಿಕಮಾಸ’ದ
ರ್ಷನೆ ಋಗ್ವೇದ ಕೆಳಗಿನ ಋಕ್‌ನಲ್ಲಿದೆ—

‘ವೇದಮಾಸೋ ಧೃತವ್ರತೋ ದ್ವಾದಶ
ಪ್ರಜಾವತಃ | ವೇದಾಯ ಉಪಜಾಯತೆ’
(ಋಗ್ವೇದ)

ಧೃತವ್ರತ (ವರುಣ) ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳು
ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ
ನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಧಿಕ ಮಾಸ
ವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಧಿಕ-ಮಾಸ ಆಗಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ
ಭಾರತೀಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನ ಒಂದು ಅಂಗ
ವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ
ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ತಪ್ಪು.

ವೈದಿಕ ಮಾಸಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಋತು
ಗಳೇ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದುವು. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ
ಮೇಲೆಯೇ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹೆಸರು
ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡೆರಡು
ತಿಂಗಳುಗಳ ಮಧುವಿನಿಂದ ಆರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ
ಹಂಚಿದಾಗ ವಸಂತ, ಗ್ರೀಷ್ಮ,
ವರ್ಷಾ, ಶರದ್, ಹೇಮಂತ ಮತ್ತು ಶಿಶಿರಗಳಾದವು.
ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತೆಯೇ, ಹಲವು
ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಉಳಿದ
ಹೆಸರುಗಳು ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ತಿಂಗಳುಗಳ ಆಧುನಿಕ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ; ಚೈತ್ರ, ವೈಶಾಖ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ,
ಆಷಾಢ, ಶ್ರಾವಣ ಭಾದ್ರಪದ, ಅಶ್ವಿನ್, ಕಾರ್ತಿಕ. ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ, ಪುಷ್ಯ, ಮಾಘ, ಮತ್ತು ಫಾಲ್ಗುಣ. ಮುಂದೆ ಜ್ಯೋತಿ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಮೇಲೆ
ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಸರುಗಳು
ಇಡಲ್ಪಟ್ಟವು.

ವೈದಿಕ ಖಗೋಳಜ್ಞರು ಖಗೋಳವನ್ನು
27 ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ 27
ಜಂಧ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು

ಕೊಟ್ಟರು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭ
ವನ್ನು ಜಂಧ್ರನ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ
ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ನ
ಯೊಂದು ಖಂಡ 2½ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೋ
ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಶಿಗಳಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಯಿ
ಹೀಗೆ, ಅವರಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ 27 ಚಾಂ
ನಕ್ಷತ್ರ ಹಾಗೂ 12 ರಾಶಿಗಳ ಕಲ್ಪ
ಮತ್ತೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪ್ರತಿಯೊ
ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ 30 ಅಂಶ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊ
ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ 18 ಅಂಶ ಮತ್ತು 10 ಕ
ಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಚಾಂದ್ರಮಾರ್ಗವ
360 ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ) ವಿಭಜಿ
ಯಿತು.

ಮಾಸಗಳ ಹೆಸರಿಗೆ ವೈದಿಕ ಜ್ಯೋ
ಜ್ಞರು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ
ಕೊಂಡರು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವ
ಕಡೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ವು
ಮೆಯು ಚಿತ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರದ ಬಲೆಯಿದ
ಆ ತಿಂಗಳನ್ನು ಚೈತ್ರವೆಂದರು. ಕ
ಯಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕ, ಮುಂತಾದವು.

ಜಂಧ್ರ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ
ವರ್ಷವೂ 11 ಅಂಶಗಳು (ಹಿಂಜರಿ)
ಸರಿಯುತ್ತಾನೆಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ :
ಖಗೋಲಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ
ರಿಂದಲೇ ಚಾಂದ್ರಮಾಸದ ಋತುಗಳ
ಸಮಾನ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಉದ್ದೇಶ
ಅವರು ಪ್ರತಿ ಮೂರು ಚಾಂದ್ರ
ಕಳೆದು ಹೋದಾಗ (ಮುಗಿದಾಗ),
ಅಧಿಕ ಚಾಂದ್ರಮಾಸವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ
ಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿ
ಸಾರವರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ತಾರತಮ್ಯ
ಯಿತು. ಸಾರವರ್ಷದ ಮಾಸ (ತಿ
ಗಳ-ಹೆಸರು ರಾಶಿಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ
ವಾಗಿವೆ. ಉದಾ:-ಕೃಂಧ

ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಿರಾಮನಾಥಪುರ

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಚಾನೂರು

'ಅಲಮೇಲು ಮಂಗಾಪುರವೆಂದು ಹೆಸರಾದ' ಈ ಊರು ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ತಿರುಮಲೆಯ ದರ್ಶನವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಊರನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಪೂರ್ಣಕಾಮರಾಗುವುದು ಪರಂಪರೆ.

ಆಲಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

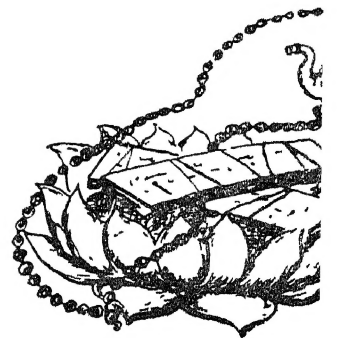
	ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ		ಇತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	
ಸುಪ್ರಭಾತ	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4-00 ರಿಂದ 4-30	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5-00 ರಿಂದ 5-30		
ಸಹಸ್ರಸಾಮಾರ್ಚನೆ	,, 4-30 ರಿಂದ 5-00	,, 5-30 ರಿಂದ 6-00		
	(ರೂ 6-00 ಶುಲ್ಕದಿಂದ 4 ಮಂದಿಗೆ ಅನುಮತಿ)			
ಶುದ್ಧಿ, 1ನೇ ಗಂಟೆ	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5-15 ರಿಂದ 5-45	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6-00 ರಿಂದ 6-30		
ಸರ್ವದರ್ಶನ	,, 5-45 ರಿಂದ 7-00	,, 6-30 ರಿಂದ 11-30		
ಸಂಕೀರ್ತ	,, 7-00 ರಿಂದ 7-30			
ಅಭಿಷೇಕ	,, 9-00 ರಿಂದ 10-00			
	(ರೂ 100/- ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಮತಿ)			
	(ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ದರ್ಶನ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 2/--ಶುಲ್ಕ)			
ಅಲಂಕಾರ 2ನೇ ಗಂಟೆ	10-00 ರಿಂದ 11-00 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	11-30 ರಿಂದ 12-00		
ಸರ್ವದರ್ಶನ	11-00 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8-00	12-30 ರಿಂದ 6-00		
ಖೂಂಜಲ್ ಸೇವೆ	ರಾತ್ರಿ 7-00 ರಿಂದ 8-00	—		
(ನುಕುರ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ)	(ಶುಲ್ಕ ರೂ 150/-)			
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ	ರಾತ್ರಿ 8-00 ರಿಂದ 8-30	ರಾತ್ರಿ 6-00 ರಿಂದ 6-30		
ಸರ್ವದರ್ಶನ	—	,, 6-30 ರಿಂದ 9-15		
ವಿಕಾಂತಸೇವೆ	,, 8-30 ರಿಂದ 9-00	,, 9-15 ರಿಂದ 9-30		

ಪೇಷ್ಕಾರ್.

ಮೋಕ್ಷ ಮಾಸಮ್-ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾ ಮೊದಲ ದಿನವನ್ನೇ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ನಡುವೆ 12 ಅಂಶಗಳ ಅಂತರದ 1 ತಿಥಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವೈದಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಯನ ಮೂಲಕ ಸಾರವರ್ಷದ ಗಣನೆ ದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಗೆ ವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಹೊಸವರ್ಷ 22: ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಾಯನ ಮೇಷ ರಾಶಿಗೆ ಪ್ರವ ತ್ತಾನೆ. ಸಾಯನ ಹಾಗೂ ನಿರಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮನ ವಾಸಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿ ರೋಮ ನಗರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸನ್ 753 ಕ್ಕೇ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆ ತ್ಸರ ದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂವತ್ಸರ, ಕಲಿಸಂವತ್ಸ ರ್ಷರ ಸಂವತ್ಸರ, ಬಾದ್ಧ ಹಾಗೂ ಶಕ ಸಂವತ್ಸರ ಮುಂತ ದ್ದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ವಾದದ್ದು, " ಕ್ರೈಸ್ತಸಂ ವ್ಯವಹಾರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಇಸ್ಲಾಮ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಿದೆ.

ಕುಂದ ಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರವು ರತ್ನಪ್ರಾಯ
ನಲವತ್ತು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.
ಎಂದು ಶ್ಲೋಕವೂ ಸೂಚಿಸಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥ
ವಾಗಿವೆ. ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ
ಗಳಂತೂ ಅತಿ ಸುಂದರ. ಸುಲಭ ಮತ್ತು

ಒಂದೊಂದು ಶ್ಲೋಕವೂ, ಉತ್ತಮ
ಂತೆ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು
ಶಬ್ದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ
ವಂತಿವೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪವಾದ ಇಂತಹ
ಸ್ತೋತ್ರಮಠ ಹಾರವನ್ನು ಕುಲಶೇಖರ ಆಳ್ವಾ
ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನ್ಮಸಾಫಲ್ಯ
ವ. ಸಂಜೀವನಪ್ರಾಯವಾದ ಮತ್ತು
ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪವಾದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ
ವನ್ನು ಆಳ್ವಾರರು ರಚಿಸಿ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಪರ
ಶ್ವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದು, ಇತರರೂ
ಯೇ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು
ನಿಷಿದ್ಧಾರೆ.

ಕುಲಶೇಖರರು ಕೇರಳದೇಶದ ದೊರೆಗಳು.
ಏನೈರಾಗ್ಯ ಸಂಪನ್ನರು, ಪರಮಾತ್ಮನ
ಪ್ರಭು ಅಂತ ಸಂಭೂತರು, ಐಹಿಕ ಸುಖಾದಿ
ಬಹು ವಿರಕ್ತವಾಗಿ ಜನ್ಮ ಪ್ರಭೃತಿ ಭಕ್ತಿ,
ನ, ವೈರಾಗ್ಯನಿಷ್ಠರಾಗಿ, ಸದಾ ಭಗವಂತನ
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಮಾಯಣ
ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಪುರಾಣ ಅಥವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ
ವಿಧಿದರು. ಸದಾ ಪರಮಾತ್ಮನ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ
ವದಿಂದ ಇವರು ಪರಮ ಭಕ್ತರಾದರು.
ಈ ಗುರುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ
ಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪವಾಗಿ ಮುಕುಂದಮಾಲಾ
ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಇದೊಂದು ಸ್ತುತಿ ರತ್ನ.
ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಾದರಣೀಯವಾಗಿದೆ.
ರೂಪ ಇದನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಉಜ್ವಲ
ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಿ
ಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಳ್ವಾರರು ಈ ಸ್ತೋತ್ರ
ವನ್ನು ಕರಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದ ಕೆಲವು
ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವ
ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಾರರು ಪರಮಾ
ನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂಗಳಾರಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀವಲ್ಲಭೇತಿ ಪರದೇತಿ ದಯಾಪರೇತಿ
ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯೇತಿ ಭವಲಂತನ ಕೋವಿದೇತಿ
ಸಾಧೇತಿ ಸಾಗತಯನೇತಿ ಜಗನ್ನಿವಾಸೇ
ತ್ಯಾಲಾಪನಂ ಪ್ರತಿಪದಂ ಕುರು ಮೇ
ಮುಕುಂದ

ಮುಕುಂದ ಮಾಲಾಸ್ತೋತ್ರ

ಹೇ! ಮುಕುಂದ! ನೀನು ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಾಣನು,
ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವವನು, ಶರಣಾಗತ
ವಾದವರಿಗೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅಭಯ ಕೊಡುವವನು.
ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಕಿಂಕರ
ರಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನು. ಅಪಾರವಾದ
ಸಂಸಾರಬಂಧವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಪುರುಷಾರ್ಥ
ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನು. ಅಖಿಲಾಂಡಕೋಟಿ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸಾಯಿಕನು, ಆದಿಶೇಷನನ್ನು
ಪರೈಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವವನು. ಇಂತಹ ಮಹಿ
ಮೆಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ನಾಮಗಳನ್ನು ಸದಾ
ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ಪಾಪ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಗೀತಾವಾಕ್ಯಗಳಾದ “ಸಮೋಹಂ ಸರ್ವ
ಭೂತೇಷು ನಮೇ ದ್ವೇಷೋಸ್ತಿನ ಪ್ರಿಯಃ”
ಎಂಬ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
“ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಕುಂದಾ, ನೀನು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನು
ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವವನು. ಕುಲಶೇಖರ
ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವವನಲ್ಲ. ವಿಭೀಷಣನೂ,
ಪ್ರಹ್ಲಾದನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ
ನಿನ್ನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ವಾಲಿ, ರಾವಣ,
ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು
ನಿನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ
ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು. ಪರಮಾತ್ಮನು ಶತ್ರು
ನಿಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಚಕ್ರಾಯುಧವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನೋಪ
ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶೂಲವನ್ನೂ, ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಗದೆ
ಯನ್ನೂ, ಧರ್ಮ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂ
ಡಿರುವನು. ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರು ಪರಮಾತ್ಮ
ಸ್ವರೂಪನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ
ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ರಕ್ಷಿಸಿಯೇ
ರಕ್ಷಿಸುವನು-ಎಂಬ ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು
ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಯತು ಜಯತು ದೇವೋ
ದೇವಕೇ ನಂದ ನೋಯಂ |
ಜಯತು ಜಯತು ಕೃಷ್ಣೋ
ವೈಷ್ಣಿ ವಂಶಪ್ರದೀಪಃ |
ಜಯತು ಜಯತು
ಮೇಘ ಶ್ಯಾಮಲಃ ಕೋಮಲಾಂಗೋ |
ಜಯತು ಜಯತು
ಪೃಥ್ವೀಧಾರ ಸಾಶೋ ಮುಕುಂದಃ ||

ದೇವಕೀಪುತ್ರನಾದ ದೇವದೇವನು ಜಯ
ಸಾಗರಲಿ. ಯದುವಂಶ ಪ್ರಕಾಶಕ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜಯಶೀಲನಾಗಲಿ. ನೀಲಃ
ಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ಮನೋಹರ ದೇಹವುಳ್ಳ ವಿ
ಜಯಶೀಲನಾಗಲಿ. ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದ
ರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ನೋಕ್ಷಕ
ಮುಕುಂದನು ಜಯಶೀಲನಾಗಲಿ. ಶ್ಲೋ
ಕ ಬಹು ಸುಲಭವೂ ಸರಳವೂ ಆಗಿದೆ. “ಸಮೇ
ಸರ್ವಭೂತೇಷು ನಮೇ ದ್ವೇಷೋಸ್ತಿನ ಪ್ರಿ
“ತೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನೀ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಃ |
ವಿವಿಶಿಷ್ಯತೇ” “ಪರಿತ್ಯಾಜಾಯ ಸಾಧು
ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ” ಎಂಬ ಗೀತಾ
ಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗರ್ಭೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತ
ತ್ವನ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇ
ಆಳ್ವಾರರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಉಪದೇ
ವಾಗಿಯೂ, ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿಯೂ
ನಾವು ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರೀ
ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ,

ಜಿಹ್ವೇ ಕೀರ್ತಿಯ ಕೇಶವಂ
ಮುರರಿಪುಂ ಜೇತೋ ಭಜ ಶ್ರೀಧರಂ
ಪಾಣಿಧ್ಯಂಧ್ರ ಸಮರ್ಪಯಾ
ಚ್ಯುತಕಥಾ ಶ್ಲೋತ್ರದ್ವಯ ತ್ವಂ ಶ್ರು
ಕೃತ್ವಂ ಲೋಕಯ ಲೋಚನದ್ವಯ
ಹರೇ ರ್ಚಾಂಘ್ರಿಯುಗ್ಮಾಲಯಂ
ಜಿಘ್ರ ಘ್ರಾಣ ಮುಕುಂದಪಾದ ತುಲ
ಮೂರ ಸ್ನ ಮಾಧೋಕ್ಷಜಂ ||

ಹೇ! ನಾಲಗೆಯೇ! ದುಷ್ಕನಿಗ್ರಹಮಾ
ರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮವನ್ನು
ಸುತ್ತಿರು ಹೇ ಮನಸ್ಸೇ! ಮುರಾಃ
ಸಂಹರಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸದಾ
ಹೇ! ಕೈಗಳೇ! ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ಆರಾ
ನಿರತರಾಗಿರಿ. ಕಿವಿಗಳೇ! ಹರಿಕಥಾಕ್ರಮ
ಅನಂದಪಡಿ. ಹೇ! ಕಣ್ಣುಗಳೇ, ತ್ರಿ
ದಿವ್ಯಮಂಗಳಮೂರ್ತಿಯ ದರ್ಶನಮಾಡಿ
ಪಾದಗಳೇ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ
ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಹೇ! ನಾಸಿಕವೇ ಪ
ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಆಫ
ಎಲೈ! ಮನಸ್ಸೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾ
ಧನೈಕಾಗು. ಹೀಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಕೈ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೃಷ್ಣಂಗಾರ್

ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಳ್ವಾರರು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಅಯ್ಯಾ! ಮಾನವ ಬಂಧುಗಳೇ, ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಎಂಬ ರೋಗಕ್ಕೆ ಋಷಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಅಪ್ರಮೇಯನೂ, ಅದಿಮಧ್ಯಾಂತ ರಹಿತನೂ, ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹಯುಕ್ತನೂ, ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಾಮಾನ್ಯತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ದೊರೆಯುವುದು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಆಳ್ವಾರವರು. ಹಾಗೆಯೇ ನನೋ ಸಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯ ಸಾಮಗ್ರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕುಲಶೇಖರರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೇಳದಂತೆ ಇತರರೂ ಹೇಳಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಹೇ! ಗೋಪಾಲಕ, ಹೇ ಕೃಪಾಜಲನಿಧೇ,
ಹೇ! ಸಿಂಧುಕಸ್ಯಾಪತೇ, ಹೇ ಕಂಸಾಂತಕ!
ಹೇ! ಗಣೇಂದ್ರ ಕರುಣಾ ಪಾರೀಣ
ಹೇ ಮಾಧವ! ಹೇ ರಾಮಾನುಜ!
ಹೇ ಜಗತ್ಪ್ರಯ ಗುರೋ
ಹೇ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಮಾಂ,
ಹೇ ಗೋಪೀಜನ ಸಾಧ ಪಾಲಯ
ಪರಂ ಜಾನಾಮಿ ನ ತ್ವಾಂ ವಿನಾ ||

ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಲಹಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ದಯಾಸಾಗರನೇ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ, ಲೋಕ ಕಂಟಕನಾದ ಕಂಸನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಆರ್ತನಾದ ಗಜರಾಜನನ್ನು ಪೊರೆದ ದಯಾಮೂರ್ತಿಯೇ, ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಶೂರನಾದ ಬಲರಾಮನ ಸಹೋದರನೇ, ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೂ ಸುಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಜಗದ್ಗುರುವೇ, ಕಮಲದಂತೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೇ, ಗೋಪೀ ಜನರ ಒಡೆಯನೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾರೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ.

“ಉತ್ತಮಃಪುರುಷ ಸ್ತುತ್ಯಃ ಪರಮಾತ್ಮೈಶ್ವರಾತ್ಮತಃ”
“ಮತ್ತಃ ಪರತರಂ ನಾಸ್ತಿ ಕಿಂಚಿದಸ್ತಿ ಧನಂಜಯ”
“ಕಾರ್ಪಣ್ಯದೋಷೋಪಹತಸ್ವಭಾವಃ ಪೃಚ್ಛಾಮಿತ್ವಾಂ ಧರ್ಮ ಸಂಮೂಢಜೀತಾಃ”

ಎಂಬ ಗೀತಾವಾಕ್ಯ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗರ್ಭೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಸಾಮಗ್ರ್ಯವೇ ಅವನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿವ್ಯಸಾಮವೂ ಒಂದೊಂದು ಮಂತ್ರದಂತೆ ‘ಮಂತ್ರಂ ಯತ್ನೇನ ಗೋಪಯೇತ್’ ಎಂಬಂತೆ ಇವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಂತ್ರಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಆಳ್ವಾರರು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಅಹಿತವನ್ನು ಸಾಶಮಾಡಲು ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯ ಸಾಮವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಖಿಲ ವೇದ ಸಾರವಾದ ಉಪನಿಷದ್ವಾಕ್ಯಗಳು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡ ತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವ ಮಂತ್ರಗಳಾಗಿವೆ ಅವು. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಈ ದಿವ್ಯಸಾಮಗಳು ತೊರಿಸುತ್ತವೆ. ಅಮುಷ್ಮಿಕವಾದ ನಿತ್ಯಸಾಕರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಅವು ದಿವ್ಯಮಂತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕಮಂತ್ರವಾಗಿವೆ. ಜನ್ಮಸಾಫಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರವನ್ನು “ಎಲೈ ನಾಲಗೆಯೇ ಸದಾ ಜಪಿಸು” ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರು ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಜಪವು ಸಕಲ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಔಷಧ ರೂಪವಾದುದು ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಹೇ! ಮನಸ್ಸೇ ಇದನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಸಾಮ ಜಪವು ಆಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಸಾಶಮಾಡುವ ಔಷಧವಾಗಿದೆ. ಲೋಕ ಕಂಟಕವಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಪೀಡೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಕಾಡಮೆ ಮಾಡುವ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸಂಜೀವನದಂತಿರುವ ವಹಾ ಔಷಧ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಿತಕರವಾದ ಔಷಧ ಸಂಸಾರದ ಮಹದ್ಭಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಔಷಧ. ಹೇ! ಮನಸ್ಸೇ ಇಂತಹ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪಾನ ಮಾಡು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆಳ್ವಾರರು.

ಇಲ್ಲಿ “ಉದ್ಧರೇದಾತ್ಮ ನಾಽತ್ಮಾನಂ ಸಾತ್ಮಾನಮವಸಾದಯೇತ್” ಎಂಬ ಗೀತಾವಾಕ್ಯದ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. “ಹೇ! ಮನಸ್ಸೇ ನೀನು, ಚಪಲಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕೆಡಬೇಡ, ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಂಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಸಾಮವನ್ನು ಸವಿದು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆ. ಮನಸ್ಸೇ, ನೀನು ತನಗೆ ಬಂಧು, ನನ್ನ ನಿನಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದೆಂದು ನಂ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಿದೆ ಸುಸ್ಥಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಬರುವುದು”.

ಹೀಗೆ ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಪಠಿಸಲು ಆತನು ಅನಂದದಾಯಕವೂ ಆಗಿದೆ, ಒತ್ತೋಕವೂ ಒಂದೊಂದು ರತ್ನದಂತೆ ಪೂಜ್ಯವೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚೋದಕವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಇಂತಹ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಆಳ್ವಾರರ ಔದ್ಧಾರ್ಯದಿಂದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನವು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕುಲಶೇಖರ ಆಳ್ವಾರರಿಗೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಅವಾರ ಪ್ರೀತಿ. ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಸಾರಸರಸ್ವ. ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಶೇಷಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಬಾಲ ಲೀಲೆಗಳನ್ನ ಕಂಡೊಂದ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೀತಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ ಚಿಂತಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾರಸರಸ್ವ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಾರರು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷ್ಣೋ ರಕ್ಷತು ನೋಜಗತ್ರಯ |
ಕೃಷ್ಣಂ ನಮಸ್ಯಾಮ್ಯಹಂ |
ಕೃಷ್ಣೇನಾಮರ ಶಕ್ತವೋ ವಿನಿಹತಾ
ಕೃಷ್ಣಾಯತಸ್ಮೈ ನಮಃ |
ಕೃಷ್ಣಾದೇವ ಸಮುತ್ಥಿತಂ ಜಗದಿದ್ರ
ಕೃಷ್ಣಸ್ಯದಾಸೋಽಸ್ಮ್ಯಹಂ |
ಕೃಷ್ಣೇತಿತ್ಥ ಸರ್ವಮೇತದಖಿಲಂ
ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಸ್ವ ಮಾಂ ||

ಮೂರುಲೋಕದ ಗುರುವಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಾನರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳು ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಈ ಜಗತ್ತು ಕಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು, ಕೃಷ್ಣನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವು ನೆಲಸಿರುವುದು, ಅಂತಹ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

(29ನೇ ಪು)

ನೀ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನ
1. ಈಗಿನಂತೆ ಆಗ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಯಾವುದೇ ರಾಜಮಾರ್ಗ ಸಾಕರ
ಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಉಪಟಳಗಳಿಂ
ಯೂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು
ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಅಧುನಿಕ ವಾಹ
ನಾಯುಗಳೂ ಇಲ್ಲದ ದಿನಗಳು.
ಶ್ರೀ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ
ರಾಜರು ಅಲ್ಪ ಸಂವಾರದಿಂದೊಡ
ನೆ ಕಾಲುವಡೆಯಲ್ಲೇ ಭೂವೈಕುಂಠ
ಬದ್ಧ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಲಕ್ಕೆ ಬಂದರು.
ಶೀಘ್ರ ಪರಸ್ಪರವು ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಗಳಿಂ-
ಡಗೂಡಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳು
ಸ್ವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಭಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜತುಮುಖ
ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಋಷೂತ್ತಮ - ವಾದಿ
ಕರಿಗೆ ಶೇಷಾಚಲದ ಸೋಪಾನದಲ್ಲೆಡೆ
ಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನವು
ತ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಕೃತಿ
ಂದುಟಾದ ಏರು ತಗ್ಗಾದ ಕಲ್ಲು
ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದಾದ ಪ್ರಯಾಸಕರವಾದ
ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಹತ್ತಲು
ನಮ್ಮ ಬಾರದ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು
ಮೈ ನೋಳ ಕಾಲ ನೂರಿ ಕೊಂಡೇ
ನಿವಾಸನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದರಂತೆ!

ಆಗ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಡಳಿತವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ
ಯೊಳಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕಾರಣಾಂತರ
ದ ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ
ವು ವಾದಿರಾಜರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗ
ಂತೆ ತಡೆದರು. ಏಕಾಂತ-ಭಕ್ತರೆನಿಸಿದ
ಗುರುಗಳು ದೇವರಗುಡಿಯ ಉತ್ತರಭಾಗ
ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸ
ತೊಡಗಿದರು. ಭಕ್ತ ವತ್ಸಲನಾದ
ಸ್ವಾಮಿಯು ಆ ಗುಡಿಯ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿರುವ
ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸನ್ನಿಧಾನ
ನ್ನು ತೋರಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ
ವಾದಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ
ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸನ್ನಿಧಾನವು
ಜ್ವಲಿಯದೇ ಉಳಿದು “ವಿಮಾನ
ನಿವಾಸ”ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ವಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತರು ತರಬಹುದಾದ ಫಲ-

ವಾದಿರಾಜರ ವೆಂಕಟಾಚಲಯಾತ್ರೆ

ಪುಷ್ಪ - ಕಾಯಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯಮಾಡಿ
ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ
ದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ನಿವಾಸ ನಿಗೆ
ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಬಯಸುವ ಭಕ್ತರು ಈ
“ವಿಮಾನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ”ನಿಗೇ ಅದನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಆ
ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಊರಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ
ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇದ್ದಿತಂತೆ.

ಗುರುರಾಜರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು
ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೇ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವ
ತೋರಿದರು. ನಂತರ ವಾದಿರಾಜರು ತಂತ್ರ
ಸಾರ ಆಗಮೋಕ್ತ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ
ಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ದಿವ್ಯವಾದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ
ಮಾಲಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ
ಅರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವ
ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸಧ್ಯಾನಪರರಾಗಿ ವಾದಿರಾಜ
ಪೂಜಾ ಜ್ಞಾನರು ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಶ್ರೀದೇವಿ-ಭೂದೇವಿಯ
ರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ್ದ ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ
ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂರ್ತಿಯು ಮೂಲವಿಗ ಹದ
ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ
ವಹಾ ಸನ್ನಿಧಾನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು.
ಆಗೊಂದುದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ
ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು,
ವಾದಿರಾಜರಿಗೆ ಆ ಸ್ವರ್ಣಮೂರ್ತಿಯನ್ನು
ಅರ್ಪಿಸಲು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳ
ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವಾಲಯದ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸ
ಬೇಕೆಂದೂ ಅವರ ನಂತರದ ಸಂರಂಪರೆ

ಯವರೂ ಪೂಜಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ಸ
ಸಿದನು. ಶ್ರೀ ಮದಾನಂದ ತೀರ್ಥರ
ಪಾಶವಶೀಕೃತನಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪ
ವಾದಿರಾಜ ಯತಿಪುಂಗವರ
ಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮಾರನೆಯ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದ ಆ ವಿ
ವನ್ನು ಯತಿಕುಲಾಗ್ರಣಿಗಳು ಸ್ವೀ
ಕೃತೃತಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು
ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೂಲವಿಗ್ರಹದ
ಯಲ್ಲೆಟ್ಟು ಪೂಜಿಸತೊಡಗಿದರು.
ನಿಂದ ಈ ವರೆಗೂ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ
ಸ್ವರ್ಣ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಪೂಜೆ ನಡೆಯು

ಈ ರೀತಿ ಕಲಿಯುಗದ ಕೇ
ಕಾವ-ಭೇನುವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ತಿ
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ
ರಾಜರು ತಮ್ಮ ತಿರುಪತಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ
ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ ಲಕ್ಷ್ಮೀಲವಾಸೀ
ದಾಸೀಕೃತಾಮರಃ |

ಭಾಯಯಾ ಪಾತು ಮಾಂ ನಿತ್ಯ
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸುರದ್ರುಮಃ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಿಶಿ ದಿಶಿ ಸ್ವೀಯಾನ್
ದಯಯಾ ಪಾಲಯನ್ತಿವ |

ವರ್ತತೇ ವಿಶ್ವತತ್ತ್ವಕೃಃ

ವೆಂಕಟೇ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಃ ||

ಪಾಪನಾಶಕವಾದ, ವೆಂಕಟಾದಿ
ಸುಂದರ ಶೈಲ ವಾಸಿಯಾದ, ದೇವತೆ
ದಾಸರನಾ ಗಿಸಿಕೊಂಡ. ಶ್ರೀನಿವಾ
ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ತನ್ನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ
ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ವೆಂಕಟವೆಂಬ ಪರವತ್ತದ ಅಧಿಪ
ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗ
ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಈಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸ
ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ವೆಂಕಟ
ಮೇಲೇರಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಯೇ ಶಂಖಜಕ್ರೋಢ
ಜ್ವಲ ಬಾಹುಯುಗಾತ್ಮಿ |
ಸ್ವಾಂಘ್ರಂ ಭಜಂಕೇ
ಭವ ಸಿಂಧುರೇಷಾಂ |
ಕಲಾ ಪ್ರಮಾಣಸ್ತಿಸ್ತತಿ
ವೇಂಕಟೇಶಃ |
ಸ್ಫುಟೇಕರೋತ್ಪಾತ್ಮ
ಕರಾಂಬುಜಾತ್ಮಿ ||

ಶಂಖ ಜಕ್ರ ಚಿನ್ನೇಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ
ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾದ ಭಜಿಸುವ
ಭಕ್ತರಿಗೆ ಈ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರವು ದಾಟಲು
ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಸೊಂಟಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿವೆ,
ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ತನ್ನ ಕರ ಕಮಲ
ಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರಾಯೋನ್ಮತ್ರ ಗತಾಂ ಶ್ರಿಯಂ
ನಿಜವಶಾಂ ಕರ್ತುಂ ಮುಹುಃ
ಕಾಂಕ್ಷಿತಂ
ಭಕ್ತಾನಾಂ ಪ್ರದಿಶನ್ ಭನಂ ಪ್ರತಿದಿನಂ
ಸಂಸಾಧ್ಯ ಸಾಧ್ಯಪ್ರಿಯಃ |
ತತ್ಪತ್ನೈವ ಪುನಃ ಸಹಸ್ರಗುಣಿತಂ

ಪಶ್ಯನ್ ಘನಶ್ಯಾಮಲಃ
ತೇಷಾಂ ವೇಶ್ಯಸು ವಿಸ್ಮಿತೋ
ನಿವಸತಿ ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶೋಽನಿತಂ ||

ಘನಶ್ಯಾಮನೂ, ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರೀತಿ
ಪಾತ್ರನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಭಕ್ತರಮನೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
(ಸಂಪತ್ತು) ಯನ್ನು ತನ್ನ ಆಧೀನದಲ್ಲಿರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ಭಕ್ತರಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಪ್ರತಿ
ದಿವಸವೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದನ್ನು
ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ
ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುವನು.

ಆರೂಢ ಗರುಡಸ್ಕಂಧಂ
ಆಲಿಂಗಿತ ರಮಾಧರಂ |
ಆನಮಜ್ಜ ನ ಸರ್ವಸ್ವಂ
ಆಶ್ರಯೇ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಂ
ಕತಿಪೂಕೃತ್ಯ ಯಂ ತೇತೇ
ಗಿರೀಕೃತ್ಯಾಧಿ ತಿಷ್ಠತಿ |
ಅವತೀರ್ಣೋಽನುಜೀಕೃತ್ಯ
ಸ ತದ್ಭಕ್ತಾಗ್ರಣೀ ಭಣೀ ||

ಗರುಡನ ಹೆಗಲಮೇಲೇರಿರುವ, ಶ್ರೀ
ದೇವಿಯರಿಂದಾಲಂಗಿತನಾಗಿರುವ, ನ
ಭಕ್ತರ ಸರ್ವಸ್ವನಾಗಿರುವ ವೆಂ
ಕಟನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆತ
ಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದಂಥ
ವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿ
ರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನಾಪಂ
ನೆಂಬ ಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯಿಂದ ಸೇವಿ
ತ್ತಾನೆ.

ಶಂಕರ ರವಿ ಶಶಿ ಮುಖ್ಯಾಃ
ಕಿಂಕರ ಪದವೀ ಮುಪಾಶ್ರಿತಾ
ವೇಂಕಟಗಿರಿ ನಾಥೋಪಾ
ಪಂಕಜನಯನಃ ಸುರಾತ್ಪರೋ
ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟಗಿರಿ ದ್ರೋಣೇ
ಕ್ಷೋಣೇ ಯಸ್ಯಾನಣೇಯುಸೀ
ತಂ ವರೇಣ್ಯಂ ಸುರಾಗ್ರಾಣ್ಯಂ
ವೇದಗಮ್ನಂ ಭಜಾಮಹೇ ||

ರುದ್ರ - ಸೂರ್ಯ - ಚಂದ್ರರೇ ಎ
ದೇವತೆಗಳು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನನ್ನು
(29ನೇ ಪುಟ)

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ

ಆನ

ಉಲ್ಲಾಸದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಉದ್ಬೋಧಕ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕಲಾವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ ದೇವಾಲಯ

(ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಬಲಬದಿ)

ವೈಷ್ಣವ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿಮ
ವಿಗ್ರಹಕಲೆ, ವಿಮಾನದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳು - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವೇಶದರ-ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ - ರೂ 1-00 ಮಾತ್ರ

೧ ಕೃತ್ಯ ಕಾಯಕದಿಂದಾದದೇನು ?
 ೨ ಮನ ಬಳಲಿಸಿ ತಂದ. ದಾಸೋಹವ
 ಮಾಡುವ
 ಮ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಪಾದವ ತೋರಯ್ಯ ಎನಗೆ!
 ಂತೆನೆ ಆತನ ತನುಶುದ್ಧ, ಆತನ ಮನಶುದ್ಧ
 ನ ನಡೆತುದ್ಧ, ನಡಿಯಿಲ್ಲ ಪಾವನವು...

೧ ಬುಸವಣ್ಣನವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು
 ದಾಗ; ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ ಹೇಗಿರಬೇಕು
 ದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇಂಥ ಭಕ್ತನ ಘನತೆ
 ಮೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಮನಗಾಣ
 ಮೆ. ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ತನು, ಮನ, ನಡೆ,
 ಮನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ
 ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸ
 -ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.
 ೨ 19 ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ
 ದೇವರಿಗಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯ
 ಂತಿಕ್ರಮ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮಹಾ
 ಮು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲು
 ಅಣ್ಣರೇಣುತ್ವಣಿ ಕಾಣ್ತ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಐಕ್ಯ
 ರುವ ಆ ದಯಾಮಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ
 ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದವರೂ, ಸೇವಿಸಿದವರೂ
 ಕಂಡಾರೆ. ಅವರೇ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ
 ಮು ತಾನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವರನು
 ಸಿ, ಕೃತಪುಣ್ಯರಾದವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ
 ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರನ್ನೂ ನಾವು ಕಾಣ
 ದು.

೩ ಗಾಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹೂಗ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
 ಸುರಪುರವೆಂಬ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಗ್ರಾಮ.
 ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಮೈಲಿ
 ರದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದೀರಾಮ ಚಟ್ಟೋಪಾ
 ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಾದೇವಿ ಎಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ
 ರತಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಸದಾ ಪರಮಾತ್ಮ
 ಭಕ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಆತಿಥಿ ಆಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ
 ಷ ಗೌರವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡು
 ೆರು. ಇಂಥ ಪವಿತ್ರ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ
 ೩೧ ಫೆಬ್ರವರಿ 18 ರಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು
 ದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ್ಮನೆಯ ಮಗುವಾಗಿ
 ಸಿದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಹುಟ್ಟು ಹೆಸರು
 ಧರನೆಂದು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಅವರು
 ಮಾತೃನಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವ
 ತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಕೀರ್ತಿ
 ಗಲಿತ್ತರಕ್ಕೆ ಮೆರೆದುಲು ಕಾರಣರಾಗಿ ರಾಮ
 ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಾದರು. ಈ ಪವಿತ್ರ ಸಾಮಾ
 ದಲೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿವಂತರಾದರು.

ಮಗು ಗದಾಧರನನ್ನು ಅವರ ಮಾತಾಪಿತರು
 ಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ

ಪರಮಹಂಸರು

ಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ, ಆಟಪಾಠ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯಾವ ಉತ್ಸುಕತೆ
 ಯಾಗಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ.
 ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮತ್ತಾವುದೋ ಒಂದು
 ಶಕ್ತಿ ತನ್ನ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ತನ್ನ ಮನ
 ಸ್ಸನ್ನು ಆ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ.

ಹೀಗೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲು ರಾಮ
 ಕೃಷ್ಣರ ಏಳನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ತಂದೆ
 ಯವರು ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ
 ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಂದಿರಿಗೆ ವಿಪ
 ರೀತ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಸಂಸಾರದ ಒಂದು
 ಚೇತನಾ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮಾಯವಾದಂ
 ತಾಗಿ ತುಂಬ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾದರು. ನರಮಾನ
 ತರುವ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿ ಅವರ ಪಾಲಿಗಿರಲಿಲ್ಲ
 ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ತುಂಬ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ
 ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಅಣ್ಣ ರಾಮಕಮಾರ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ
 ಹೋಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ತೊಡ
 ಗಿದರು. ಅದರಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಅಲ್ಪ
 ಆದಾಯದಿಂದ ಹೇಗೋ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸು
 ತ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವು
 ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ
 ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ದಿನ
 ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು
 ಸತ್ರ ಇತ್ತು. ಪರಸ್ಥಳಿಗರೂ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳೂ
 ರಾತ್ರಿ ನೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದು ಹೋಗು
 ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸದಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿ
 ಸುತ್ತ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯು
 ತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ
 ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ, ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ
 ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕಳೆಯು
 ತೊಡಗಿದರು. ಹೀಗೆ ದಿನಗಳುರುಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ
 ಅವರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಅನ್ನಾಹಾರಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ
 ಮಾತೃನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ

ತಮ್ಮಿಗೆ ಈ ತೆರನಾದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು
 ಇವರು ಊಂಘ್ಘದ್ದರೆ ಓದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭ
 ಅವರ ಅಣ್ಣ ಇವರನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಕರೆಸಿಕೆ.
 ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಲು ಬಯಸಿದರು. ಆಗ
 ಕೃಷ್ಣರ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಪಕ್ವತೆಯ
 ಯತ್ತ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು
 ಅಣ್ಣನಿಗೆ “ನನಗೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ, ಕೊಡುವ
 ಬೇಡ. ಯಾವುದು ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬೇ
 ಕೊಡಬಲ್ಲದೋ, ಯಾವುದನ್ನು
 ಮನುಷ್ಯ ನಿತ್ಯತ್ಯಜ್ಞನಾಗುತ್ತಾನೆಯೋ
 ಯನ್ನು ಸಡೆಸುಲು ನಾನು ಯತ್ನಿಸು
 ನನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದು
 ಖಂಡಿತನಾಗಿ ನಡೆದರು. ಇವನು ವಿದ್ಯೇ
 ತೊ ಕಲಿಯಲಾರ ಎಂಬುದನ್ನರಿತ ಆ
 ರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ತಾನು ಕೆಲವು ಮ
 ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯ
 ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ಸ
 ಪದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸದಾ ಪರಮಾ
 ಸೇವಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ
 ಮಾಡದೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಶಾಂತತೆಯಿಂದ
 ಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜೆ

ಶ್ರೀ ವ.ತಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯರಾಕಿ'

రామకృష్ణ ర రీతియన్న కండవరు బేరగా గుత్తిద్దరు. అజ్ఞుర పడుత్తిద్దరు.

ఈ రీతి ఇరువార కల్పతేయల్లి రామమణి ఎంబ దోడ్ దేవి భక్త ఇద్దరు. అవళు దక్కినేళ్ల ఎంబల్లి గంగానదియ తీరదల్లి దోడ్ దోడు కాళికా దేవాలయ కట్టిన దళు. ఇదర పూజా కార్యక్త రామకృష్ణ రన్న నేమిసినదళు. సంతసందిం ఒప్పకేండు దినవూ కాలక్త సరియగా దేవియ పూజే యన్న భయ భక్తియింద మూడికేండు బరుత్తిద్దరు. “అదర ఇదరల్లి త్రి రామ కృష్ణ ర జీవన కేసినేగొందిద్దర అవరు ఒబ్బ పూజారి మాత్ర అగుత్తిద్దరు. జగద్దండ్య త్రిరామకృష్ణ ర అగుత్తిరల్లి. దినవూ తంపు పూజసుత్తిద్ద ఈ రీలా మూర్తియల్లి జీతన విదేయే? ఈ దేవి కేవల రిల్లిగళు కడేద ఎగ్గవవూ? ఇథనా భక్తురు కండ వతనవూ? ఇల్లనే ఆకే కేవల ఒండు కల్పనయ కంటేయో ఇథనా భక్తుర నేరియన్న కేళ అవరన్న సదా బుదార మూడలు కాదు కళక మహారక్తి జలమేయో? ఈ సందేహ వన్న పరిహరికేళవుదకాగి అవరు తన్న జీవననన్నే ప్రయోగరాలయన్నాగి మూడి దరు. ఆ నిట్టనల్లి తన్న దేహ దండిసి కాయక మూడతొదగదరు” ఓగే అనన్య భక్తియింద కాళికాంబేయన్న ధ్యానిస కత్తి దరు. ఒమ్మేయదరూ ఆకయ ముఖవన్న ఈ కల్లనల్లి కాణలే దేకేంబ భక్తియ జల అవరల్లి మేదోరితు. అందినిం వికీత భక్తియింద పూజే పునస్పరగళింద కాళ యన్న స్మరిస కత్తిదరు. అదర అవరిగే ఎన్న దినగళాడరూ దేవియ దరుశన దోరియల్లి. ఓగే ఒందొంస దిన గురుళదాగలూ తన్న అడుక్కదల్లి దేవియన్న కాణదే ఈ ఒండు దిన వ్యర్థవాయితల్లు ఎండు జీంతిసుత్తిద్దరు

ఒమ్మే అవరు దేవియ దరుశనవన్న పడేయలారద ఈ దేహ ఇద్ద ఫలవేను ఎండు తీర్మానిసి కాళికాంబేయ క్తేయల్లిద్ద ఆయుధవన్న తేగిడుకేండు తన్న కత్తన్న కత్తరికేళుళు భరదింద మేలేత్తిదరు. కత్తి కేళబారదే దాగే బళయతు. ఏకీత రాగి దేవియత్త నోడుత్తారే - సాక్షాత్ జగన్మాతే కాళికా దేవి భక్తన ఈ కరీరి భక్తిగే ప్రసన్నళాగి కనన్నుబళాగి కరసుత్త తన్న నిజరూపవన్న తోరినింతిద్దాళి. సాక్షాత్ జగన్మాతేయన్న కణ్ణారే కండ రామకృష్ణ రు

సంతోషభరితరాగి, అనంద శుందిలరాగి ఆగే క్తే జోడిసి మూకరాగి నింతుబిడు త్తారే ఆగ అవర మనస్సినల్లి యావుదో పోకపు సంచరిసంతాగుత్తదే దాగేయో కణ్ణాట్టిదాగ తన్న దేదదోళక్తే మత్తా వుదో ఒండు ప్రజ్జల కక్తి ప్రవేశిసుత్తిరు నంతి భాసనాగుత్తదే. సుత్తముత్త ఎల్ల కడేయొ అవరు జగన్మాతేయన్న కాణుత్తిరు త్తారే.

అందినిం అవంగే ఒండు సత్తుద నూతు సాక్షాత్పరవాదంతాగి జగత్తిన ప్రతి జీవ రాతిగల్లే ఏకే ప్రతి అణువిన్లయొ దేవరిదానే ఎండు నంబుత్తారే. అదరంతే ఆ భక్తియల్లియో అవరు సదా మేమరేయ తోడగుత్తారే ప్రతియేందరల్లియొ, ప్రతి యేబ్బరల్లియొ అవరు దేవరన్న కాణు త్తారే. భక్తియింద దేవరన్న స్మరిసుత్త భక్తియ అత్తున్నత స్థవాద సమాధి స్థానక్తేరుత్తారే. ఆగల్లా సదా పరమాత్మ నన్న కాణుత్త తన్నయరాగిబిడుత్తారే.

ఎల్లదేయొ దేవరిదానే ఎంబ సత్తుద మాతు సాక్షాత్పరవాద నేలే అవరు దేవియ పూజయల్లి నిరాసక్తి తాళుత్తారే. జనరు తన్న తృప్తిగాగి హొవు, నేవేద్య, బట్టి, బేళి బుగార ఇత్తాదియొగి దేవి యన్న అలంకరిసువ రీతియన్న కండు జనర మరుళుతనవన్న అరితు న గు త్తారే. తన్నల్లియో దేవరింపుదన్న కండ మేలే రామకృష్ణ రు భక్తియింద దేవరన్న స్మరిసుత్త గంటిగట్టిలే సమాధి స్థరదల్లి కుళతుబిడు త్తారే. ఆగ దేవరొడనే మాతనూడుత్తారే. అదరంతే తన్న తలయ మేలే హొవుగళన్న ఎరికేండు తనుగే తావే పూజుకేళు త్తారే. ఇదనేల్ల నోడిద జనరు దేవియ పూజయు నింతు అస్త్రివ్యస్తవాగిరువుదన్న గనునిసి రామకృష్ణ రుగి కుచ్చు కుడిదిదే ఎందే తీర్మానిసుత్తారే. “సామాన్యవాగి మనుష్యరు మతొబ్బరన్న అళయువ రీతియో ఓగే. యారు తన్నంతే ఇల్లవో అవరల్ల కుచ్చరు. తనుగే మాత్ర బుద్ధి స్థిమిత వాగిదేయేండు భావిసువరు”. అదరంతే బలాత్పరవాగి అవరన్న వేద్యరిగే తోరి సుత్తారే. ఆగలూ రామకృష్ణ రు వేద్యర ముఖ నోడి జనర ముఖ నోడి నగుత్తారే. పరమాత్మనన్న సదా కాణువ, ఆతనొడనే మాతనూడువ, ఆతనల్లి బక్తవాగువ భక్తిగే

కుచ్చు ఎన్నవ నీవేంకడ వేద్దరొ తాత్పరదింద నగుత్తారే.

కడగే తాయ జంద్రాదేవిగే రా స్థితి తిళయత్తదే. మగన స్థితి అననిగే మదునే చూడిదరే సరి జే దేండు తిళదు దేణి గాగి కుడుకా ఇవర ఇంథ స్థితి కండు, దోడిగే కాడుత్తిరువ కడుబడతనవన్న తిళ యారూ దేణు కేడలు ముందే ఆల్లదే అగిన కాలదల్లి దేణిగే యవరు ఇంతిస్తు, తేర ఎండు కన్యా నిడి దేణు తంద, కేండు మదు కేళుచ్చువ పద్ధతి ఇద్దితు. కేళుచ్చు కన్యాత్వల్లవన్న కేళుచ్చు, ఆ మానక్తే తక్కువ మదునే మూడికే ఇవరిగే దుర్రవగా, ఓగే పరితపిసుత్తిరువగా రామకృష్ణ రుగి అథవాల బిడుత్తదే. అవరే ఇయో ఎంబ లూరిగల్లి రామమూర్త్యోవ మనీయల్లిరువ కన్యేయన్న కేళ, ఆర బేళేయత్తిరువ ఫల ఎండు సూ రామకృష్ణ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానవన్న ముఖ్యోపాధ్యాయరు ద్వేషద తాగిలెండు సమ్మతిసి ఒప్పిగే ని రారదా దేవియొందిగే రామకృష్ణ కార్య నేరవేరుత్తదే

అదరే దేవతీయన్న ఇవరు సమానవేండు భావి సుత్తారే మనోవృత్తి బేళదు ఆళయ సే తోడగుత్తారే. భేదభావ తే రొడనే ఎల్ల మనగళల్లి భోజ తన్న మననన్న తుటిగొళికి, రామకృష్ణ రుగే సాంసారిక జీవన లాకిక వ్యవహారదల్లాగి ఆసక్తి దిల్ల. ఆధ్యాత్మిక దారియల్లి, క్షేత్రదల్లి సదా జీంతిసుత్త క్షేత్రక్తే తేరళుత్తారే. ఇంథ మర ఆధ్యాత్మిక శక్తియన్న స్వతః రాజ, మత్తు రాణి రామమణిదే కండు కేండాడి అవర పాదగ త్తారే. ఈ రీతి భక్తియ పర్వతే సుందర పుష్ప రామకృష్ణ రు.

ఇంథ సుందర పుష్ప మధు ఓగి తృప్తరాగలు దుంబిగళంతే అవరత్త భావిసి బరతొడగితు. బంద తిస్యరల్లి, ఇల్లి గురుతి

ಗಲೆಂದರೆ-ನರೇಂದ್ರ (ಸ್ಮಾ.ವಿ.ವಿ.ಕಾ-
 , ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು, ಅದ್ವೈತಾನಂದರು,
 ತಾನಂದರು, ಶ್ರೀಮಾ ನಂ ದ ರು,
 ಧಾನಂದರು, ಯೋಗಾ ನಂ ದ ರು,
 ಮಾನಂದರು, ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾನಂದ
 (ಪೂಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ) ಶಿವಾನಂದರು,
 ಮಾನಂದರು, ಶ್ರೀಗುಣಾಕ್ಷಿತಾನಂದರು,
 ವಿದ್ಯಾನಂದರು, ವಿಜ್ಞಾನಾ ನಂ ದ ರು,
 ದಾನಂದರು - ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲ
 (ರು)-ನೇಕಾನೇಕರು ಇವರ ಕೃಪಾ
 ಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಧನ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು
 ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು, ದೃಷ್ಟಾಂತ
 ಉಪದೇಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ,
 ವಾಗಿ ಅತಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ
 ಆತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವ ಕುರಿತು
 ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರು ಯಾವ ರೀತಿ
 ಇದರೂ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರೆ
 ಬೊಬ್ಬರೂ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ
 ಸಲಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು-ನಾನು - ನನ್ನದು
 ಬದು ಅಜ್ಞಾನ; ನೀನು-ನಿನ್ನದು ಎಂಬುದು
 ನ. ಈ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
 ಶ್ರೀ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನನ್ನ
 ಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಡವಾಗಿ
 ದರೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ
 ಬ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ
 ಗೆಯೇ ದೇವರು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ
 ಸು ತೆರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ನಾನು ಎಂಬ
 ಂಭಾವವನ್ನು ತೊರೆದಾಗ ದೇವರ. ಮತ್ತು
 ಫಲನಡುವಿನ ತೆರೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ದೇವರು
 ಸೆಸುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ
 ರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಒಂದು
 ದರವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
 ರಾದಿ ವೀರನಾದರೂ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ
 ಂವ ಹುನುಮಂತ ನಿರ್ವಿ. ವಿನಯಶಾಲಿ.
 ಲೋಕವನದಲ್ಲಿ ದುಃಖದಿಂದ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದ
 ತಾದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಶ್ರೀ.
 ವ.ಚಂದ್ರನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.
 ಸಪ್ತ ಬೇಗ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಬಂದು
 ಫನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವನು ಎಂದು
 ಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರೆ ಸೀತೆಗೆ ರಾಮನ
 ಣತೆಯಲ್ಲ ಬರುವವರ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರ
 ಳ್ಲ. ಆಗ ಹನುಮಂತ ಆಕೆಗೆ, ಸುಗ್ರೀವನ
 ನ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಕೊನೆಯವನೆಂದು ಹೇಳು
 ತಾನೆ. ವೀರಾಧೀರನೂ, ಜಗಜ್ಜಟ್ಟಯೂ ಆದ
 ನುಮಂತ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆತ
 ಾನು ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ
 ಇದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿ
 ಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಿ ಆರ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
 ಎಲ್ಲರೂ ಆ ದಯಾಮಯಕಾ ಪರಮಾತ್ಮ
 ನೆಂಬ ಆಗೋಚರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನಾ
 ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಶಕ್ತ-ಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು
 ಯಾವ ಧರ್ಮವೇ ಇದ್ದರೂ ಆಯಾ ಧರ್ಮದ
 ಹಿಂದೆ ಇರುವುದೊಂದೇ 'ಸತ್ಯ' ಎಂಬುದು ಎಂಬ
 ಹೇಳಿ ಸತ್ಯದಡೆಗೆ ಜನರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

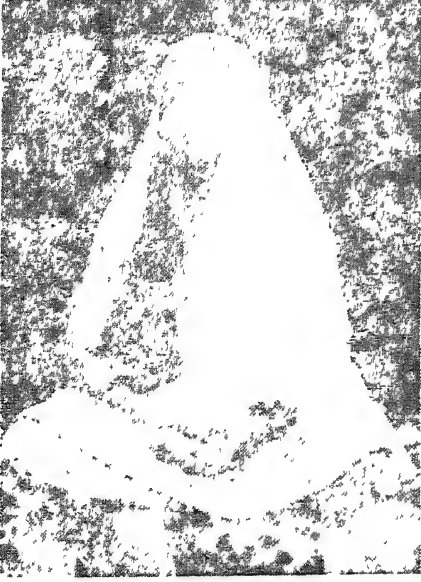
ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮೂಲೆಗೆ
 ಕುಳಿತಾಗ ಅವರು ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾದ
 ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯ
 'ಪರಮಾತ್ಮ ಇದ್ದಾನೆಯೇ? ನಾನು ಅವನನ್ನು
 ನೋಡಬಹುದೇ ಆತನನ್ನು ಕಾಣುವ ಮಾರ್ಗ
 ಏನಾದ್ದು?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ
 ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ದೇವರು
 ಖಂಡಿತಾ ಇದ್ದಾನೆ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ
 ನಾವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
 ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವು ನಮಗೆ
 ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಹಗಲು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು
 ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಹಾಗೆ ದೇವರನ್ನು ಇಲ್ಲವೆನ್ನು
 ಬಾರದು. ಪರಿಶುದ್ಧ ಆತ್ಮದಿಂದ, ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿ
 ಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತಾ
 ನೀನು ಆ ದಯಾಮಯನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.'

'ಒಂದು ರೇಷ್ಮೆಯ ಹುಳು ತನ್ನ ಅನುಕೂ
 ಲಕ್ಕಾಗಿ ಅತಿ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ
 ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಬಂದರೂ
 ಆ ಗೂಡಿನೊಳಗಿನ ಸ.ಖದ ಮುಂದೆ ಮತ್ತಾ
 ವುದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ
 ತಾನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನದೇ ಆದ ಈ
 ಸುಂದರ ಗೂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊರಬರಲು ಎಷ್ಟು
 ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಗೂಡಿನ ಮೇಲೆ
 ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಮೋಹ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟಿರು
 ತ್ತದೆ. ಅದರ ಈ ರೀತಿಯ ಆತಿಯಾದ ವ್ಯಾಮೋ
 ಹವೇ ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
 ಇಂಥ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಅದು ಒಳಗಾಗದೇ
 ಗೂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊರಬಂದಿದ್ದರೆ ಬದುಕಿ
 ಉಳಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನೂ
 ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಬೀಳದೆ
 ಆತ್ಮಪರಕದ ತೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಾಗ
 ಖಂಡಿತ ದೇವರು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಮುಕ್ತಿ ನೀಡು
 ತಾನೆ.' ಎಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

'ನಾನು ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದರೂ
 ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ
 ಹೇಗಿರಬೇಕು. ಭಕ್ತಿಯ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾವು

ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು' ಎಂದು ಮತ್ತೊ
 ಶಿಷ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.
 ಕೆಲವೊಬ್ಬ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತ ರಾಮಕೃ
 ಷ್ಣ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ತೆರೆದು ಆ ಶಿಷ್ಯ
 ನೋಡಿದರು. 'ನಾ ನಿನ್ನಗೆ ದೇವರನ್ನು ತೆ
 ಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಒಂದು ಹೊಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕ
 ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಎದೆಯ ಮಟ್ಟದ
 ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ನಿರ್ದೀಕ್ಷಿಸಿ
 'ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು. ಭಕ್ತಿ
 ಹೊರತು ಮತ್ತಾವುದೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ
 ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆತ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ದೇವ
 ಸ್ಮರಿಸತೊಡಗಿದ. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು
 ತಲೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮು
 ನಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಕೆಲಹ
 ಕಳೆದ ಕೂಡಲೇ ಶಿಷ್ಯ ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲೆ
 ಪ್ರಯತ್ನಿಸತೊಡಗಿದ ಅದರೆ ಇವರು ಅವ
 ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರದಂತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬ
 ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ
 ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ತಾಗಲಾರದ ಕನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿ
 ಉಳಿಯೋಗಿಸಿ ಕೊಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ
 ಬಿಟ್ಟ. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ದೇವರನ್ನು ಕಂ
 ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ
 ಶಿಷ್ಯ ತಲೆ ಆಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವರು ನು
 ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ
 ಆರ್ಥಾತ್ ನಿನ್ನ ಉಸಿರು ಮತ್ತು ಬದು
 ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ
 ಬಂದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆಚಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕ
 ತ್ತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಖ
 ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ
 ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣತ
 ರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನರಿಗೆ ದೇವರು ನಮಗೆ ಗೊ
 ಲಾರ, ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವರು ಕೆ

'ಒಬ್ಬ ರೇಷ್ಮೆಯ ಶಾಲು ಮಾರುವ ವ
 ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶಾಲು ಒಂದಕ್ಕೆ
 ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಬೆಲೆ ಹೇಳಿ
 ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಾಕಾಸಿ
 ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.
 ರೇಷ್ಮೆಯ ಶಾಲು ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬ
 ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 98 ರೂಪಾಯಿಗೆ,
 99 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಶಾಲನ್ನು ಕೊಡುವಂ
 ದರೂ ಆತ ಶಾಲನ್ನು ಕೊಡಲು
 ಸುತ್ತಾನೆ. ಕಡೆಗೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಈ
 ಪೂರ್ಣ ಬೆಲೆ ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ
 ತೆತ್ತು ಶಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
 ಭಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಬೆಲೆ ತಿರುವವರಿಗೂ
 ರನ್ನು ಕಾಣಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗ
 ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು

ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿ

ಭಕ್ತಿಯ ಮಹತಿಯನ್ನು ಬಹು ನಯವಾಗಿ ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾನವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೇ ತಮ್ಮ ಗುರು ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು “ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೊರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಭಕ್ತರು. ಒಳಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಭಕ್ತಿ ಯಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಅವರು ಕರ್ಮಯೋಗಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಎಲ್ಲ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರು. “ಆದರೆ ಆ ಅಮೃತವನ್ನು ತಾವು ಮಾತ್ರ ಸವಿಸು ಧನ್ಯರಾಗಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಜಗದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನೊಂದವರಿಗಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿ ಅವರನ್ನೂ ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಯಸಿದರು”.

ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಮದ ಜೊತೆಗೆ ವಿನೇಕವೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿನೇಕದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತ ಒಂದು ಸುಂದರ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

“ಇಬ್ಬರು ಗುರುಶಿಷ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಗುರು ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲದ ರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ, ವಿನೇಕವಿಂದ ಅದನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ದೇವರು ಖಂಡಿತಾ ಒಲಿಯುತ್ತಾನೆ” ಎನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೇ ಇರಲು ಒಂದು ದಿನ

ಶಿಷ್ಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿರು ತ್ತಾನೆ. ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. “ಒಂದು ಮದ್ದಾನೆ ಹುಚ್ಚಿದ್ದು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದೂರ ಹೋಗಿ” ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಈ ಶಿಷ್ಯನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಅದರೂ ಈತ ಮದ್ದನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ತನ್ನ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆನೆ ರಭಸವಾಗಿ ಓಡಿ ಇತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಶಿಷ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಸಕ್ತ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಮಾವು ಕೂಡ “ದೂರ ಓಡು, ಮರೆಯಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೋ” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕೊಂಡರೂ ಆತ ಕೇಳದೇ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆನೆ ಓಡಿ ಬರು ತ್ತದೆ. ಇವನನ್ನು ತನ್ನ ನೊಂದಿರಿಸಿಂಥ ಸುತ್ತಿ ಬೀಸಿ ದೂರ ಎಸೆದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೈ ಕಾಲು ತರಚಿ, ರಕ್ತ ಚಿಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳು ತ್ತಾನೆ.

“ಈ ಸುದ್ದಿ ಅವನ ಗುರುವಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ಶಿಷ್ಯ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾವೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವ ರಿದ್ದಾನೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅನೇ ಯಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತೆ. ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದೆ” ಎಂದು ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಗುರುವಿಗೆ ಹೇಳು ತ್ತಾನೆ.

“ಗುರು ಅವನ ವದ್ಧುತನಕ್ಕೆ ನಗುತ್ತಾರೆ. “ಅಯ್ಯೋ ಮರುಳೇ, ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ನಿದ. ಆದರೆ ಮದ್ದಾನೆ ಹುಚ್ಚಿದ್ದು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ದೂರ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡವನ ಮಾತನ್ನಾಗಲಿ ಸ್ವತಃ ಮಾವುತನೇ ದೂರ ಓಡು ತಪ್ಪಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೀನೇಕೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನೀನು ಆ ರೀತಿ ಆನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಡರೆ, ಆನೆಯು ಮಾವುತನಲ್ಲಿಯೂ, ಮೊದಲೇ ಕೂಗಿಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆಂದು ಏಕೆ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ವಿನೇಕವೆಂಬುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನೇಕೆ ಮರೆತೆ” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ “ದೇವರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಮಾನವನು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗು ತ್ತಾನೆ.” ಇದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಯಕದ

ಜೊತೆಗೆ ವಿನೇಕವೂ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂ ಮನಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿಸಿದಾರೆ. ಪರಮ ಕಾಣುವ ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿ, ಗುರುವಿನ ಮೇಲೆ ಅಚಲವಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಅ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದಾಗ ಎಂತಹ ಅಪತ್ತು ಬಂದ ಬಹುದು ಎಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಹೇಳುವ ಈ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೇಳಿ.

“ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುರು ಇದ್ದ ಊರಿನ ದೇವಾಲಯದ ಪೂಜ ಕಾಯಕ ಮಾಡುತ್ತ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಸಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯು ಹೆಂ ದಿನವೂ ಮೊಸರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಹೊಳೆ ಹರಿಂ ಒಂದು ದಿನ ವಿಸರೀತ ಮಳೆ ಬಂದ ಹೊಳೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅಂ ಆ ಗುರುವಿನ ಮನೆಗೆ ಮೊಸರು ಹಾಕಲ ಎರಡು ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಅಯಿತು ಅವಳು ಈ ಗುರುವಿನ ಮನೆಗೆ ಮೊಸರ ಬಂದಳು. ಆಗ ಗುರು, ಎರಡುದಿನ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕೇಳಿದ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಒರಲಾಗಲಿ ಆ ಹೆಂಗಸು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. ಆಗ ನಕ್ಕರು “ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಭವಸ ದಾಟಬಹುದು. ನೀನು ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ” ಮೂದಲಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಆಕೆಯ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಆಂತರ್ಯದ ಭಕ್ತಿ ತೊಡಗಿತು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲಕಾಲ ಕಳೆದಿರಲು ಒ ಭಯಂಕರವಾದ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು. ಗಡ ಮುರಿದು ಬೀಳುವಂತಹ ಮಳೆ. ಎಲ್ಲ ನೀರೇ ನೀರು ಅಂದು ಹೊಳೆ ತುಂ ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿ ದಿನದಂತೆ ಮುಯಕ್ಕೆ ಸರೀ ಹೆಂಗಸು ಮೊಸರು ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಆ ಗುರುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಇಂದು ಹೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವಳು ವೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಗುರುವಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯ ಹರಿವ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೇಗೆ ಬಾ ಕೇಳಿದರು. ಅವಳು ಹಸನ್ಮುಖಳಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ-ದೇವರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭವಸಾಗರವನ್ನೇ ದಾಟಬಹುದು ಎ

ಹಳ್ಳಿಯಾದರೂ ಕಾಣುವ ಹಂಬಲವುಳ್ಳವರು ಇಂತಹ ಗಣಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ

ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಟ್ಟ, ವಿರಬಹದಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಇವರ ಉಮರನ ಒಸಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೆಂದಿದೆ ಇದು ಫಿಟ್ಸ್ ಜೆರಾಲ್ಡನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಭಾಷಾಂತರವಾದದ್ದು. ಉಮರ್ ಖಯ್ಯಾಮ ರುಬಾಯಿಯಾತ್‌ಗಳನ್ನು ಫಿಟ್ಸ್ ಜೆರಾಲ್ಡ ಈ ಬೃಹದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರ.ವನೆನ್ನುವು. ಲೋಕ ಹೊಗಳಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಕನ್ನಡದ ಒಸಗೆ ಅಂಗ್ಲ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಅತಿಹತ್ತಿರಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆವೆನ್ನುಬಹುದು.

ಜೇ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯರ್ ಜಗತ್ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಕವಿ, ಸಾಟಕಕಾರ. ಇವನ ಸಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೆ ಬೆತ್ ಕೆಲವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಟಕಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವಂತಹದು. ಇಂತಹ ಸಾಟಕವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರ ಅನುವಾದ ನೈಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯೆನ್ನು ಬಹುದು (ಉಮರನ ಒಸಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇ. ದೀ.)

ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ತಾತ್ಪ್ರಿಯತೆಯ ಅಗರವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನವು ಇಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರಂತರ ಸ್ತೋತವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿ ಅಸ್ವಾದಯತವಾದ ಗುಣವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು. ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ದೊರೆತಿದೆ. (1967-68) ಇವರ ಶ್ರೀರಾಮಪರೀಕ್ಷಣಂ ತಾತ್ಪ್ರಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಪರೀಕ್ಷಣಂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರೀಕ್ಷಣಂಗಳು ಗೀತರೂಪಕಗಳೂ ಆಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಸಾಂದರ್ಯಾನುಭವವು ಅತ್ಯೋತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವೂ ಆಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಇವರ ಸಾರ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಯುತರ ವಿನೀಚನೆ ಆಳವಾದದ್ದೇ. ಅವರ ಈಶೋಪನಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಓದಬೇಕು! ಪುರುಷಸೂಕ್ತದ ಜಟಿಲವಾದ ಗಜನವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ದೊರೆತ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಠ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ವರೂಪ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರಿಂದ ನೂತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇನೋ! ಏಕೆಂದರೆ ಕಿರಿಯ ಪರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿರುವ ಇಂತಹ ಕೃತಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊರೆಯಲಾರದು.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಇಂದು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿಯೂ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಭಾವನೆ ಎಂಬ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು 1906-07 ರಲ್ಲಿಯೇ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರು ನವರತ್ನ ಸ್ವತ್ವ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ರೊಡನೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿ ಅವರ ಸುಮತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 1913 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನೆಂಬ ಅಂಗ್ಲ ಪ್ರತಿ ಕೆಯು ಬಂದಿತು. ನಂತರ 1921 ರಲ್ಲಿ ವಿ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿವ್ಯೂ, ಆಫ್ ರಿವ್ಯೂಸ್ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ 1923 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಸಾಧಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊರ ಬಂದವು. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಪಡೆದ ಪರಿಣತಿಗಳು ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವೇತ್ರದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎಸ್ತುವಾಗಿರುವ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತರಾದದ್ದು ಅವರ ಕೆಲವು ಕೃತಿ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು 'ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಕಾಲೀನರು' 'ರಂಗಾಚಾರ್ಯ', 'ಗೋಪಾಲ್ಯಾಪ್ತ ಗೋಖಲೆ' ಮುಂತಾದ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಿದರು.

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಜ್ಞಾಪಕ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯ ಅಂಕಣವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಣ ಪರಿಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಅನುಸಾಹಿತ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೊ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಗಳು ನಿದರ್ಶನ ಅವಗ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧಿಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

'ಅಂತಃ ಪುರಗೀತೆ'-ಬೇಲೂರು ದೇವಾಲಯದ ಮೂರ್ತಿಯರ ಶೃಂಗದ ಸಂಗೀತಮಯ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಕೃತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಲಿಖಿತ ಕಾವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪದಜಾಲ ಕಡಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಬೊಪ್ಪಣ ಪಂಡಿತ. ಒಬ್ಬ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅಷ್ಟೇ. ಮದನಿಕೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೋ ಎತ್ಯದ ಕಾವ್ಯದ ಬಣಿ ಹೊಂದಿದ ಈ ಎಂಕಪರನೊ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಬ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇಂತಹ ಲಿಖಿತ. ಚಿನ್ನ ಕೇಶವನ ಅಂತಃಪುರ ಕವಿಗೆ ತುಂಬು ಭಕ್ತಿ.

'ಸಂಸ್ಕೃತವು ಮೂಲ ವಿಗ್ರಹದ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡವು ಉತ್ಪನ್ನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ದಿವ್ಯ ದೊರಕಿಸಿದೆ' ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತಿನ ದರ್ಶನದ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆಯೆಂದು ತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಗಡಿನಾಡಿನ ಮೂಯೊಬ್ಬ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮುಕ್ತಾಳ ಕನ್ನಡದ ಸಾಡು ನಡಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಗಂಧದ ಕೊರಡಾದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಂ ಹೊಂದಿದ ಸಂಬಂಧ ಅತಿ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ (1933-37) ಅದು ವ್ಯಾ

ವನಸುಮದೊಲೆನ್ನ ಜೀವನವು ವಿಕಸಿಸುವಂತೆ
ಮನವನನುಗೊಳಿಸು ಗುರುವೆ-ಹೇ ದೇವಾ
ಜನಕೆ ಸಂತಸವೀವ ಘನನು ನಾನೆಂದೆಂಬ
ಎಣಕೆ ತೋರದೆ ಜಗದ ಪೊಗಳಿಕೆಗೆ ಬಾಯ್ಬಿಡದೆ

|| ಪ ||

|| ಅ.ಅ. ||

ವನಸುಮ - ನಿವೇದನದಿಂದ

ಮತ್ತು ಅದರ ಭೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು ವಿಶಾ
ಗ ಹರಡಲು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ
ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಾರೆ.
ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ವಸಂತ
ತೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶ
ನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರಲ್ಲಿ
ಸುನಿರ್ದಯ ಬಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ
ಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು.

932 ರಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡದ ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು
ತುಸುಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ
ತ್ತು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಇವರು ಬಹಳಲ್ಲ ವೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ.
ರ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು
ವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ
ಜೀವದ ಪಾಕ, ಕಷ್ಟ ಧರ್ಮ ವಿವೇಕ
ಕಹ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಕಗೊಳಿಸಿ ಬಡವರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಕ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಉಣ್ಣುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ
ಸ. ಅದಕ್ಕೂ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅಥವಾ
ನನ ಧರ್ಮಯೋಗ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೃತಿ. ಭಗವ
ತೆಯನ್ನು-ಎಲ್ಲ ಮತೀಯ ವಿವರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ
ಮರಸುವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ - ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹು
ಬ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ
ಮನ ಜೀವನವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪಾರ್ಥ
ರಥಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಲಕ್ಷಣದಂತೆ ಕಾಣಲಾಗಿದೆ.
ತಿ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸುಲ
ಗುವಂತೆ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕನ್ನ
ಕ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ
ದೊಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ವಿಪುಲ ಜರ್ಜಿಗೆ
ಪಡಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ
ಂದ ಬೆಳಕು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ವಿವರಿಸ
ಲಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ
ಸೊಂದು ಮೇರು ಕೃತಿ ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಗೀತ ಶಾಕುಂತಲ ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಾಕುಂತಲ
ವಿಕರದ ಪದ್ಯಗಳ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಗೀತ
ನ ಕೊಟ್ಟು ವಿವರಿಸುವ ಕೃತಿ. ಕವಿಯ ಭಾವ
ನ್ನು ಸುಪುಷ್ಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನಿಲ್ಲಿ
ಲಾಗಿದೆ. ಕೃಂಗಾರಮಂಗಳಂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ
ಮನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ
ನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕೃತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ
ರಂಪರೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ
ಯತ್ನವಿದೆ. ಐದು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವನ

ದಲ್ಲಿ ಕಾಮ ಯಮರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸ
ಲಾಗಿದೆ

ದೇವರು, ಮತ ಸತ್ಯಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೂಡ
ಲಾದವು ಭಾರತೀಯತೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು
ಸಾರುವ ಶ್ರೀಯುತರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳು.

ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಂತರ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ
ಗುಣವೆಂದರೆ ಸರಳತೆ, ಸಾತ್ವಿಕತೆ ದೈವದ ಅಗಟ
ವಿಗಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅದ
ರಂತೆ ನಡೆದು ಸಂತ್ಯಸ್ತವಾಗುವ ಧನ್ಯತೆಯು

ಭಾವ, ವನಸುಮದೊಲೆನ್ನು ಜೀವನವು ವಾ
ವಂತೆ ಮನನ ಅನುಗೊಳಿಸು ಗುರುವೆ
ಪ್ರಾರ್ಥನಾಭಾವ.

ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಅವರನ್ನು ನಾಡು ಗೌರವಿಸ
ರಿಂದ, ನೆನಪುಪ್ರದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವ
ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ
ಯುವಂಶಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನ ಶಾಂತವಾದ
ವ್ಯದಿ ಯತ್ತ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತ

ಸಾಸಿರದ ಕಳೆಯವನು ಸಾಸಿರದ ಕಣ್ಣು ವನು

ಸಾಸಿರದ ಕಾಲವನು ಪುರುಷನಾದಿಮನು

ಧರೆಯನೆಲ್ಲೆಡೆಯುಮಾವರಿಸಿ ಅದರಾಚೆಯುಂ

ಹರಡಿಹನು ನಾಲಾರು ಬೆರಲ ದೂರದೊಳಂ

ಪುರುಷನೆ ಇದೆಲ್ಲಂ ಅದುದುಂ ಆಗಲಿಪುರ್ದುಂ

ಬೊರೆಯವನು ಅಮರ್ತ್ಯತೆಗೆ ಬೆಳೆವನುಡಿಸಿದೆ

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮೈಮೆ ಪೂರುಷನದಿನ್ನುಂ ವೆರ್ವೆ

ಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಗವೆ ಅಮೃತ ಮುಪ್ಪಾಗ ದಿವಿಯೊಳ

ಮೇಲಿಹನು ಮುಪ್ಪಾಗ ಹಾಗ ಜನಿಸಿಹನಿಹದಿ

ತಾರ್ಪಣ ಉಣ್ಣುವುಣ್ಣದೆನಿತೊ ಬಗೆಯೊಡಲ

(ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದ)

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಿಲ್ಲದಾ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ನೆನೆನೆನೆದು

ಸತ್ಯಭಕ್ತಿಯ ಸೇವೆಗೈದವಂ ಭರತಂ

ನಿತ್ಯಜೀವನದಿ ನೀನಾ ನಯವನನುಸರಿಸೊ

ಸ್ವತ್ತದಾತೆಯ ನೀಗಿ-ಮಂಕುತಿಮ್ಮ

(ಮಂಕುತಿಮ್ಮನಕ್ಕದಿಂದ)

ಜಗಳವೇತಕೆ ತಮ್ಮ ನಿನಗೆನಗೆ ಸರ್ವರಿಗೆ

ಜಗದೊಳೆಡೆಯಿರಲಾಗಿ ಸೊಗದಿ ಬದುಕಲಿಕೆ

ಅಗಲವಿದೆ ನೆಲ ನಾಳು ಮನವನಿಕ್ಕಟೆ ಮಾಡಿ

ದುಗುಡ ಪಡುವುದು ಸರಿಯೆ-ಮರುಳಮುನಿಯ

(ಮರುಳಮುನಿಯನ ಕಗ್ಗದಿಂದ)

ತೀರ್ಥಪೂಜೆ

1

ಮಾರ್ಗಗಳ ತಿಂಗಳ ಮಂದಿರೈನ್ ನನ್ನಾಳಾಲ್
ನೀರಾಡ ವೋದುವೀರ್ ವೋದುವಿನೊ ನೀರಿಕ್ಕೆಯಿರ್
ಶೀರ್‌ಮಲ್ಲುಂ ಆಯ್‌ಪ್ಪಾಡಿ ಶೆಲ್ವಚ್ಚಿರುಮೀರ್‌ಗಾಳ್
ಕೂರ್‌ವೇಲ್ ಕೋಡುಂದೊಳಿಲನ್ ನಂದಗೋಪನ್ ಕುಮರನ್
ಎರಾರ್‌ಂದ ಕಣ್ಣಿ ಯಶೋದೈ ಯಿಳ ಸಿಂಗಮ್
ಕಾವೇನಿಚ್ಚೆಂಗಣ್ ಕದಿರ್ ಮದಿಯಂಬೋಲ್ ಮುಗತ್ತಾನ್
ನಾರಾಯಣನೇ ನಮಕ್ಕು ಪರೈ ತರುವಾನ್
ಪಾರೋರ್ ಪುಗಳಪ್ಪಡಿಂದಲೊ ರೆಂಬಾವಾಯ್

ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಾಸವಂತೆ ಮನತುಂಬುವ ತಿಂಗಳಂತೆ
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಬರುವ ಬನ್ನಿ ರೆಲ್ಲ ಸುಂದರಿಯರೆ
ಒಳ್ಳೆ ವಂತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಗೊಬ್ಬ ಕನ್ನಿ ಕೆಯರೆ
ಕೋಲ ಕರದೆ ಹಿಡಿದು ಕಾಯ್ ನಂದ ಗೋಪಕುವರನವನ
ತೋಯಜಾಪ್ಪಿ ಯಶೋದಮ್ಮ ಹಡೆದ ಗಂಡು ಪುಟ್ಟಸಿಂಹ
ಕರಿಯ ತನುವ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಂಥ ಮೊ
ನಾರಾಯಣನಾತ ನಮಗೆ ಸಕಲವನ್ನ ತಂದು ಕೊಡುವ
ಲೋಕ ಜನದ ವೊಗಳಗೊಂಬ ಅವನ ನೆನೆದು ನೋಂಪಿಗೈ

ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಆಳ್ವಾರುಗಳು ಹಾಡಿದ ಸಾಲ್ವು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳು ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯವಾದವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಗೋದಾದೇವಿ ಹಾಡಿದ ತಿರುಪ್ಪಾವೈನ 30 ಪಾಶುರಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣು ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಹಾಡುತ್ತ, ಧನುರ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯಿಂದ ದಿನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಪರಂಪರೆ. ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಿಲ್ಲೂ ಧನುರ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪರಂಪರೆ ಸಾಗಿಬಂದಿದೆ.

ಗೋದಾದೇವಿ ಹಾಡಿದ ತಿರುಪ್ಪಾವೈಯನ್ನು ಹಲವರು ಹಿರಿಯರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುಪ್ಪಾವೈಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ಶಕಿ ಅವರ ಚಿತ್ರ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕನ್ನಡ ವಿನೂತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ||ಸಂ||

2

ವೈಯೆತ್ತು ವಾಳವೀರ್‌ಗಾಳ್ ಸಾಮುಮ್‌ನಂಬಾವೈಕ್ಕು
ಚ್ಚೈಯುಮ್‌ ಕಿರಿಶೈಗಳ್ ಕೇಳೋ ಪಾಲ್ಪಡಲುಳ್
ಪೈಯೆತ್ತಯಿನ್ ಪರಮನಡಿಪ್ಪಾಡಿ
ನೈಯ್ಯುಣ್ಣೋಮ್ ಪಾಲುಣ್ಣೋಮ್ ಸಾಟ್ಯಾಲೆ ನೀರಾಡಿ
ವೈಯೆಳುದೋಮ್ ಮಲರಿಟ್ಟು ಸಾಮುಡಿಯೋಮ್
ಶ್ಲೆಯ್ಯಾದನೆ ಶೈಯ್ಯೋಮ್ ತೀಕ್ಕುರುಳೆ ಚ್ಚೈನೋದೋಮ್
ಐಯ್ಯುಮುಮ್ ಪಿಚ್ಚೈಯುಮ್ ಅಂದನೈಯುಮ್ ಕೈಕಾಟ್ಟು
ಉಯ್ಯುಮಾರೇಚ್ಚೆ ಯುಗಂಪಲೊರೆಂಬಾನಾಯ್

ನೋಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವುಗೈವ ಕ್ರಮವ ಪೇಳ್ವೆ ಕೇಳಿ ಜನರೆ
ಹಾಲುಗಡಲು ಶಯ್ಯೆಯಾದ ಪರಮ ಪುರುಷನಡಿಗೆ ಎರಗಿ
ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟುತಿರುನಂತೆ ಎದ್ದು ಮಿಂದು ಮಡಿಯನುಟ್ಟು
ದೊಡ್ಡ ದಾದ ಮನನ ಹೊಂದಿ ದಾನಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ
ಮುಡಿಗೆ ಹೂವ ಮುಡಿಯದಂತೆ ಕಣ್ ಕಪ್ಪ ಹಚ್ಚದಂತೆ
ಹಾಲು ಮೊಳರು ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೇ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು
ಹಿರಿಯ ಜನರು ಮಾಡದಂತ ಕಾರ್ಯಗಳನು ಮಾಡದಿದ್ದು
ಹೊಲ್ಲನಾತನಾಡದಿದ್ದು ಅವನ ನೆನದು ನೋಂಪಿಗೈವ

ಆಂದ್ರಕವಿಪುಂಗವ

ಪೋಷಿತನ

ಹಸುಗಳ ಬಣ್ಣ ಬೇರೆ-ಹಾಲಿನ ಬಣ್ಣ ಒಂದೆ. ಹೂಗಳ ಬಣ್ಣ ಬೇರೆ-ಪೂಜೆಯೊಂದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಯಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣ, ಬೇರೆ ಆಕಾರ ಬೇರೆ, ಮಾಧುರ್ಯ ಒಂದೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಬೇರೆ-ಭಾವವೊಂದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆಯನ್ನು, ಬಾಲಗೋಪಾಲನ ಲೀಲಾ ವಿನೋದಗಳನ್ನು, ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ರೇನು, ಯಾವ ಕವಿ ಬರೆದರೇನು-ಅದರ ಸೊಗ ಸಿಗೆ ಕುಂದಿಲ್ಲ-ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ಆರುಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ಬೊಮ್ಮೇರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೇಸನ್ನ (ಇದು ಕೇಶವಣ ಎಂಬುದರ ಗ್ರಾಮರೂಪ) ಎಂಬ ಸಾತ್ವಿಕ ಗೃಹಸ್ಥನಿದ್ದ. ಆತನ ಪತ್ನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ. ಈ ದಂಪತಿಗಳ ಮಗನೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವತ ರಚಿಸಿದ ಪರಮ ಭಾಗವತೋತ್ತಮ-ಕವಿಪುಂಗವ-ಪೋತನ. ಈತನನ್ನು ಆಂಧ್ರದೇಶದ ಜನ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ-ಭಕ್ತ ಪೋತನ ಪೋತನಾಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈತನು ಪರಮ ಪರಿಶುದ್ಧವ್ಯಕ್ತಿ, ಪರಮಸಾತ್ವಿಕ, ಯದೃಚ್ಛಾ ಲಾಭ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಉದಾತ್ತ ಜೀವಿ; ಆಂಧ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾದರಣೀಯವ್ಯಕ್ತಿ. ಆಂಧ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೌಳಿಮಣಿಯಾದ, ಭಕ್ತಿ ರಸೋದ್ವೋಧಕವಾದ ಭಾಗವತವನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಈತ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಕಾಂಕ್ಷಿ, ತನ್ನ ನಮ್ಮತೆ ಹಂಗೂ ತುದ ಜೀವನದಿಂದ ಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಾಚ್ಛಯರಹಸ್ಯವೇತ್ತ ರಸಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಕವಿ, ಭಾವ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಯಾವ ಮಹಾರಾಜನ ಪ್ರಲೋಭನೆಗೂ ಒಳಗಾಗದ ಧೀರಜೀವ. ವೀರಭದ್ರವಿಜಯ, ಭೋಗಿನಿದಂಡಕ, ಭಾಗವತ-ಈ ಮೂರು ಗ್ರಂಥ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಪೋತನ ಕಾವ್ಯಕಲಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ದೈವೀ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕಾವ್ಯರಚಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕೋ

ಪಕಾರ ಮಾಡ್ಕಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮಹಾಕವಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕದ ಅನಭಿಷಿಕ್ತ ಶಾಸಕರಾದ ಕವಿಶ್ವರರು ಜನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂತಸ್ಸತ್ತದಿಂದ ಅಜರಾಮರ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದು ರುತ್ತವೆ. ಕಾವ್ಯಂ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಸ್ಥಾಯೀ-ಎಂಬ ಮಾತು ಇಂತಹ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ-ಭಾರತ-ಹರಿವಂಶ-ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣ-ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪೋತನನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದು ಭಾಗವತ ರಚನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಕೈಹಾಕಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯ ಈ ಪುಣ್ಯಜೀವಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಯಾರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪ. ಅನಿತರ ಸಾಧಾರಣ ಮೃದುಮಧುರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಶೈಲಿ ಪೋತನನಿಗೆ ದೈವದತ್ತವಾದ ಅನುಗ್ರಹ. ಸುಕುಮಾರಿಯೂ ಸುಂದರಿಯೂ ಆದ ಈತನ ಕಾವ್ಯಕನೈ ವಿಚಿತ್ರಾಲಂಕಾರ ವಿರಾಜಿತ, ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಪರಿಶೋಭಿತವಾದ ಲಾಸಣ್ಯ ಮಯಿ. ಆಂಧ್ರ ಭಾಗವತ ಕೇವಲ ಕಥಾಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲ, ಶುಷ್ಕವೇದಾಂತವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಕವಿ ಪೋತನನ ರಸಮಯದೃಷ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಲೋಕ ಭಾಷ್ಯ ರಮಣೀಯ ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾಧುರ್ಯ, ಲಾಲಿತ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಗಳೇ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿಂತಿದೆ ಆಂಧ್ರ ಭಾಗವತ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅರಣೇ ಸ್ತಂಭದವರೆಗೆ ಪೂರ್ವಭಾಗ ವೆಂದೂ-ನಂತರ ಹನ್ನೆರಡನೆ ಸ್ತಂಭದ ವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸುವುದಾದರೆ, ಪೋತನನ ಕಾವ್ಯರಚನಾಕೌಶಲ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಪ್ರಾಗಲ್ಬ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣವಿಕಸಿತ ಸುಂದರಮಂದಾ ರದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿಂದು ಹಿರಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮಹಾತ್ಮ ಭಕ್ತಿರ ಸೋನ್ನತ, ಭಗವದ್ವರ್ಣನಾಭಾಗ ಬಂದಾಗ

ಮೈದುರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾ ಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಕೆ ಈತನಿಗೆ ಸಂಕಾಟಿಯಾದ ಕವಿ ಸಃ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ. ಸಹ ವಿಶಾರದನಾದ ಪೋತನನ ಕಾ ಸಾಗರ.

ಆಂಧ್ರ ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲಕಾರ ರಾಮಾನುಗ್ರಹ.

ಪೂಜಾಗೃಹದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆರಾಧ ತ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಮುಂದೆ ಪೋತನ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಗಜೇಂದ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗ ನೊಸಳೆ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಗಜೇಂದ್ರ ಬಿ ಹಣಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವನ ಗುತ್ತಿದೆ. ಗಜರಾಜ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ, ಗುಂಡುತ್ತದೆ. ಆತಂಕ ಇಮ್ಮಡಿಸುತ್ತ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿ ಬರೆಯು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಗಾಗ ದಿಂಟ ಕಣ್ಣೊರಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಂತೂ ಕವಿಗೆ ದುಃಖ ಉಮ್ಮ ಲೇಖನಿ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಹೋಯ್ತು.

ವಿದ್ವಾನ್ ಬ.ನ. ಗುಂಡ.

ಮುಂದುವರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪೋತನನಿಗೆ ದಾಯ್ತು. ತಾಳೆಗಂಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಕ ಯನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು, ರಾಮನಿಗೆ ಕೈವ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ರ-ಎನ್ನುತ್ತ ಎದ್ದು ಹೋ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ತ್ರೀರಾ ಪೋತನನಂತೆ ವೇಷಧರಿಸಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತು - ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುವರ ಹೊರಟುಹೋದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಪೋತನ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ-ಕಾ ವರಿಸಲಾಗಿದೆ!! ಬರೆದವರಾರು? ಲೋಕೋತ್ತರ ದಿವ್ಯ ಭವ್ಯ ಭಾವಲ ಯನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಅಕೆ-ಇದೇನು ಹೀ ಈಗ ತಾನೆ ನೀವೇ ಬಂದು ಬರೆದಿರಿ ಹೋದಿರಿ, ಇದೀಗ ಒಂದು ಬರೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?-ಎಂದಳು. ಪೋತನ ಹಾಗೇ ಯೋಚಿಸಿದ. ಆತನ ಧಾ ದಾವ ದಿವ್ಯದೃಶ್ಯ ಕಂಡಿತೋ!! "ನೀ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಸಾರ್ಥಕವಾಯ್ತು. ನ ಭಾಗ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ. ಆ ಬಡ ಕುಟೀರವ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದವನು ಸ್ವಯಂ

ನಂತೆ!! ಗಡೇಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪೂರ್ಣ
ಸಿದ್ಧವನ್ನು ಕೌಸಲ್ಯಾಸುಪುತ್ರನಂತೆ!! ಪೋತನ
ಂಥಕ್ಕೆ ಕೈವಲುಗದ. ರಾಮು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಆ ಲೇಖ
ಸ್ಮಿಯುಗದ, “ಅಜ್ಜನ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇನು ಕರುಣೆ,
ದನ ನುಡಾದ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅದೆಂತಹ
ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದೆ” ಎಂದು ಗದ್ದದ ಕಂತದಿಂದ
ಸ, ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಕವಿಗೆ ಗ್ರಂಥರಚನೆಯಲ್ಲಿ
ವ ವಿಘ್ನವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂತಯವೂ
ಲ್ಲ. ಪ್ರಭು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭಾಗವತ, ಮಂಗಳ
ದಾಕುನೀರಸಧಾರಿಯಂತೆ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಪ್ರವ
ಸು.

ರಾಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕಾವ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ಯು. ಅದರ ಕವಿಯ ಬಡತನ ತೀರಲಿಲ್ಲ.
ತನನ ಸಮೀಪ ಬಂಧುವಾದ ತ್ರೀಣಾಥಕವಿ,
ಸುನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನೆವಮಣಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬ.
ರಾಸಾನಾಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಕನಕಾಭಿಷೇಕ
ದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪೋತನನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ
-ಆ ಮಹಾತ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?-

ಸಾಲ ರಸಾಲಸಾಲ ನವಪಲ್ಲವ ಕೋಮಲ
ಕಾವ್ಯಕನ್ಯೆಯನ್ನು
ಬಿಳಿಬಿಳಿ ಕೊಟ್ಟು-ಆವರಿಯುವ ಹಣದಿಂದ
ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದು
ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಸತ್ಯವಿಗಳಾದವರು,
ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ
ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಕೃಷಿಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು?
ಅಥವಾ ಕಂದ ಮೂಲಗಳನ್ನೇ ತಿಂದು
ಜೀವಿಸಿದರೆ ತಾನೆ ತಪ್ಪೇನು?

ಇಷ್ಟ ಸಿಂಗಭೂಪಾಲನೆಂಬ ರಾಜ, ಪೋತನನ
ಸುಕಾಲೀನ. ಭಾಗವತವನ್ನು ತನಗಂಕಿತ ಮಾಡಿ
ಬಿಟ್ಟಿರೀ-ಜಹಗೀರು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಲೋಭನೆ
ಮಾಡಿದ. ಇದೇನು ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ
ಮ-ಎಂದು ಪೋತನ ಬಹುವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ
ಮಾಡಿದ. ಇಂಥ ಧರ್ಮಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ-ಭಗ
ವತನನ್ನೇ ಕೇಳುವುದು ಅತನ ಪದ್ಧತಿ. ಅದರಂತೆ
ಶ್ರೀಹಿಮಜಹೂರುದಲ್ಲಿದ್ದು ದೇವರ ಮನೆಗೆ
ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೂ ಅದ್ಭುತ
ಶ್ವ!! ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಮೇಲಿದ್ದ ಭಾಗವತ ಗ್ರಂಥದ
ಮೇಲೆ ಭಗವತಿ ಶಾಂಡೀಕಣೇಶರು ಹಾಕುತ್ತ ನಿಂತಿ
ರಳೆ. ಕವಿ ಬೆರಗಾದ. ನನ್ನನ್ನೂ ಹೊನ್ನಿಗಾಗಿ
ಯಾರುತ್ತೀಯೇನು? - ಎಂದು ವೇದಕಳಾಮ
ಯೂ ಸಾದಪ್ಪರೂಪಿಯೂ ಆದ ಸರಸ್ವತಿ
ಪ್ರಸಿದ್ಧಳು. ಪೋತನ ಗಡಗಡ ನುಡುಗಿ ಹೋದ,
ಮಗಿದು ಅಂಕಿ ಮಾಡಿದ-ಕೈಟಭ ದೈತ್ಯ
ರ್ದನನ ಮುದ್ದು ಸೊಸೆ ಶಾರದೆ, ನಾನು
ನ್ನನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ

ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತ್ರಿಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಾಷೆ
ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ ಮಾಡು ನಂಬು ತಾಯಿ”
ಎಂಬ. ಆಗ ಆಕೆಗೆ ಅನಂದವಾಯ್ತು. ಪೋತನ
ಭಗವತಿಯ ಸಗಮೋಗವನ್ನು ಕಂಡವನು. ಆತನ
ಗ್ರಂಥ ಭವತಾರಣಿಯ ರಾಜಾಧಿರಾಜಪೂಜಿತ
ಚರಣಾರವಿಂದಗಳ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪಾನನವಾದ
ಕಾವ್ಯ.

ಗಡೇಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷ, ವಾಸುನ ಚರಿತ್ರೆ-ಪ್ರಹ್ಲಾದ
ಚರಿತ್ರೆ-ದಶಮಸ್ಕಂಧದ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತ್ರೆ.....
ಇತ್ಯಾದಿ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಂತೂ ನ ಭೂತೋ ನ
ಭವಿಷ್ಯತಿ - ಎಂಬಷ್ಟು ಲನೇಯವಾಗಿವೆ. ಈತ
ಕೊಡುವ ರಾಸನೃತ್ಯದ ವಿಕದ ವರದನೆಯಂತೂ
ಅನುಮಮ - ಅದ್ವಿತೀಯ. ಮಾತಿಗೆ ಸಿಲುಕದ
ಮಾಧುರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶ.

ತೆಲುಗು ಸಹಜ ಸುಂದರ ಮಧುರಭಾಷೆ.
ಸಂಸ್ಕೃತವು ಸುಖವಾಗಿ ಸಮ್ಮಿಲಿತವಾಗುವುದರಿಂದ
ತೆಲುಗಿಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಭಾರವೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ
ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಲಾಲಿತ್ಯ ಜಾಗೂ ನಾದ್ಯಾಕೆ ಲಭ್ಯ
ವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಆಲ್ಲಗಳೆಯು
ವಂತಿಲ್ಲ. ಪೋತನನ ಕೈಲಿ ಅಂಧ್ರ ಭಾಷಾಭಾರತಿ
ನಕ್ಕುಲಿದು ಲಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾದರಿಗಾಗಿ
ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶಾರದ ನೀರದೇಂದು ಘನ ಸಾರ
ಪಟೀರಮರಾಳ ಮಲ್ಲಿಕಾ
ಹಾರ ಪುಷಾರ ಘನ ರಜತಾಚಲ
ಕಾಶಫಣೀಶ ಕುಂಭಮಂ
ದಾರ ಸುಧಾಪಯೋಧಿ
ಸಿತತಾಮರಸಾಮರವಾಹಿನೀ ಶುಭಾ
ಕಾರತನೋವು ನಿನ್ನು ಮದಿ
ಗಾಸಗ ನೆನ್ನಡು ಗಲ್ಲ ಭಾರತಿ
ಅಂಬ ನವಾಂಬುಜೋಜ್ವಲ ಕರಾಂಬುಜ
ಶಾರದ ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರಿಕಾ
ದಂಬರ ಜಾರು ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸ್ಸುಟ
ಭೂಷಣ ರತ್ನ ದೀಪಿಕಾ
ಜುಂಬಿತ ದಿಗ್ವಿಭಾಗ ಶ್ರುತಿ ಸೂಕ್ತಿ
ವಿಕ್ರ ನಜಪ್ರಭಾವ ಭಾ
ವಾಂಬರ ವಿಧಿ ವಿಶ್ರುತ ವಿವಾರಣೆ
ನನ್ ಗೃಪ ಚೂಡು ಭಾರತಿ

-ಈ ಎರಡು ಉತ್ಕಲ ಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಾದ
ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಲುಗು ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಯೋಗವಿದ್ದು
ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು
ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪೋತನನಿಗೆ ಈ ಎರಡೂ

ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿತ್ತು.
ರಜಸಾ ಸಮರ್ಥ ವರಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ
ಲೀಲಾಜಾಲ. ಅಂಧ್ರ ಭಾಗವತ ಚಂಪೂ
ಚಂಪೂಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯದಗಾಂಭೀರ್ಯ
ಕಾಣ ವ ಅಂಶ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕಾಸ
ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈತನ ಗದ್ಯದ ಸೆ
ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಅಂಧ್ರ ಭಾಗವತದ
ತುಣುಕು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇ

“ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಮಧುರ ಮಂಜುಳಾಲಾಪ
ಕರ್ಣ ಕಲಾಪಂಬುಲುಗಾ ನವಧರಿಂಚಿ ಕ
ವಲೋಕ ನಂಬುಲು ವರ್ಷಿಂ
ಹರ್ಷಿಂಚುಚು, ಸಕಲ ಕಲಾಸಂಪದ್ಯ ಮ
ಕುರ ಪಲ್ಲವ ಕೋರಕ ಕುಟ್ಟಿಲ ಕುಸು
ಮಂಜರಿಪುಂಜ ಭಾರವಿನವಿತ ಲತಾ
ರಾಜಿ ವಿರಾಜಿತೋದ್ಯಾನ ಮಹಾ ವನೋ
ರಾಮ ಭಾಸಿತಂಬುನು, ವನಾಂತರಾಳ
ಸಾಲ ಶಾಖಾಂಕುರ ಖಾದನಕ್ಷುಣ್ಣ
ಕಂಠ ಕಲಕಂಠ ಮಿಥುನ ಕೋಲಾಹಲ
ಸ್ವಾದ ಪೂರ್ಣಶಾರಿಕಾ ಕೀರಕುಲ
ಕಲ್ಹಾರ ಪುಷ್ಪ ಮಕರಂದಪಾನಪರಮ
ಭೃಂಗೀಕದಂಬ ಝಂಕಾರ ಸರೋವ
ಕಮಲ ನೃದುಲಕಾಂಡ ಖಂಡ ಸ್ವೀಕಾ
ವರಟಾಯತ್ತ ಕಲ ಹಂಸನಿವಹ ಕ್ರಿ
ಯುಕ್ತ ಘನಸಾರ ಗಂಧಸಾರ ಈ
ಸಂವಾಸಿತವಣಿಗ್ರಹ ದೇಹಳಿ ನಿಕ
ಗಳಂತಿಕಾ ವಿಕೀರ್ಯಮಾಣ ಸಲಿಲ ಧಾರ
ವಿಪಣಿ ಮಾಗೋರ್ವೇತ, ಮಹೋನ್ನ
ಜಾಲರಂಧ್ರನಿರ್ಗತ ಕರ್ಪೂರ ಧೂಪ
ಪಟಲ ಸಂದರ್ಶನ ಸಂಜಾತ ಜಲಧರ
ವಿಭ್ರಾಂತ ಸಮುದ್ಗತ ಪಿಂಞ ನರನ
ಮಾಸ ನುತ್ತ ಮಯೂರ ಕೇಕಾರವ
ಬೈನ ಪುರವಿರಂಬು ಪ್ರವೇಶಿಂಚಿ
ಗಂಭುನ ವೇಂಚೀಯು ಸಮಯಂಬ

ಸೀಸಪದ್ಯನೆಂಬುದು ತೆಲುಗು
ಒಂದು ಮೈತಿಷ್ಠಿ. ಇದರ ಗತ್ತು
ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದೊಂದು
ಬರೆಯಬಹುದು. ಪೋತನ ಕವಿಯ ಅ
ಪದ್ಯಗಳು ಅಂಧ್ರ ದೇಶದ ಮಹಾಜನ
ಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಗೂ ನಲಿದುನುಡಿ ಸುತ್ತಿವೆ.

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು

ಪೂರ್ವ ಪುಟ	ರೂ 500-00
ಅರ್ಧಪುಟ	ರೂ 300-00
ಕಾಲು ಪುಟ	ರೂ 150-00
ಒಂದು ಕಾಲಂ	ರೂ 200-00

ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಪಾದಕರು, ಸಪ್ತಗಿರಿ

ತಿರುಪತಿ.

ಪ್ರಿಯವಾದ ಗ್ರಂಥ ಅಂಥ ಭಾಗವತ. ಇದ ಕೈಂತಲೂ ಕಾವ್ಯದ ಸಾರ್ಥಕಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಸರಸ್ವತಿ ಸರ್ವಭಾಷಾಮಯಿ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗಳ ಸೌಂದರ್ಯ, ಉತ್ತಮ ಕಾವ್ಯಗಳ ಅನಂದ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ಮೂರ್ಖತನವಾದೀತು. ಪೋತ ನನ ಭಾಗವತ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರದಿಯ ಕಿರೀಟದ ಲ್ಲಿಂದ ಅನರ್ಘ್ಯಮಾಣಿಕ್ಯ.

ಭಕ್ತ ಕವಿ ಪೋತನನ ಜೀವನಕ್ಕೂ, ವಾಗ್ಗೀಯ ಕಾರ ಶಿರೋಮಣಿ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಜೀವನಕ್ಕೂ

ತುಂಬ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಧನ್ಯ ಜೀವಿಗಳು-ಸಾತಿ ನಿಲುಕದ ಸೌಂದರ್ಯ, ಮಾತಿಗೆ ಸೀ ಇಬ್ಬರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಎದ್ದು ಕಾ

ಪೋತನ ಕವಿಯ ಭಾಗವತ ಲಾಲಿತ್ಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಹೃದಯದ ಬೇಕು. ಆ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿ ಜಲದ ಧನ್ಯರಾಗಬೇಕು. ಆ ಕಾವ್ಯ ಮನೋಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ದೂರ ಋಷಿಕವಿಯ ಸಂದೇಶ-ನಂದಾದೀ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಿ.

★

ಹಂ ತ್ರೀ ಮಾತ್ರೇ ನಮಃ

ದೂರವಾಣ

ನವಶಕ್ತಿ ನಿಲಯದವರಿಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಕಂಚಿ ಕಾಮಕೋಟಿ ಶ್ರೀ ಜಯೇಂದ್ರ ಸರಸ್ವತಿಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಶ್ರೀ ತಿರುಮ ನಂದ ವಾರಿಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಜಗದ್ಗುರು ಹಾಗೂ ಸಂತರಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲ್ಪ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕರು.

- ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ
1. ಶ್ರೀ ಮಹಾಮೇರು ಪಂಚಲೋಕ (16×16, 10×10, 6×6. 4½×4½ c.m.) ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ.
 2. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಹಾಯಂತ್ರ (64ದಳಗಳು 24×24 c.m.) 1000-00
 3. ಸಪ್ತ ಸತಿ ಮಹಾನವಾವರಣಂ (64ದಳಗಳು 24×24 c.m.) 1000-00
 4. ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತ ಇತರ ಯಂತ್ರಗಳು (16×16 c.m.) 500-00
 5. ಶ್ರೀಚಕ್ರ (8×8 c.m.) 125-00
 6. ಶ್ರೀಚಕ್ರ (5×5 cm) 50-00
 7. ಸ್ವಯಂವರ (8×8 c.m.) 125-00

8. ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ,, 125-00
9. ಸರ್ವಜನಮನಧನಾರ್ಕರ್ಷಕ ಯಂತ್ರ(8×8 c.m.) 125-00
10. ಅಷ್ಟಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತ್ರ ,, 125-00
11. ಮಹಾವಿಷ್ಣುಯಂತ್ರ ,, 125-00
12. ಮತ್ಸ್ಯ ಯಂತ್ರ ,, 125-00
13. ದಶಮಹಾವಿದ್ಯಾ (ಹತ್ತು-ಪ್ರತಿಒಂದಕ್ಕೆ) 125-00
14. ಸ್ವರ್ಣಾರ್ಕವಾಣ ಭೈರವರ್ (8×8 c.m.) 125-00
15. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಬೇರ ,, 125-00
16. ಇತರ ಯಂತ್ರಗಳು(8×8 c.m.) 125-00

17. ವಿದ್ಯುದೀಕ್ಷಿತ ತಾಮ್ರದ ಬಳೆ
18. ಸುದರ್ಶನ (ಒಂದುಕಡೆ) ದೃಷ್ಟಿ ನಿವಾರಕ ಇನ್ನೊಂದು
19. ದೃಷ್ಟಿನಿವಾರಕ ಯಂತ್ರ (ಭ್ರೇವ
20. ಇತರ ಪದಕಗಳು(ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ)
21. ಒಂದುಕಡೆ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಇನ್ನೊಂದು ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸನ್ನಿಧಿ ಪಾ
22. ದತ್ತಾತ್ರೇಯಯಂತ್ರ (ವಾಹನಗಳ ತಿರೋಪನಿವಾರಣೆಗ)
23. ಅಕ್ಷಟ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆ ಹಾ ಮಾಲೆ 54 ಮಡಗಳಿದ್ದು ಬೆಳ್ಳಿದಾರ
24. ತುಲಸಿ ಮಾಲೆ, ಕಮಲಮ (54 ಮಡಗಳು, ಬೆಳ್ಳಿದಾರ

ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ 101ನಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಂಕಣದ ವಿಗ್ರಹಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಉಚಿತ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್‌ಗಾಗಿ ಕೇಳಿ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ 50 ಪೈಸೆ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬರೆಯಿರಿ. ವಿದೇಶೀ ಆರ್ಡರುಗಳಿಗೆ 25% ಅಧಿಕ. ದಯವಿಟ್ಟು ಬರೆಯಿರಿ (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ):

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಜ್ಞ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಸ್ವಾಮಿಜೀ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಟಿ. ಮುರುಗೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನವ 153, ಲಾಯ್ಡ್ ರೋಡ್, ಗೋ ಮದರಾಸು -

ತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಯುಗೀನ
ಸ್ಥಿ ಸಂಘರ್ಷದ ಕಾಲವೆಂದು ಕರೆಯಲಾ
ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇವಾಡದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನ
ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ನೂಡತೊಡಗಿದಾಗ ಅನೇಕ ರೋಮಾಂ
ಪುಟನೆಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ
ಅರತದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವು
ವಿ, ಈ ತಿರುಪತಿಯ ನಂತರ ಅರ್ಧಕವಾಗಿ,
ಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಉತ್ತರ
ನಲ್ಲಿ ನಾಥದ್ವಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ದ್ವೀಪಿಯ
ನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ತಿರುಮಲೆಯ ಶ್ರೀನಿ
ಂತೆ ನಾಥದ್ವಾರದ ಶ್ರೀನಾಥನ ಭಕ್ತ
ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಧೃವ ಕಾಕಿನಾಡಾ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದ
ಭಟ್ಟರು ಕುಟುಂಬಸಮೇತರಾಗಿ ಉತ್ತರ
ದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಚಂಪಾ
ಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ
ಶಿ 1535 ರಂದು ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಗಂಡು
ಹುಟ್ಟಿತು. ಮೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ
ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎಲೆಯಲ್ಲಿ
ಲಾಗಿತ್ತು. ಬೆಳಗಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಮಗು
ಸುತ್ತಲೂ ದಿವ್ಯಾಗ್ನಿಯು ಕಾಣಿಸುವಂತಾ
, ಅದುರಿಂದಲೇ “ವಲ್ಲಭೋಹ್ಯಾಗ್ನಿ
ವ್ಯಾತ” ಎಂದರು. ಅಗ್ನಿ ದೇವನ ಅಂಶದಿಂದ
ದ ಈ ಬಾಲಕನು ಮುಂದೆ ವಲ್ಲಭಚಾರ್ಯ
ಹೆಸರಿನಿಂದ ಖ್ಯಾತರಾಗುವಂತಾಯಿತು.

ಉತ್ತರ ಭಾರತವು ಪುಣ್ಯ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನಾಡೆನಿ
ದಕ್ಷಿಣಭಾರತವು ದಾರ್ಶನಿಕರಿಂದ ಸಮಗ್ರ
ತತ್ವೈಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಗಂಗೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿದ
ಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶಂಕರ, ರಾಮಾ
, ಮಧ್ವರಂತೆ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರಾದರೂ
ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಉತ್ತ
ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಗೈದರು.

ಕಂಪಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಗು ಜನಿಸಿದಕಾಲಕ್ಕೆ
ಯಾಗಿ ಮುಠುರಾ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಗಿರಿ
: ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾಥನ ಪ್ರಾಧುರ್ಭಾವ
ವಿತ್ತು, ಅದುರಿಂದ ವಲ್ಲಭ ಸಂಪ್ರದಾಯ
ವಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಸೇವಕ ಇವರಿಬ್ಬರ
ತಾರವಾದುದು ಒಂದೇದಿನ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ
ಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಲ್ಲಭಚಾರ್ಯರು ಮಾಧವೇಂದ್ರಪುರಿ ಎಂಬ
ರನೀಯರಲ್ಲಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು
ಪ್ರಸಮಾಡಿದರು. ಶಂಕರ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತವನ್ನು

ನಾಥದ್ವಾರದ

ಶ್ರೀನಾಥ

ಮೂರುಸಲ ಸಂಚರಿಸಿ ಪುಷ್ಕಿಮಾರ್ಗವನ್ನು
ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದರು. ಶಿಷ್ಯಪರಿವಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರ
ಹಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರ. ಅಂದು ಮರೆಯಲಾ
ಗದ ಮಹಾ ಸಾಮಾಜ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಜಯ
ನಗರ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ
ಯನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಪ್ರಭು ಎಂಬ
ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರೆಂದು ಅವರ ಜೀವನ
ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರ
ಡನೆಯ ಸಲ ಭಾರತ ಸಂಚಾರವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಾಗ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲ್ಯಜೀವನಲೀಲಾ ವಿನೋದ
ಗಳ ಕೇಂದ್ರವೆನಿಸಿದ ಮುಠುರಾ ವೃಂದಾವನ
ಗೋಕುಲಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯನ್ನಿತ್ತರು. ಗೋವರ್ಧನ
ಧಾರಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೃತಾರ್ಥ
ರಾದರು. ತಿರುಪತಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಚರಿತ್ರೆ
ಯಲ್ಲಿ ಹಸು ಹುತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಲುಗರೆದಂತೆ ಈ
ನಾಥನ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಹಾಲು
ಕರೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಆಚಾ
ರ್ಯರು ಶ್ರೀನಾಥನನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯದೈವ
ವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಆತನ
ಪೂಜಾವಿಧಾನಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊ
ಟ್ಟರು. ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಯೇ ಆ ದೇವನ ಪೂಜೆಯ
ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟರು.

ಪಂಜಾಬದ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಪೂರಣಮಲ್ಲ
ಎಂಬುವವರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕಾಣಿಸಿ
ಕೊಂಡು ತಾನು ಗಿರಿವೃಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿದ್ದು
ತನಗಾಗಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಸೂಚನೆ
ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರಾದ ಪೂರಣ
ಮಲ್ಲ ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ
ತಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಂದ
ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ದೇವಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ
ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು.

ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿಯಾದ ಈ ದೇವನನ್ನು
ಮೊದಲು ಬಂಗಾಲಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅಷ್ಟ
ಪೂಜಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ

ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೇವಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಸ
ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಭಕ್ತ
ಸರಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಇವ
ಅಕಾರ್ಯದಿಂದ ಬಹುಕುತಲಿತೆಯಿಂದ ಬ
ದರು. ಹದಿನೇಳು ವರುಷಗಳಕಾಲ ಅವ್ಯಾ
ವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪೂರಣಮಲ್ಲರು ದೇ
ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. 1564 ರ ಕಾ
ವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಂದಿರವು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ
ವಂತಾಯಿತು. ನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರು ಕಾ
ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸಸ್ಥೀಕಾರಮ
ದರು. 1638 ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂ
ಯರು ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ದ
ವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದರು ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಐ
ರಡು ವರುಷ, ಎರಡುತಿಂಗಳು, ಏಳುದಿನ
ಗಿದ್ದವೆಂದು ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿ
ಬರುವುದು.

ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಚೀತವಾದ ಶು
ದ್ಧೈಕ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಪುಷ್ಕಿ ಮಾರ್ಗದ ಶಿಷ್ಯವೃಂ
ದ್ವಾರಕಾ, ಗೊಂಡ, ಕಾಥೆಯವಾಡ, ಗುಜ
ಮಗಧ- ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ
ಬೆಳೆದು ಬರುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಆಚಾರ್ಯ
ಸನ್ಯಾಸಶ್ರಮ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏಳುಜನ
ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದ್ದರು ಮುಂದೆ ಈ ಏಳು

ಶ್ರೀ ಆದ್ಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ

ಕೋಟಾ, ನಾಥದ್ವಾರ, ಕಾಂಕ್ರೋಲಿ, ಗೋಕುಲ ಹಾಗೂ ಕಾನಾಡದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೀಗೆ ಏಳು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಪೀಠಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪುಸ್ತಕಮಾರ್ಗದ ಸ್ವಚಾರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು.

ಶ್ರೀವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯ ನಾಡ ಅಳಬರ ಬಾದಶಹನಿಂದ ಅನೇಕ ದಾನ ದತ್ತಗಳು ಈ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕೊಡನಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು, ಮುಂದೆ ಆತನ ಮೊಮ್ಮಗನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡ ದಾರಾಶಕೋಹನಂತೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪರಮ ಭಕ್ತನೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಕಾಲಾ ವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಗೀತಾಗ್ರಂಥವು ಫಾರ್ಸಿಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆಗೊಂಡಿತು. ದಾರಾಶಹನ ಬೆರಳನ್ನೇ “ಪ್ರಭು” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಹಿಂದೂ ಮತವನ್ನೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಗರಸಂಗಮ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸ್ವತಃ ರಚಿಸಿದ ಮುಂದೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆಗೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. (ಬಿಕಾನೇರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವಿದೆ) ಕೇಶವನ ದೇವಮಂದಿರದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಗುಡಗಂಬ ಎನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವನು ದಾರಾಶಕೋಹ ಎಂದೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಟಿರಂಗಜೇಬನು ಸಾಮ್ರಾಟನಾದ ನಂತರ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ವಿಪ್ಲವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನವು ಮೇವಾಡದ ರಾಜಾಗಳತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಅವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ ಪ್ರಭುಗಳೆಂದು ಜಯಾಕರವನ್ನು ಕೊಡಲು ವಿರೋಧಿಸಿದವರೆಂದೂ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಿಲ್ಲೇಶ್ವರರಿಗೆ ಎಂದೂ ತಲೆಬಾಗುವವರಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರವಂತಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶ್ರೀನಾಥನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮೇವಾಡದತ್ತ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದೇ ವಿಹಿತವೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾದರು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಗುತ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಬಡೇದಾವೂಜಿಯವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಕರೆಂದೆನಿಸಿದ ಒಂದು ಪಂಗಡವನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀನಾಥ ನೊಂದಿಗೆ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದ “ನವನೀತ ಪ್ರಿಯಾ” ಎಂಬ ದೇವನನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರು.

ವೃಜಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಟ ಈ ಭಕ್ತರು ಗುಂಪು ತಮ್ಮ ದೇವನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಗ್ರಾದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಆಗರ ಯಾರಿಗೂ ಸೇರುವ ಸಿಗದಂತೆ ಚಂಬಲ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದರು ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದರು. ನಾಲ್ಕುತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ಪತ್ನಿತಿಲಾ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಿರೂದ್ರಹಾಡಾ ಎಂಬುವವನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನು ಪರಿವಾರ ಸಮೇಶನಾಗಿ ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡ, ಬಡೇದಾವೂಜಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ ಲಗತ್ತಾಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವೆನಿಸಿತು, ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇವನೊಂದಿಗೆ ಪುಷ್ಕರಿಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದರು. ಮುಂದೆ ಜೋಧಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಟು ಕೆಶನಗಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡಾರಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುನಃ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣವು ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಬೌಸಾನ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತವನ್ನು ಕಳೆದರು. ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೇವನಿಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನಿತ್ಯ ಅನ್ನಪೂಜಾದಿ ಭೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಗೋವಿಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಒಂದು ಸಲ ಮೇವಾಡದ ಮಹಾರಾಣಾ ರಾಜಸಿಂಹರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಬಂದರು. ಮಹಾರಾಜರ ಆಮೇಷೆಯಂತೆ ಅವರು ಶ್ರೀನಾಥನೊಂದಿಗೆ ಮೇವಾಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಬೆಳೆಸಿದರು. ದಾರಿಯುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಶ್ರೀನಾಥನಿಗೆ ವೃಥವದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರಿ ಉತ್ಸವ ನಡೆಸಿದರು. “ಸಿಂಹಾಡ” ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ದೇವನರಥವು ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆ (ನೂರಪತ್ತೈದು ವರುಷ) ಮೇವಾಡದ ಅರಸರ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾಥನು ತಾನು ಇದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗುವೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಸಾಸನದಿಯು ಉತ್ತರ ವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಮಂಡಗತಿಯಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು, ಸುತ್ತಲೂ ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಆರಾವಳಿ ಪರ್ವತಗಳು. ಕೋಟಿಯಗೋಡೆಗಳಂತೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. 1728 ಪಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿಯ ಶುಭದಿನದಂದು ಬಡೇದಾವೂಜಿಯವರಿಂದ (ದಾಮೋದರದಾಸಜಿ) ಶ್ರೀನಾಥನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾಥನು ಬಂದು ವಾಸಮಾಡಿದ ಈ ತಾಣವನ್ನು

ಆತನ ಭಕ್ತರು ನಾಥದ್ವಾರ ಎಂಬ ಕರೆಯೆತ್ತೊಡಗಿದರು.

ವೃಜಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಂದು ನೆಲೆ ಧನಿಗೆ 1834 ರವರೆಗೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ನೆನಿಸಿತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಕು ಶಿಷ್ಯರು, ಭಕ್ತರು, ದೇವನ ದರ್ಶನ ಬಂದು ಹೋಗತೊಡಗಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳೆದಂತೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಂತಾಡವು, ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಪುನಃ ನಾಗಪುರದ ಭೋಸಲೇ ಇವರ ಸಿಂಧೇ ಹೊಳಕರ ಇವರ ಪ್ರಭಾಂಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು, ರಬಸವಂತರಾವ್, ಸಿಂಧೆಯ ಮೇಲೆ ಆಮಾಡಿದ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೆಯಿತು, ಆತನು ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸೈನ್ಯವು ಆತನಿಗೆ ಸಿಂಧೆ ತನಗೆ ಮೊರಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸಂದಾಯಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳತೊಡಗಿದ. ಈ ರವು ಮಹಾರಾಣಾ ಭೀಮಸಿಂಹ ಬಂದಿತು, ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿಂದ ಸೇನೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ದಲ್ಲಿ ರಾಣಾ ಶ್ರೀನಾಥನನ್ನು ಸಮೀಪದ ಶ್ರೀಗೊಂದಾ ಎಂಬ ಪವಾಡಾಪಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ನಾಥನಂತೆಯೇ ಈ ಗುಡ್ಡದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೇ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಯಿತು. ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀನಾಥನ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ವಾತಾವರಣವು ನಿರ್ಮಲವಾದ ನಾಥದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಇ ವಿಗ್ರಹವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಇಂದು ನಾಥದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಾವು ನಾಥನ ದೇವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಭಾರ್ಯಲಯಗಳ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ರಾಜಾಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಗೋಪುರಗಳೂ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕರ ನಾಥ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಲೆವು. ಇ ಕಾರಣ ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಹೇಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಶ್ರೀನಾಥನ ಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಹೆಸರಿನ ಗೋಪುರವಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾಗದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಸುರರ್ಶನ ಚಕ್ರ ಅದನ್ನು ಚಕ್ರರಾಜ ಎಂದು ಕರೆ

ತೀಲಿ ಏಳು ಧ್ವಜಗಳಿವೆ; ವಲ್ಲಭ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಏಳು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧದ್ವಾರ ಪುಷ್ಪನಾರ್ಗವ ಕೇಂದ್ರವಾದುದರಿಂದ ಆ ಏಳೂ ಧ್ವಜ ಸಾವು ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಯಾರೂ ಸ್ವರ್ಗಮಾರ್ಗದಿಂದ ಚಿಯಾಗಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳೂ ಕೂಡ ತೀಲಿ ಕೂಡಲಾರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕುಲುಕಾಗದವರಿಗೆ ಹೋದ ಯಾತ್ರಿಕರು ದೇವರ ಚಕ್ರರಾಜನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ಧದ್ವಾರ ದೇವ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೇ ಜೊಪಾಟಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದೇ ರ್ವಾರವಾಗಿದೆ, ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವು ಯತನ ಅಂದರೆ ವಲ್ಲಭ ಪೀಠಸ್ಥರು ವಾಸವಾದ ಮನೆಯ ಏಳುಭಾಗದಿಂದ ಬರಬಹುದು. ಮೂರನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರೀತಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಒಡಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೇ ದೇವನದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರು ಹಾಗೂ ತಿಲಕಾಯತ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವೇಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಲಕಾಯತನರ ವಾಸದ ರವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಕಶಾಲೆ ಇದೆ, ದೇವನಿಗೆ ಭಕ್ತರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ, ಹಣ್ಣು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡುವ ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಧನ ವಿಗ್ರಹವಿದೆ. ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಭಾಮಂಟಪವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೋ ದರ್ಶನವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಿರುಪತಿಯಂತೆ ಈ ದೇವನಿಗೂ ದಿನ ಪದ್ರಸನ್ನಾನ ಭೋಜನದ ನೈವೇದ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಸುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿದವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ರ ಪಚ್ಯಕರ್ಪೂರ, ಯಾಲಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದವು ನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಲು ಬುಗಾರದ ಹಾಗೂ ಯ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳಿವೆ. ದೇವನಿಗರ್ಪಿತವಾದ ಾಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ರಾಬಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧಘಂಟೆ ಿಮ್ಮೆ ಈ ದೇವನ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯ ಧರ್ಭಾನುಸಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೇವನನ್ನು ಸಾಸಾ

ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತ ಇಲ್ಲವೆ, ಪುಷ್ಪ, ಮಾರ್ಗ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ಪರಮ ದೈವ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯೇ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಿರುಳು, ನಾಮಸೇವೆ, ಸ್ವರೂಪ ಸೇವೆಗಳೆಂಬ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ತನುಜ ವಿತ್ತಜ ಮಾನಸ ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದ ಭಕ್ತನು ದೇವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಇವರು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಯಮುನಾ ನದಿಯಿಂದಲೇ ಈ ದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಜಲವನ್ನು ತರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಉತ್ಸವ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮನನ ಮೋಹನಜಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸ, ಕೃಷ್ಣದಾಸ, ನಂದದಾಸ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಾಗಬದವಾಗಿ ಗಾಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೇವಮಂದಿರದ ಪ್ರಧಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಲಕಾಯತನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಪೂವಾಶ್ರಮ ಸಂತಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಗೋಸ್ವಾಮಿಜಿ ಎಂದು ಗೌರವ ಸೂಚಕಪದವೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಜಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದವರ ವಿಶ್ವಕೃಷಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತ್ರ ತಿಲಕಾಯತನರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಐ. ಎ. ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಧದ್ವಾರ ಇಂದು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನವಸತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹೋಳಿಹಬ್ಬ, ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ಅನ್ನಕೂಟ, ಶ್ರಾವಣವಾಸದ ಉತ್ಸವಗಳು, ವರ್ಷಾರಂಭದ ಉತ್ಸವ, ದೀಪಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗೋಶಾಲೆ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದು, ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಾಧದ್ವಾರವು ಚಿತ್ರಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಸಾಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬಹುಚಿಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಸಿದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಸಕೀಡಾಚಿತ್ರಗಳ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಡಿಕೆಯನ ಹೊಂದಿವೆ. ನರೋತ್ತಮಸಾರಾಯಣ, ಭೂಲಾಲ, ಮೊದಲಾದವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಖ್ಯಾಯನ್ನುಗಳಿಸಿವೆ. ಚಿತ್ರಕಲೆಯಂತೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ಕುಸುರಿನ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಸರುವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಗಿ ದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧದ್ವಾರ ಹಿಂದೆ ಬದ್ದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ತಮದಾಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆಗ ಬಾಸುಲಿಯಿಂದ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಟ್ಟೆಗ ಸಾಸಾತರಹದ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು ಹಾಸಿಹಿಂತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧದ್ವಾರ ಜನರು ಬಹುಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಗುಬಿನ ನೀರು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತರುಗಳು ಜಗದ್ವಿಖಯನ್ನುಗಳಿಸಿದೆ.

ವಲ್ಲಭ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧರ ಕೈಲಾಸಪುರ, ಚಾರಭುಜ, ಸೇವಂತ್ರಿ, ಕಯಾನಾಥ ಇವು ಪ್ರಮುಖ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಿವೆ. ಸಾಧದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಹಮಾದ್ ದಿಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಗ ಮೇವಾಡದ ಜಂಞಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವು ಅಜಮೀರದಿಂದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಚಿತ್ತೋಡ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸ್ವೇಷನನ್ನಿಂದ ಹನಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಸೌಕರ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಪುರದಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಲ್ಲತ್ತೆಂಟು ಕಿ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

ವರ್ಷಮತುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಯ ವಸಸ್ಥಿಗೆ ಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹವು ವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದಂತೆ ಆತನ ವವೆನಿಸಿದ ಸಾಧದ್ವಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಮಹತ್ತ್ವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸುತ

(16ನೇ ಪುಟದಿಂದ ;

ರಾತ್ರಿ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಮಾತುಗಳಿಂದಾಗಿ ಗುರುವಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಚ್ಚರಿ ಆಯಿತು. ಈ ಸುಳ್ಳು ಕೇಳುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದೇ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವಳು ಮರಳಿ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬದೇ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಳೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತರು. ಅವಳು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಸರಿನ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕೈಹೊಡಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಪರಾಗವಾಗಿ ದಾಟಿ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಗುರು ಬೆರಗಾಗಿ ಹೊರಬಂದು ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಭಕ್ತಿಗೆ ನೆಚ್ಚಿ ಅವಳನ್ನು ಗುರುವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ದೇವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಪಂಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಕೃತಾರ್ಥ ರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸದಾ ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನದಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಲು ಆ ನಿರಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಕ್ಕೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬಳು ಮೀನು ಮಾರುವ ಫೆಂ"ಸು ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬ ಮೀನು ಹೊತ್ತು ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀನು ಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಖಾಲಿ ಬುಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಜೆ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆದಿರಲು ಅರ್ಧದಾರಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಭಯವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಸುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಸುಳ್ಳಾದ್ದೇ ಒಂದು ತೋಟ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು ಮರುದಿನ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆತ ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾಳೆ. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ತೋಟ-

ಪರಮೇಶ್ವರಿಕ ಸುವಾಸನೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಅವಳ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಬರದೇ ವೇಚಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ಮೀನು ತುಂಬಿ ಮೊಲಸಾಗಿದ್ದ ಖಾಲಿ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಜೇಬಾಗಿ ಚೆಮುಕಿಸಿ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಹಾಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆ.

‘ಹೀಗೆ ಅವರವರ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರವರ ಬದುಕು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ ರಂತೆ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಥ ದಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ’ ಎಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ನುಡಿದು ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರೇತ್ರದತ್ತ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಿತ್ಯಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರೆಂದರೆ ಶಿಲಾವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಆಚಲ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಇವರ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಮಹಾ ಮಹಿಮರ ಭಕ್ತಿ ಲೋಕ ಖ್ಯಾತವಾಯಿತು.

ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸಣ್ಣ ವರೆದಾಗಲೂ ಆಪ್ತೇ; ತಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು, ತಾವು ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಜದೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಜುವ ಎದೆ ಇವರದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಶಾಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮರನ್ನು ಕಾಣಲು ಅವರ ಸತಿ ಶಾರದಾದೇವಿ ತಮ್ಮ 18 ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸಂತಸದಿಂದ ಸತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅದರದಿಂದ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿ ಶಾರದಾದೇವಿಯನ್ನು ಇವರು ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರು. “ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಜಗ-ನ್ಮಾತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಕಾಣುವರು. ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿ ನೀನು ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕು ಕೇಳು” ಎಂದರು. ಅದರಿ

ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಪರಮಹಂಸಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ‘ನಾನೂ ತಮ್ಮಂ ಬಯಸ ತ್ರೇನೆ’ ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ಗಳಾಗಿಯೂ ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಸೇವೆಗೆ ನಿಂತರು.

ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ದೇಹ ಮೀರಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಎಲ್ಲರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಂಕಿಸಬಹುದು. ನಿಜವಾದ ಆನಂದ, ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಯಾರು ದೇಹಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನರ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಮಮಿಶ್ರಪ್ರೇಮ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಲೋಕನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನೇ ತಾವು ಆನಂದರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ದೇವರ ಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2 “ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನವ ಸ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮೊದಲ ತನು-ಮನವ ಸಂತ್ಯಾಸಿಕೊಂಡು ಕಾಣಲು ತೊಡಗಬೇಕು. ಆಗ ನಿರಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿ ಗೋ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಾ ಮೂಲಕ ನಾಸ್ತಿಕರಿಗೆ ನಯವ ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದ್ವೈತ ಸಿ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪುಟ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋತಾಪುರಿ ಎಂಬ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ರೀತಿ ಅನುಭಾವದ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ, ಉಲೋಕೋದ್ಗಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳುವಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಧಾ ವನ್ನೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಸಿ ಹೋ

ಇಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮರ, ಅವರ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆತ್ಮಸಕ್ತಿ 1886 ಆಗ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಮಾ ವಾಯಿತು. ಇಂಥ ದೈವೀ ಪುರುಷರ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳು ಭರತ ಅಲ್ಲದೇ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೀತಿ ಮೆರೆದಿವೆ-ಮೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

(10 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

(10 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಉತ್ತಮರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆ
ಲೂ ಉತ್ತಮನಾದ ಕಮಲಾಕ್ಷ
ಸ್ವಾಮಿ ಯು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ
ನೆ. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವೆಂಕಟಾಚಲದ
ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಗಿಯೂ
ಥ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೇಂಕಟೇಶ್ವರೇ ದೀನಗತೇ
ನಾಕೃತೇ ಪ್ರಿತಾ |

ಸುಮಸ್ತುಮತ್ಯಾರ್ಥ
ಮರ್ದನ ಕಿಮಸ್ತಿ ತೇ |

ಸುಜನಾಧಾರಂ
ಷಡೂರ ಗುಣಾಕರಂ |

ವೇಂಕಟಾಚಲ ವಾಸಂ
ನಿವಾಸಂ ಭಜೇನ್ನಿಶಂ ||

ಬ್ರಹ್ಮದಿ ಸಮಸ್ತ ಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರಕ
ಸುಂದರಾಕಾರನಾದ, ವೆಂಕಟಾಚಲ
ದೇ, ನಿನಗೆ ಸಮನಾದವರು ಭೂಮಿ
ಯಾರಿದ್ದಾರೆ! ಸಕಲ ಸಜ್ಜನರಿಗೂ
ಉಪನಾಗಿರುವ ದೋಷರಹಿತನಾಗಿರುವ
ಗುಣಪೂರ್ಣನಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಲ
ದೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಂದ ತೀರ್ಥ ವರದೇ
ನವಾರಣ್ಯ ಪಾವಕೇ |
ಪ್ಲಾನ ದಾಯಿನಿ ಸರ್ವೇಶೇ
ನಿವಾಸೇ ಸ್ತುಮೇ ಮನಃ ||

ಮದಾನಂದಾರ್ಥವರದನಾಗಿಯೂ,
ರಾಕ್ಷಸಜನ ಸಂಹಾರಕನಾಗಿಯೂ,
ರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರದನಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ನಿವಾಸನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು
ವಾಗಲೂ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿ. ತಿರುಪತಿ
ದಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗ ಭಗವಂತನನ್ನು
ಶ್ರೀಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಕ್ತ
ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹ
ಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ವಾದಿ
ಯತಿವುಂಗವರ 'ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಬಂಧ'
ಯ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ
ಪ್ರತಿಪದಿಸುವ ಪರಿಸುವುದರಿಂದ
ಪತಿ ಯಾತ್ರಿ ಮಾಡಿದ ಫಲವೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಗುವುದು.

ಅಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಯಕ
ನಾಗಿ, ಸರ್ವಾಧಾರಭೂತನಾಗಿ, ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿ
ಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರ
ಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ನೆಲೆಸಿರುವುದು.
ಅಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ, ಶಿಷ್ಯಪರಿಪಾ
ಲಕಾರಿ, ಆಗಾಗ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯ,
ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ವಾಮನ, ನಾರಸಿಂಹ,
ಪರಶುರಾಮ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಬಲರಾಮ ಅವತಾರ
ಗಳನ್ನೆತ್ತಿದಂತೆ, ಪೂರಾ ವತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿ
ಸುತ್ತಿರುವ ಎಲೈ! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನೇ, ನನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ. ಅಸಾಧನಾಗಿ, ಸಂಸಾರ
ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನನ್ನನ್ನು
ರಕ್ಷಿಸು ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಕುಲಶೇಖರರು ಎಂಟು
ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು
ಸಂದೋಧಿಸಿ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದಾತೃವನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಭಯವನ್ನು
ಬೇಡಿ, ಶೋಕಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸ್ತೋತ್ರದ ಕೊನೆಯ ಶ್ಲೋಕ ಹೀಗಿದೆ :
ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ತರಂಗಶೀತರಾ
ಸಾರ ತಾರಕಿತಚಾರುಮೂರ್ತಯೇ
ಭೋಗಿಭೋಗಶಯನೀಯಶಾಯಿನೇ
ಮಾಧವಾಯ ಮಧುವಿದ್ವಿಷೇ ನಮಃ ||

ಕ್ಷೀರಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳು ನಕ್ಷತ್ರದಂತಿವೆ.
ಅವು ಮನೋಹರವಾಗಿವೆ. ಅಲೆಗಳ ತುಂತುರು
ಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವನಾಗಿ
ಪರಮಾತ್ಮನು ಆದಿಶೇಷ ಪರ್ಯಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ
ನಿದ್ರಾರೂಢನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮಧುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ
ನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನಿಗೆ
ನಾನು ಸದಾ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ - ಹೀಗೆ ಕುಲ
ಶೇಖರ ಆಳ್ವಾರರು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ
ತರಣಾಗತರಾಗಿ, ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ
ರಚನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯ ಅನುಭವ
ವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಮುಕ್ತಿಪಡೆದರು. ಜಗತ್ತಿನ
ಜನರು ತಮ್ಮಂತೆ, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಈ
ಸ್ತೋತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಉಜ್ಜೇವಿಸಲಿ
ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಳವೂ, ಸುಂದರವೂ
ಸುಲಭವೂ ಆಗಿರುವ ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ
ವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಪರಮಾ
ತ್ಮನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಪತಿ.

ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಿವರಗಳು

	ರಿಂದ	ವರೆಗೆ
ಸುಪ್ರಭಾತ	ಪ್ರಾ. 5-00	ಪ್ರಾ. 5-30
ವಿಶ್ವರೂಪ ಸರ್ವದರ್ಶನ*	ಪ್ರಾ. 5-30	ಪ್ರಾ. 7-00
ತೋಮಾಲ ಪೇವೆ	ಪ್ರಾ. 7-30	ಪ್ರಾ. 8-00
(ಆರ್ಚಿತ ಪ್ರತಿವೃತ್ತಿಗೆ ರೂ 4-00)		
ಆರ್ಚನ	ಪ್ರಾ. 8-00	ಪ್ರಾ. 8-30
(ಆರ್ಚಿತ ಪ್ರತಿವೃತ್ತಿಗೆ ರೂ 4-00)		
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ. 9-00	ಮ. 12-30
		ಮ. 1-00 ಸಂ 6-00
		ರಾ 7-00 ರಾ 8-4

ವಿಕಾಂತಸೇವೆ. ರಾ 9-00

* ಕುಕ್ಕಿವಾರ, ವಿಶಾಖ, ಉತ್ತರಾಂತ್ಯದ ದಿ
ಮತ್ತಿತರ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರೂ
ಸರ್ವದರ್ಶನವು ಪ್ರಾ. 5-30 ರಿಂದ ಪ್ರಾ. 6-30
ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಆರ್ಚಿತ ಸೇವೆಗಳು

1. ಗುರುದವಾಹನ	32-
2. ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ವಾಹನ	32-
3. ಗಜವಾಹನ	32-
4. ಆಶ್ವವಾಹನ	32-
5. ಸಿಂಹವಾಹನ	32-
6. ಹಂಸವಾಹನ	32-
7. ಚಕ್ರಶೇಷವಾಹನ	32-
8. ದೊಡ್ಡ ಶೇಷವಾಹನ	62-
9. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನ	62-

ಪಡೆಪ್ರಸಾದಗಳು

1. ದೋಸೆ	ಕಾಲಮೂಲ	35.
2. ದಧೋದನ	"	40.
3. ಪುಳಯೋಗರ	"	50.
4. ಪೊಂಗಲ	"	55.
5. ಸಕ್ಕರಪೊಂಗಲ್	"	55.
6. ಶಾಕರ ಭಾತ್	"	85.
7. ಕೇಸರಿ ಭಾತ್	"	90.
8. ಸೀರ	"	155.

ವಿವರಗ

ಪೇಷಾ

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ
ತಿರುಪತಿ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿದೇವಾಲಯ, ತಿರುಮಲೆ ಉದಯಾಸ್ತಮಾನ ಸರ್ವ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಸೇವೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಭರಿಸುವ ದತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಉಪಸುಖ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಉದಯಾಸ್ತಮಾನ ಪರ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ವಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭಾತ, ತೋಮಾಲೆ ಅರ್ಚನೆ, (ಮೂರು ಬಾರಿ), ನೈವೇದ್ಯ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸೇವೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಚನಾ ಸೇವೆಗಳಾದ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಉಂಜಲ್‌ಸೇವೆ, ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಕೋಯಿಲ್ ಆಳ್ವಾರ್ ತಿರುಮಂಜನ, ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಘಾತ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ, ವಾಹನಸೇವೆಗಳು ನೋಡಲಾದವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಲವು ನೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- * ಶುಕ್ರವಾರಗಳ ಹೊರತು ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ದಿನಗಳ ಸರ್ವಸೇವೆಯ ದತ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶಿ.ಶಿ. ದೀ. ತಿರುಪತಿ ಇವರಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಡಿವಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಸರ್ವಸೇವೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಆಗಿರುವ ದತ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ರೂ: 3 ಲಕ್ಷ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಆಭಿಷೇಕವೂ ಸೇರುವುದು.
- * ಗೊತ್ತಾದ ದಿನದಂದು ಎಲ್ಲ ಸೇವೆಗಳಿಗೂ ಆರು ಮಂದಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಎಂದರೆ ಶುಕ್ರವಾರಗಳ ಹೊರತು ಸುಪ್ರಭಾತ, ತೋಮಾಲೆ, ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ ಏಕಾಂತ ಸೇವೆಗಳು. ಆಯಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸೇವಾ ಪ್ರವೇಶವಿರದು.
- * ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರ ಹೆಸರನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗಡೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ದಿನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುವುದು.
- * ಆ ದಿನದ ಎಲ್ಲ ಆರ್ಚನಾಸೇವೆಗಳನ್ನು ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಪೈಕಿಯವರು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅತುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- * ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ (1) ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಬಳಸಲಾದ ಒಂದು ಶೇಷವ (2) 25 ಲಾಡು ಹಾಗೂ ವಡೆಗಳನ್ನು ಬಹುಕರಿಸಲಾಗುವುದು.
- * ವಸ್ತು, ವಿಷಯಗಳ ದರಗಳು ಅಸಹಜವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು (ಒಂದುಬಾರಿಗೆ 10% ದಂತೆ). ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಿ.ಶಿ.ದೀ. ಬೇರೊಂದು ದತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೃಹಸ್ಥರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ದತ್ತಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಸೇವಾ ದಿನವನ್ನು ಮೂವತ್ತು ದಿನ ಮೊದಲೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

ಬರೆಯಿರಿ:

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ

ಶಿ. ಶಿ. ದೀ. ತಿರುಪತಿ.

ಪೂಜೆಯಲ್ಲಾದ ವಿಶಾಸವನ್ನು
ಬೀಳಿಸಬಹುದು. ಪೂರ್ಣ ಘಟಿ ಮತ್ತು
ಭದ್ರ ಮಂಡಲ-ಇವು ದುರ್ಗಾ ಪೂಜೆ
ಸತ್ತರವಾದುವು.

ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹರಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಜಾಕಡ
ಗೊಂದಿನ ತುಂಬಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆ
ವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊಸರನ್ನವನ್ನು
ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆಯ ಕೆಳಗೆ
ಕೆಂಪು ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮಡ
ಕೆಯ ಬಾಯನ್ನು ಪಂಚ ವಿಧದ ಎಲೆಗಳಿಂದ
ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ
ಶಿಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದಾ
ಕುಂಕುಮ ಲೇಪಿತವಾದ ಎಳನೀರು
(ಪೂರ್ಣಫಲ) ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮಡ
ಕೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮ ಲೇಪಿತವಾದ
ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು
ರ ಪುತಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ
ಘಟಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಈ ಪೂರ್ಣ ಘಟಿ
ಹಿತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿಯಮದ
ಬರೆದ ಸರ್ವತೋಭದ್ರ ಮಂಡಲ (ಅಷ್ಟ
ಭುಜ)ದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು
ಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನ.

ದಳ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ
ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ಣ ಘಟಿ ಮತ್ತು
ಪೂರ್ಣ ಭದ್ರ ಮಂಡಲಗಳು-ಸಸ್ಯ, ಫಲಗಳು,
ಮರ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ, ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿ ಇವು
ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆ
ಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿದರೆ, ಸಿಂಧೂರ
ಯು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಮಗುವನ್ನು ಸಂಕೇತಿ
ಸಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿಗೆ, ಸಸ್ಯ,
ಶಿಕ್ಷೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವು
ತೆ ಹೀಗೆ ಹೀಗಿರಬಹುದು. ಸಸ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು,
ಮರ ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿಯಂತೆ ಸತತವಾಗಿ
ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಇದಕ್ಕಿರ
ಬಹುದು. ತೆಂಗಿನ ಮರ, ಮಾವಿನ ಮರಗಳು
ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ
ಪ್ರಚಲಿತವಾದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.
ದುರ್ಗಾ ಪೂಜೆಯು ಕೃಷಿ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು
ಶಾಂತಿಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರು
ವುದನ್ನು ಅದರ ಉಗಮ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸದ
ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದು. ದುರ್ಗಾ ಪೂಜೆ
ಪ್ರಾಚೀನ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಂಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಕ್ತಿದೇವತೆಯ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳು

ಸಿಂಹ ವಾಹಿನಿಯಾದ, ಹತ್ತು ತೋಳುಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿದ (ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕೈಗಳು, ಹದಿ
ನೆಂಟು ಕೈಗಳೂ ಇವೆ) ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತೆ
ಯಾದ ದೇವಿಯ ಕಮನೀಯವಾದ ವಿಗ್ರಹವು
ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರು
ತ್ತದೆ. ಸಿಂಹದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬಲಗಾಲನ್ನಿಟ್ಟು,
ಎಡಗಾಲಿನಿಂದ ಮಹಿಷಾಸುರನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ
ನಿಂತು, ತ್ರಿಕೂಲದಿಂದ ಅವನ ಎದೆಯನ್ನು
ಸೀಳುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಗೆಯ ಈ ರುದ್ರ ಭಯಂಕರ
ರೂಪ ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಂಖ, ಬಾಣ, ಕತ್ತಿ, ಚಕ್ರ,
ಗುರಾಣಿ, ತ್ರಿಕೂಲ, ಗಂಟೆ, ಬಿಲ್ಲು, ಹಾವು-
ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಈಶ್ವರ,
ಪಾರ್ವತಿ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ, ಗಣೇಶ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ,
ಸರಸ್ವತಿ-ಇವರೊಡನಿರುವ ದುರ್ಗೆಯ ಮೂರ್ತಿ
'ಅಭಯ ದುರ್ಗಾ' ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಂಗಿ,
ಸಿಂಹವಾಹಿನಿಯಾದ ದೇವಿಯ ಈ ರೂಪ ಬಹು
ಕಾಲದವರೆಗೆ ಬಂಗಾಳದ ವಿಗ್ರಹಕಾರರಿಗೆ ತಿಳಿ
ದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು 'ಶ್ರೀ ಬಂಡೋಪಾಧ್ಯಾಯರು
ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕಂಡುಬರುವ ದುರ್ಗಾಮಾತೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ
ಮೈವಿಧ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಗಮನಿಸ
ಬಹುದು. ಉದಾ:- ಕೊಲ್ಲೂರಿನ ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ
ಲಿಂಗದಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕದ್ರಿಯ ದೇವಿಯನ್ನು
ಕಲ್ಲಿನ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ
ಸಿದಾರೆ. ಚಿತ್ರಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹುತ್ತವನ್ನು
ದೇವಿಯೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರದ ಕಂಭದಲ್ಲಿ
ಕೊರೆದ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಆಕಾರವನ್ನು ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ
ಕಾಂಬೇಶ್ವರಿ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರ
ದಮ್ಮ ಜೇಳಿನ ವಿಷವನ್ನು ಪಂಹಾರ ಮಾಡುವ
ಜೇಳಿನ ದೇವತೆಯೆಂದು ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.
ಹಾಸನದಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೂ-ಆ
ಸ್ಥಳದ ಅಧಿದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ದೇವಿಯು
ಹಲವು ಹತ್ತು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಆಕಾರ,
ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ
ಗೊಳ್ಳುವುದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ.

ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮಿಯೆಂದು ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ,
ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಅಸಾಧಿ
ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಆಯುಧ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ

ಗಳು ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳು (Sources of
Power and Energy) ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇ
ಬಹುದು. ಬೇರೆಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯವರು ಬಳಸು
ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಮ
ವೃತ್ತಿಯ ವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಆಯುಧ ಪೂಜೆಯಿಂದ
ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ
ದೇವಿಯ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವ ಉಲ್ಲೇಖವಿ
ವಿರಾಟವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಶರ್ಮ ವೃಕ್ಷದಿಂದ
ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲು ಸಹಕರ
ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಯುಧ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನ
ದಯಪಾಲಿಸಿದವಳು ದುರ್ಗಾಮಾತೆ. ಕುರುಕ್ಷೇ
ತ್ರದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು ಕಾಣ
ಕೊಂಡು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ವಿಜಯ
ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಂತ್ರಗಳು - ಆಯುಧಗಳ
ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಹೀಗೆ ಮೊದಲಾ
ಬಹುದು. ವಿಜಯದಶಮಿ ವಿಜಯ ಸಂಕ
ವಾಗಿದೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರು ಈ ದಿನ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಇತಿಹಾ
ಸಪುಟಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಬನ್ನಿ ಮಂಟ
ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಮರವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಮ
ಯೂ ಇದೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು, ಮೈ
ಸೂರಿನ ಅರಸರು ದಸರಾ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮೈಭವ
ಸಡಗರದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಇತಿ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಡಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕಲಾ
ರನ್ನೂ ಕವಿಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈ
ಸೂರಿನ ಅದಿದೇವತೆ ಚಾಮುಂಡಿ ಮೈಸೂರಸರ

ಡಾ|| ಎನ್. ವಿ. ವಿಮಲ

ದೇವತೆಯಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ದಸರಾ ಅಥವಾ ನವರಾತ್ರಿ ಹಬ್ಬ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ದೇವತೆಯ ಆರಾಧನೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸುಖ-ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಫಲಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ತಮಗಾಡ ರೋಗ-ರಂಜನ, ಸಾವು-ನೋವು ಸಂಕಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಪ್ರಾಣಬಲಿ ಕೊಡುವುದು-ಇವೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾರಮ್ಮ, ಚೌಡೇಶ್ವರಿ, ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಮುಕ್ಕಾಲಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ-ಇತ್ಯಾದಿ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಣ್ಣಮ್ಮ ನಗರದೇವತೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾಗಿ ಪೂಜಾರ್ಹಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸೀತಾಳ, ಪಕ್ಷಿ ದೇವಿ, ಮಾನಸಾದೇವಿ-ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಮಾನವನಿಗೊದಗಿದ ಸಂಕಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕರಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶದ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜನರ ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅಮಾಯಕ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಧರ್ಮದ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು

ಮಕ್ಕಳ ಮಾನ-ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಪಣಕ್ಕೊಡ್ಡಿ ಅವರನ್ನು ಅಮಾನವೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬಲಿಪಶುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜಘಾತಕ ಅಪಾಧಭೂತಿಗಳ ವಂಚನೆ-ನೋಸಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂತ ಯುವಶಕ್ತಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು-ಮಠಗಳು ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಮಹಿಷಾಸುರ, ಚಂಡ-ಮುಂಡ, ಶಂಭು-ನಿಶುಂಭರು ನಾಶವಾದ ಮಾತೃಕೈ-ರಾಕ್ಷಸತನ, ರಾಕ್ಷಸ ಬುದ್ಧಿ, ದುಷ್ಟ ತನ, ನೀಚತನಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಮನುಕುಲ ಇರುವವರೆಗೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಈ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಡತನ, ಹಿಂಸೆ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅಧರ್ಮಗಳ - ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರ, ಮಾನವ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯ ಬದಲು, ಮಾನವ ದಾನವನಾಗದೆ ಮಾನವನಾಗಿ ಬಾಳುವಂತಾಗಬೇಕು. 21ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ವನ ಸ್ಪತಿಗಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವ, ವೃದ್ಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು

ಸವಾಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯುವಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೆ, ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ವಿಗಲಗಳನ್ನೂ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಪೂಜೆಯ ಅದರ ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಶಾಕ್ತಾಗಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಗಿರುವ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಪೂಜೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೇ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ-ಎನುಕ್ತಿಯಂತೆ ದೇವಿಯು ಒಬ್ಬಳೇ ಆದರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹಳಾಗಿದಾ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಯಾದರೂ ಆರಾಧನೆಯ ಗುರಿ, ಉಪದೇಶ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಸತ್ಯಸಂಗದಿಂದ ಸತ್ಯದೊಡನೆ, ತಮ್ಮನ್ನಿಂಬದ ಜೊಮ್ಮೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಅಮೃತತ್ವದೊಡನೆ"-ಎನುತ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಗುರಿಯಾಗಿರ ಒಂದು ಬೆಳಕಿನ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡುವ ಆರಾಧನೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯಾಂಗಿಂತ ಮಾನಸಿಕ ಕಲ್ಮಷ ಕಳೆಯುವ ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿ ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆಯಾಗ ಪೂಜೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗೆ ಮ ಸರ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೂ, ವಿಶ್ವಕ ಕೋರುವ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಸಂಸಕಲ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಯಿಂದ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ದಿವ್ಯಚೇತನಮನಗಳು.

ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಭೂತೇಷು
ವಿಷು ಮಾಯೆ

ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ, ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ,
ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನ

(ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣ ಮಾಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.)

ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಭೂತೇಷು
ಶಕ್ತಿರೂಪಿ

ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ, ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ,
ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನ

(ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಪದ್ಧರವಳೋ ಅವಳನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.)

(ತಾ|| 12-10-1986 ರಂ
ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪ
ರೂಪ.)

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ

ಆನಂದಿಸಿ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಪುರಾವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

(ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಎದುರು)

ಸಾವಿರ ಕೆಂಬದ ಸಭಾಂಗಣ

ತಿರುಮಲೆ.

ಲೋಹ, ಮೃಚ್ಛಿಲಾದಾರು ಕೆತ್ತನೆಗಳ, ವಿವಿಧ ಸಂಗೀತೋಪಕರಣಗಳ, ಮಧ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಆಯುಧಗಳ, ಮಿಗಿಲಾಗಿ - ಶಿ. ಶಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿವರಗಳ ಅಪೂರ್ಣ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ.

ಪ್ರವೇಶ ದರ : ರೂ. 1-00 ಮಾತ್ರ.

ಕಂದಾಸ ಕೊಡು ಶಿವನೆ ಬಂಧಾನ ಪಡಲಾರೆ
ಹಂಗಿನ ಬಾನ ಉಣಲಾರೆ-ಮತ್ಯದಾಗ
ಬಂಡೆಂಬ ಕಬುಡ ಹೊರಲಾರೆ

ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆ; ನವಮಾಸ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಕ
ದಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕಯಾ
ಅವಳಿಗಾದವು, ಮತ್ಯಾಗಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ
ಮಗು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ

—ಎಂಬ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಸಾರದ ಕಷ್ಟ
ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ, ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೊರಬಲ್ಲಳು, ಅದರೆ 'ಬಂಜೆತನ'ದ
ಲೋಪ, ದೋಷದ ಹೊರೆ ಅವಳಿಂದ ಹೊರಲಾ
ಗದು ಎಂಬುದು ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ
ಬಂಜೆತನದ ಕಡು ಅನುಭವ ಅವಳಿಗಾಗಿದೆ
ಅಂತೆಯೇ—

ಬಾಲಕರಿಲ್ಲದ ಬಾಲಿದ್ಯಾತರ ಜನ್ಮ
ಬಾಡೀಗಿ ಎತ್ತು ದುಡಿದ್ದಂಗ-ಬಾಳೆಯ
ಹಾಸ್ಯಾಂಡು ಬೀಸಿ ಒಗ್ಗಿದ್ದಂಗ

ಎಂಬ ಜುಗುಪ್ಸೆಯ ಉದ್ಗಾರ ಅವಳಿಂದ
ಹೊರಟಿದೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ
ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ಜನನದ ತಾಯಿಯ ಆಶೋತ್ತರ

ಬಂಜೆಯ ಮನೆಮುಂದೆ ಅಂಜೂರ ಗಿಡಹುಟ್ಟಿ
ಕೊಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗೆ ಗಿಣಿಕೂತು ಹೇಳಾಡ
ಬಂಜೆ ನಿನ ಬಾಳು ಹೆರವರಿಗೆ

—ಎಂಬಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ
ಯಿಂದಲೂ ಕಟಕಿ, ಅಣಕಗಳೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರು
ವಾಗ ಅವಳಾದರೂ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾಳು.
ಅಲ್ಲದೆ ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ತಾಯ್ತನದ ಸುಖ
ಅನುಭವಿಸುವಾಗ ತನಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸುಖವಿಲ್ಲ
ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ನಾಸಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಲುಬಿ ಹಂಬಲಿಸಿ
ಮಗುವನ್ನೇನೋ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹುಟ್ಟುವ
ಕೂಸು ಗಂಡೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಭರವಸೆ ಎನ್ನು
ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅವಳಿಗೆ
ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಅದರೆ ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಯ
ವರು ಎನ್ನನ್ನು ವರೋ? ಹಾಗಾಗಿ—

ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಾದಂತ ಹೇಳಿ ಬಳುವಲಿಬಾಹ
ಹೆಣ್ಣಂದರವರು ಹೆಡೆರಾಳು-ಕಂಡನ್ನ
ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ ನಮಗ ರವಿಚಿನ್ನ

ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮಗುವು ರವಿಚಿನ್ನ.
ಎಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹರಕೆ ಹಾರೈಕೆ

ಭಾರ್ಗವಿಶ್ರೀ

ಕುಂಕಾಡು ಮಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲ ಬಿಟ್ಟೇನ
ನಗರಾದ ಜಾರಿ ತರಸೇನ-ಮನೆಯಾಗ
ತಮ್ಮಗ ಧಾರಿ ಎರೆದೇನ

ಎನ್ನುವ ಅವಳ ಈ ಆಸೆಯಲ್ಲಿ
ಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಇಣುಕಿದೆ. ಅದರೆ ಅದೂ ಸಹಜ
ಎರಡು ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬ
ಹೊಂದುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಅವಳಿಗೆ. ಒಂದು ತವ
ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗಳೇ ಹೋದರೆ ಇ
ತವರಿನ ಸಂಬಂಧ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
ಗಿನ ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ತನಗಿಲ್ಲಿ ತವರಿನ ಬಾಂಧವ
ವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಅಳುಕು. ಹಾ
ಮಗಳೂ ಕೂಡ ತಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಳೆಯಲು
ಯಳು, ಅಡಿಗೆ ಬಾರದು, ಖರೀದಿ ಕಥೆ,
ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನೆಯವರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಾ
ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವಳು, ಹಾಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ
ಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ಯಾರಾಕೂ ಆ
ಸ್ಯಕ್ಕೆ, ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗ ಬೇಕೋ ಆ
ತನ್ನ ತಾರುಮನೆಯಾದರೆ ತನ್ನ ಕಾಂ
ಅತ್ತೆಯಾಗದೆ, ಅಜ್ಜಿಯಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಮ
ಸಾಕುವಳೆಂಬ ಭರವಸೆ, ನೆಮ್ಮದಿ ಆ
ಹೇಗೋ ಮಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾಗು
ಆಗ ಅವಳ ಆತಂಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇಮ್ಮಡಿಸ

ಎಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಅದು
ಬ್ಬೀಕರಿಸಿ; ಅದನ್ನು ಸವಾಲೆಂದು ಬಗೆದು;
ಸಾಗರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಈಜಿದಡೆ
ಅಲ್ಲದೆ; ಆ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಪಡೆದ
ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆ
ಸಾಂಗವೊಂದಿತ್ತು. ಅವರನ್ನೇ ಕವಿರಾಜ
ಕಾರನು "ಕುರಿತೋಡದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ
ಗೆ ಪರಿಣತಮತಿಗಳ" ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದು.
ಕಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನೋಡಿದಾಗ
ಅದರೂ ಅತ್ಯರ್ಥವಾಗದಿರದು. ಯಾರು
ಣತಮತಿಗಳ" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೆಮ್ಮಿದುರು
ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವವರೆಂದರೆ
ಸ ಕವಿಗಳು". ಆ ಆನಂದರಸ್ಥರು ಹೇಗೆ
ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನಾವು
ಮುರಿಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಶಕ್ತಿ
ದ್ದರೇನಂತೆ, ಕಾವ್ಯರಚನಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಾಯಿ
ಮುಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಡಮೂಡಬಹುದೆಂಬ
ನವದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹ
ವರು ಒಳಸುವ ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ-ಈ
ಲಂಕಾರಗಳು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಮನ
ಕದಡಬಲ್ಲವು. ಇನ್ನು ಸಹೃದಯವಾಚಕರ
ಅವು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವಂತೂ ಅಗಾಧ.

ಪದದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದ ಭಾವ
ಅವು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ
ಸಂದರ್ಭದ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ,
ಕಾಲಿಕವಾದ ನಿತ್ಯಸತ್ಯವನ್ನು ಒಳ
ಶಿಷ್ಟ ಎಂಥ ವಿಧ್ವಂಸರನ್ನೂ, ವಿಮರ್ಶಕ
ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬಲ್ಲವು. ಅಂಥ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ
ತ್ತನನ ತುಡಿತ ಮಿಡಿತವನ್ನೂ ಸಮರ್ಥ
ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಪಲುಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಇದ್ದು,
ಬದುಕನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಜ್ಞೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಜನಪದ ಮುಗ್ಧ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ
ತ್ತಿನ ಪರದಾಸವಿದ್ದಂತೆ. ಅವಳ ತಾಯ್ತನವೇ
ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು
ಸಬಲ್ಲ ಸಾಧನ. ಹಾಗಾಗಿ ಬಂಜೆತನವನ್ನು
ಸು ಒಂದು ಕಾಪವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.
ಪದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಕೊಳ್ಳಲು
ಸು ನಾಸಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಲುಬುತ್ತಾಳೆ.
ವನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ದೈವ
'ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ, ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ'
ಕೂ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ನಿಜವಾದ ಕೋರಿಕೆ
ಂಬುದು ಅವಳ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಲುಕು ಸೆರೆ
ದಿದೆ—

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ನಿತ್ಯ ಅನ್ನದಾನ ಯೋಜನೆ

ಅನ್ನಪಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಪವಿತ್ರ ಪಾನ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಆವಾಸವಾದ ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಅನ್ನಪಾನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯಕರಪಾದವು. ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಉಚಿತ ಭೋಜನ ನೀಡುವ 'ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ನಿತ್ಯ ಅನ್ನದಾನ ಯೋಜನೆ' ಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯರೂಪ :

* ಯಾರಾದರೂ 12.5 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಗುಣಕಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ನೀಡಬಹುದು. ತಿ.ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಈ ಹತ್ತಿಗೆ ಸಮನಾದ ಧನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು ಮೇಲಣ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ವಿನಮ್ರವೆಂದಕ್ಕೆ 500 ಮಂದಿಗೆ ಉಚಿತ ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರೂ 10 ಲಕ್ಷ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿದಿನ 400 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಚಿತ ಭೋಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

* ಈಗಾಗಲೇ ರೂ 10 ಲಕ್ಷ ಹತ್ತಿ ನೀಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 500 ಮಂದಿಗೆ ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. (ಉಳಿಕೆ ಹಣ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ನಿಧಿಯಿಂದ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ).

* ಹತ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಂಘಗಳು ನೀಡಬಹುದು.

* ಉಟದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದಾನಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ಬರೆದಿಡಲಾಗುವುದು.

ದಾನಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು :

* ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮೂರುದಿನಗಳ ಕಾಲ ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾನಿಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಉಚಿತ ವಸತಿ, ಹಾಗೂ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ಆರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

* ದಾನಿಗಳ ಈ ದಾನಕ್ಕೆ 80 (G) ಕಲಮಿನಂತೆ ಆದಾಯಕರ ಮಾಫಿ ಉಂಟು.

* ದಾನಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಲೂ ಸಲಹಾಸಮಿತಿ ಸಹಸ್ಮರಣಾಂಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

* ಈವರೆಗೆ ಹತ್ತಿ ನೀಡಿದವರ ವಿವರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ

1. ಶ್ರೀ ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಯ್ಯ, ಮದ್ರಾಸ್	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
2. ಶ್ರೀ ಮಾನಸಿಂಗ್ ಕಾ, ಬೊಂಬಾಯಿ	ರೂ 20 ಲಕ್ಷ
3. ಶ್ರೀ ಆರ್. ಪಿ. ಗೋಯಂಕ, ಕಲ್ಕತ್ತ	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
4. ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಪ್ರಸಾದ ಪೊದ್ದಾರ್, ಕಲ್ಕತ್ತ	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
5. ಶ್ರೀ ಧೀರೂಭಾಯಿ ಅಂಬಾನಿ (ಲಯನ್ಸ್ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ)	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
6. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪೈತಾನ್, ಕಲ್ಕತ್ತ	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
7. ಶ್ರೀ ಭಬ್ರಿಯಾ ಚಾಂಟಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬೊಂಬಾಯಿ	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
8. ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥಗೋಯಂಕಾ, ಮದರಾಸು.	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ
9. ಶ್ರೀ ಹೇಮರಾಜ ಪೊದ್ದಾರ್ ಚಾಂಟಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಕಲ್ಕತ್ತ	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ

ಇದುವರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ.

ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಉದಾರವಾಗಿ ನೀಡಿರಿ.

ಒಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ :

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ-೫೧೭೫೦೧ ಆಂ.ಪ್ರ.

ಅಗು ಹೋಗುಗಳದೇ ಸದಾ ಚಿಂತೆಯಾ
ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ—

ಸ್ವಾತಿ ಕಟ್ಟಾಳ ಕಟ್ಟಿ ಮ್ಯಾಲ ನಿಂತಾಳ
ಗುಣ್ಣು ತಿರುಮ್ಯಾಳ—ಕಂದವ್ವ
ಸೋಕ್ಕಾಳು ಒಳಗೊಡ್ಡು—

ಸ್ವಾತಿ. ಅಂದರೆ ಅವಳ ಮಗಳ
ಕರ್ಯ ಎಂಥವರ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಕುಕ್ಕುವಂತಿದೆ.
ಕುವಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಯಾರದ್ದಾದರೂ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ,
ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದಲ್ಲಿ ಕಂದವ್ವ
ಪ್ರಾಳೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅಳುಕು. ಹೀಗೆ
ನನ್ನ ಬೆಳೆಸಿ ದೊಡ್ಡವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು
ವೆ. ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆ ತಲೆಹತ್ತು
ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ
ರೆ ಮಗುವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಕಳು
ಸಾಗ ಅವಳ (ಮನ) ಒಡಲು ತೊಳಲಾಡಿ
ಗುತ್ತದೆ—

ಹತ್ತು ತಿಂಗಳು ನಿನ್ನ ಹೊತ್ತುಗೊಂಡು
ತಿರುಗೇನ
ಮತ್ತು ಸುರುವಿದರ ಬರಿ ಉಡಿಯು—ನನಮಗಳ
ತ್ತೀರಿ ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ

ಕು ಧರ್ಮಸಂಕಟಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದ
ನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗುತಾನೆ.
ಕೆಗೆ ನಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ,

ಏಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲವ್ವ ಹುಲ್ಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಲಿ
(ಹುಣ್ಣು) ನೆಲ್ಲಿ ಬುಡ್ಡಾಗಿ ಚಿಗಿಯಾಲಿ—
ನನಕಂದ
ಜಯವಂತ ಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಲಿ

ಎಂಬು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಬದುಕಿ
ಒಂದು ಹಂತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿದಂತೆ
ಮುಕ್ತಳಂತೆ ತೃಪ್ತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಅದರೆ ಅವಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವೂ
ಕಾಣಿಸ್ತೆ. ಅದೆಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡು ಮಗುವೂ
ಕೂಡೆ ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದೂ ಅವಳಿಗೆ ಜವಾ
ಬ್ದಾರಿಯುತ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಮಗಳಿಗೆ ಎರಡ
ನೆಯಧಾರೆ ಮಗನ ಕಡೆಗೂ ಹರಿಯಲೇ
ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದೆ ಮಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದಾಗ ಅತ್ತೆ
ನೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಳುಕಿದ ಮನ, ಮಗನನ್ನು
ತ್ತಾಗ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಅವ
ಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಭಾವ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗತಿ
ಯನ್ನು—

ಕಂದ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕುಂದ್ರಾವಕ್ಕನ ಮಾರಿ
ಕಂದ ಚಿಂಡಾಡಿ ಬರುವಾಗಲಿ ಆಮಾರಿ
ಕುಂದಲ್ಲರಳಾಗಿ ಹೊಳೆದಾಸ

ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅಮಿತ
ಆನಂದದಿಂದಾಗಿ ಅವಳು—

ತೂಗು ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೊಂದು ಪಾಗು ಪಟ್ಟಿಯ
ಹಾಸಿ
ಮಾಗಾಯಿ ಮಗನ ಮಲಗಿಸಿ ಅವರಮ್ಮ
ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ ಹಿಗ್ಗಾಳ!

ಹೀಗೆ ಮಾತು ಹೃದಯ ಕಂದನಿಗೆ ಒಲಿದು
ನಲಿಯುತ್ತದೆ. ಮಗು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅದರ ಅಳು,
ನಗು, ಹತ, ರಂಪಾಟ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳಿಗೆ ಎದು
ರಾದರೂ ಅವಳಿಗೇನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ.

ಹಾಲ್ವೇಡಿ ಅತ್ತಾನ, ಕೋಲ್ವೇಡಿ ಕುಣಿದಾನ
ಮೊಸರೇಡಿ ಕೆಸರಾ ತುಳಿದಾನ—ಕಂದಯ್ಯ
ಕುಸುಲಾದ ಗಿಜ್ಜ ಕೆಸರಾದೊ

ಎಂದು ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ
ತುಂಬಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.
ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಮಗುವಿನ ಅಳು, ರಗಳೆ ಬೇರೆಯ
ವರಿಗೆ ಬೇಸರ ತಂದಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಸ
ಮಾಧಾನ ತೋರಿದರೆ, ಅವಳು ಅವರನ್ನು ದಿಬಾ
ಯಿಸಲೂ ಸಿದ್ಧ. ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು
ಬೇರೊಬ್ಬರು ಬೇಸರಿಸುವುದು ಅವಳಿಗೆ ಸಹ್ಯ
ವಾಗದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು.

ಅತ್ತರೇ ಅಳಲವ್ವ ಈ ಕೂಸು ನನಗಿರಲಿ
ಕೆಟ್ಟರೇ ಕೆಡಲಿ—ಮನಿಗಿಲಸ—ಕಂದ ನಂಥ
ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿರಲವ್ವ ಮನೆ ತುಂಬ

ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ
ಯನ್ನೂ, ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ.

ಮಗು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು, ಬಿದ್ದು, ಕೈಮೈ
ಕೊಳೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ! ಅದಕ್ಕೂ
ಕಾಯಿ ಓಸರಳು. ಅವಳಿಗೆ ಮನೆಗಿಲಸದಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟೇ ಆಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಮಗುವಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ
ಅವಳಲ್ಲಿ ಬೇಸರಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳದೇ ಅದ
ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇದೆ.

ನನ್ನಯ್ಯನಂಥೋರು ಹನ್ನೆರಡು ಮಕ್ಕಳು
ಹೊನ್ನೇಯ ಮರದ ನೆರಳಲಿ ಆಡುವಾಗ
ಸಂಸ್ಕಾಸಿ ಜಪವಾ ಮರೆತಾನು

ಎಂಬುದೇ ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರ. ವಿರಾಗಿಯೇ ಮಗು
ವಿನ ಆಟಪಾಟಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ, ತನ್ನ ತಪೋಭಂಗ
ವಾದರೂ ರೋಷಾವಿಷ್ಣುನಾಗದೆ; ಜಪಮರೆತು
ಆನಂದ ತುಂದಿಲನಾದನೆಂದರೆ; ಹೆತ್ತ ಕರುಳಿಗೆ
ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇರಬೇಡ,
ಅದ್ದರಿಂದ ಅವಳು ಮಗುವಿನ ಅಳು—ನಗು ಎರಡ

ರಲ್ಲೂ ಆನಂದ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆಯೇ ಹೋ
ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಿಡುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅಳು—ನಗು
ಡನ್ನೂ ಸುಂದರವಾದ ಉಪಮೆಯ ಮೂ
ಚಿತ್ರಿಸಲೂ ಅವಳು ಬಲ್ಲಳು.

ಅಳುವ ಕಂದನ ತುಟಿಯು ಹವಳದ ಕುಡಿ ಹ
ಕುಡುಹುಬ್ಬು ಬೇವಿನೆಸಕ್ಕಂಗ ಕಣ್ಣೊಟಿ
ಶಿವನ ಕೈಯಲಗು ಹೊಳೆದಂಗ—

ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದವೆ

ಎಲ್ಲರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಕಣೆ ನನ್ನಯ್ಯ
ನಲ್ಲರಳು ಗಣ್ಣು ನಗೆಮುಖ ಕಾಮನ
ಬಿಲ್ಲು ಹೋಲ್ತಾನೆ ಕುಡಿ ಹುಬ್ಬು

ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಬೀಗುತ್ತಾಳೆ.
ತನಗೆ ತಾಯ್ತನದ ಪಟ್ಟ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿ
ವಿನ ಬಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು
ರಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಕೆ ಪುರುಷ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದವಳ ಮ
ಳುಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಕಡೆಗೇ
ಯುತ್ತದೆ.

ತೋಳುಧ್ವ ತಲೆದಿಂಬು ಮಾರುಧ್ವ ಹಾಸಿ
ಮಾಣಕೆದಂಥ ಮಗ ಮುಂದ ಮಲಗಿ
ಮಾರಾಯ್ ಗೊಡವೆ ನನಗೇನ

ಎಂದು ಮೈರಾಗ್ಯ ತಾಳುವಷ್ಟರ
ದ್ವಧವಾಗಿದೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು. ಅವಳ ಕ
ಕಲಾಪಗಳೇ ಅವಳ ಪರಮ ಕಾ
ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ—

ಅಡಿಬಾ ನನಕಂದ ಅಂಗಾಲ ತೊಳೆದೇ
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ತಿಳಿನೀರು ತಕ್ಕೊಂಡು
ಬಂಗಾರ ಮೋರೆ ತೊಳೆದೇನು!

ಎಂದು ಅವಳ ಮಗು ಏನೆಲ್ಲಾ ಕ
ಮಾಡಿದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಚಂದವೇ. ಹೀಗೆ
ಮನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಗನನ್ನು
ಪೋಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮಗ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸ
ತ್ತಾನೆ.

ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು
ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಡಲನ್ನು (ಉಡಿ
ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ ಅವಳದು. ಆ
ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬರುವ
ಮಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬಿಯಾಕೆಂಬ
ಯಿಂದ ಮಗನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಿ, ಮದುವೆ
ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯನ್ನು ತಂದ ಸಡಗರ
ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಉರುಳಿದ್ದೇ ತಿಳಿಯ
ಹಾಗೆಯೇ ಮಗನಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವ
ಲಾವಣಿಯೂ ಗೋಚರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ತಾ

ತಾನು ಏಕಾಂಗಿ ಎಂಬ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವ ಮಗನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ದಿಂದ, ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ, ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಳೋ, ಈಗ ಅದೇ ಮಗನ ವಿಷಯ ಕೊರಗಾಗಿ ಅವಳ ಮನವನ್ನು ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕಾರಣ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅವಳ ಮನ ಬೀರಾಡುತ್ತಿದೆ—“ಸೊಸೆ ಬಂದು ವರುಷದಾಗ ನನ್ನ ಮಗ ಬ್ಯಾರೆಯಾದ” ಎಂದು ಅವಳ ಗಮನ ಈಗ ಸೊಸೆಯ ಕಡೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅವಳಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯಳಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮಿನವಳು ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೇ ಅವಳು “ಅತ್ತೆ ಎಂಬ ಹಂಬಲಿಲ್ಲೇಕೆಗೆ ಬರಿಯ ಕಾಸಿನ ಕಿಮ್ಮತ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥ ವಳು ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಗೌರವಾದರವೆಂದೆ ಕಾಣುವಳೆ? ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲಿರುವ ಒಂದು ಹೊರೆ ಎಂದು ಕಂಡು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಆ ತಾಯಿ ಮನಸ್ಸು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಲೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ವಾಗದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ “ತುತ್ತು ಕೂಳಿಗೆ ಹಂಗ

ಸಾಕಿಗೆ ನಾಕಳೇವುದ್ದಾಂಗೆ ಹೊತ್ತಾ” ಎಂದು ವ್ಯಥೆ ತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರಲೋಕವಿದು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬಂಜೆತನದ ಶಾಪ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾಗ “ಹಂಗಿನ ಬಾನ ಉಣಲಾರೆ” ಎಂದಿದ್ದ ಅದೇ ಬಾಯಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಮೇಲೂ ‘ನಾಕಳೇವುದ್ದಾಂಗೆ ಹೊತ್ತಾ’ ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ ವೆದ್ದಿದೆ. ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಹೃದಯವಾಗ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆ ತೃಪ್ತಿ ಮಗನ ಲಾಲನೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಒಮ್ಮೆ.

ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿ, ಹೋರಾಡಿ ಹಣ್ಣಾದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಇಂದು ಮನ ವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಣ್ಣಾಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಮುದುಕಿ ಕಟ್ಟಡ ಕನಸು ಏನಾಗಿ ಹೋತಾ
ಸೊಸೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ ಸುಖ ತರುತ್ತಾಳೆ

ಎಂಬ ಭರವಸೆಯು ಅಳಿದ ಇದು ಕನಸಾಗಿನ ಮಾತಾ ಗಾ ಎಂಬ ನೈರಾಶ್ಯ ಅವಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾವ ಮಗ

ಎಲ್ಲರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಕಣೆ ನಲ್ಲರಳುಗಣ್ಣು ನಗೆಮುಖ —ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಳೆ ಇಂದು “ಮಾರಿ ತಿರುವುತಾನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇವ್ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ ಗೊಂಡಿದೆ, ಹೃದಯ ಸ್ತಬ್ಧವ ವುದು ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯೇ ತೂರುವ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಒಂದೆ ರುಡೆ, ಕೃತಘ್ನ, ನಿಷ್ಕಾರಿ ಆಮಾ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯಿರಲಿ ಮಾತಿನ ಸ ಗಿದೆ. ತಲೆಗಡದೇಕಾದ ಕಿಚ್ಚು ಒಡಲಿಗೆ ಇಟ್ಟು ತಾಯನ್ನು ಸಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ‘ಹಾವಿ ಗಿದೆ.

ಈ ಮೂರುಗಳಿಗೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ಒಂದೆ ತಮಗೂ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬಳಬರ ಇವರಿಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಆಕೆಯ ಏನೇ ಆಗಲಿ ‘ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕ ಕಾಲ’ ಅಲ್ಲವೆ? ಹೆತ್ತೊಡಲ ಸಂಕಟ ಅದು ಯಾವಾಗ ಯಾ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆಧಾರ ಎನಿಸಿರ ಬೇಕು ಅವಳಿ ಜಂಜಾಟಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ನೆಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ದೊರೆಕಿಸು

ಮುಂದಿ ಮಂದಿಯೆಂದು

ಮಂದಿ ಬಿಟ್ಟಾರೋ ನಡು ತಂದಿ ನನ ಕೈನ ಬಿಡಬ್ಯಾರ ಎಂಬಂತೆ ಆ ಜೀವ ಪಾ ಹೊಕ್ಕಿರುವುದು; ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ಣರಾದವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಎಂದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣಲೇಬಿ ಖಂಡೆ ಬರುವುದೆಂಬುದು ಕಚ್ಚಿದ ನಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾದ ನರಕಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಲಿ, ಕೊಂಡವಂಗೇನು ಲಾಭ? ಆ ಏನಾದರೂ ತಗ್ಗುವುದೇ ಅವಳದು.

Statement about ownership and other particulars about

SAPTHAGIRI (MONTHLY)

FORM IV
(See Rule 8)

1 Place of publication	...	TIRUPATI.
2 Periodicity of its publication	...	Monthly
3 Honorary Editor	...	Sri S. Lakshminarayana, I.A.S.
Executive Officer, T.T.D.
4 Printer's Name	...	Sri M. Vijayakumar Reddy, L.P.T.,
Whether citizen of India	...	Yes
Address	..	Manager, T.T.D. Printing Press,
Tirupati.
5 Editor & Publisher's Name	...	K. Subba Rao, M.A.,
Whether citizen of India	...	Yes
Address		Editor, Sapthagiri,
T.T.D. Journal, Tirupati.
6 Names and addresses of individuals who own the Newspaper and partners or shareholders holding more than one per cent of the total capital.	...	Board of Trustees
represented by the
Executive Officer on behalf of
T. T. D., Tirupati.

I, K. Subba Rao, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

TIRUPATI,
Date: 28-2-1987.

(Sd.) K. SUBBA RAO,
Signature of the Publisher.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರು

ಲಂಕಾಮಂತ್ರಿ: ಶ್ರೀ ಲಂಕಾದೇಶದ
ಸಾಯ ಶಾಖಾಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜಯಸೂರ್ಯ
ರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಮೈಕುಂತಂ ಕ್ಯಾ
ಕ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಅಲಯವನ್ನು
ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಬೋರ್ಡ್
ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀ ದೇವಿನೇನಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅವರು
ನಡೆಸಿ, ದೇವಾಲಯದ ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಹಲವಾರು ಯಾತ್ರಿಕ
ಸಮೀಕ್ಷಣೀಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿವರ
ಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ತಿವಾರಿ: ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ
ತಿವಾರಿ ಅವರು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಕುಟುಂಬ
ಸರಾಗಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿ
ನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಸುಪ್ರಭಾತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ
ವಹಿಸಿದ ಮಂತ್ರಿಯವರು ದೇವಾಲಯ
ರಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್: ಕೇಂದ್ರದ
ನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರು
ರಾಜಾಧಿನಿಂದ ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತರಾಗಿ ಬಂದು
ಮಿಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಿದರು.

ಹೊಸ ಕಾಟೇಜುಗಳ ಆರಂಭ

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾದ
ಸುಮಾರು 215 ಕಾಟೇಜುಗಳ ಆರಂಭೋತ್ಸವ
ನ್ನು ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ
ವಿನೇನಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ನಡೆಸಿ
ಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಾರ್ ಕೆರೆಯ ಬಳಿಯ ಅಲ್ಲಾರ್
ಯಂಕ್ ಕಾಟೇಜುಗಳು (40) ರಾಮಬಗೀಚಾ
ಧಿಗೃಹದ 150 ಕಾಟೇಜುಗಳು, ಮಾಧವ
ರದ 25 ಕಾಟೇಜುಗಳು ಆರಂಭ
ಂದಿದ್ದವು. ಆರಂಭೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್.
ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾರಾಯಣ, ಸಹ ಕಾರ್ಯ-
ರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೈ. ಚಕ್ರಧರರಾವ್
ವರುಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಸಹಕಾರೀ ಬ್ಯಾಂಕ್

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಹಕಾರೀ
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ತಿರುಮಲೆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯ
ಯಕುಮಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಬೋರ್ಡ್
ಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ದೇವಿನೇನಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ

ವಾರ್ತಾಪುರ

ಆರಂಭಿಸಿದರು: ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯ
ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಯ
ದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಮುನಿರತ್ನಂ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಯವೇರು ಹಣವೂ, ಮೂಲವು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೇಷಣೆ
ಹಣವೂ ಇದ್ದು, ಒಂದು ಕೋಟಿಯವರೆಗೂ ಸಾಲ
ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಗಳು

ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಿಲೇರು, ಮದನದಲ್ಲಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕಲ್ಯಾಣ
ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಚಿತ್ತೂರಿನ
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ತಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ
ಮಾಡುತ್ತ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ
ಡಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ
ದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಚಿತ್ತೂರು ಕಲ್ಯಾಣ
ಮಂಟಪದಲ್ಲಿನ ನೋದಲ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು,
ಕೋಣೆಗಳೂ, ಎರಡನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾ
ಭವನವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ
ಅನುಮತಿಯಿರುವುದು. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕಾರ್ಯ
ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ,
ಬೋರ್ಡ್‌ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಜು,
ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟಪತಿರಾಜು,
ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಅಯ್ಯಪುರಡಿ ಅವರು
ಗಳು ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ

ಹೊಸ ಸಮಾಚಾರಕೇಂದ್ರ

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಸಮಾಚಾರಕೇಂದ್ರ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ.
ಒಬ್ಬ ಗಾರ್ಡ್, ಒಬ್ಬ ಸಮಾಚಾರ ಮಾರ್ಗ
ದರ್ಶಿ, ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಫೋಲೀಸ್ ಸಹ ಇರುವ
ಈ ಸಮಾಚಾರಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತಿ. ತಿ. ದೇ.
ಸಹಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೈ.
ಚಕ್ರಧರರಾವ್ ಅವರು ಆರಂಭಿಸಿದರು.
ದೇವಾಲಯದ ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು
ತಿಳಿಸುವ ವಿವಿಧಭಾಷಾ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು
ಹಂಚುವಿಕೆ, ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನೆ

ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಿಕೆ ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ದೇಶವೆ
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕಾಧಿ
ಕಾರಿ ರಾವುಲ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಮು
ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗಶಿರೋಮಣಿ ಬಿರುದ

ತಿರುಪತಿಯ ಎಸ್. ವಿ. ಯೋಗ, ಅನು
ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಂಶು
ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಆರ್. ವೈ. ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಯವರಿಗೆ 'ಯೋಗಶಿರೋಮಣಿ'
ಬಿರುದನ್ನು ಈಡೆಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ
ಸದಸ್ಯನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ ಜೈಲಾಸಿ
ನೀಡಿದರು. ಯೋಗದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ
ಸೇವೆಗಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರಿ
ಬಿರುದು ಸಂದಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲು ಯೋಗಸದ
ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ರಜತೋತ್ಸವ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ 19
ಆರಂಭವಾದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ
25 ವರ್ಷಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರೆ
ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮಾನವ ಸಂ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖಾಮಂತ್ರಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ ಶ್ರೀ
ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರು ಅದರ ರಜತ
ಸ್ವಾತೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ
ನಾಡುತ್ತ, ಈ ಪೀಠವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ
ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ತಿರುಪತಿ ಹಾಗೂ ದೆಹಲಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಪೀಠಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಯೀಗೇ
ರಿಂದ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಐದು ಸಂಸ್ಕೃತ
ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಾದಂತಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭ
ತಿರುಪತಿಯದೇ ನೋದಲ ಸಂಸ್ಕೃತ
ವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಬಿಹಾರದ ದಾ
ಬರಿಸ್ವಾದ ಪೂರಿ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಎ
ಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಮೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

1962 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 13 ರಂದು 3
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಇಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಾ
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ

ವಾದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿವಿಧಾಂಶಿತ ಪ್ರಸ್ತುತ 192 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 19 ಮಂದಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನೊಡಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೋರ್ಸ್ (ಬಿ. ಎಡ್‌ಗೆ ಸಮ) ಅನ್ನೂ, ನಂತರ 1970 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ ಶಾಸ್ತ್ರ, (ಪಿ. ಯು. ಸಿ.) ಶಾಸ್ತ್ರೀ (ಬಿ. ಎ.) 1973 ರಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ (ಎಂ. ಎ.) ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ನೀಡಲಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾವಾರಿಧಿ (ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ.), ಶಾಸ್ತ್ರ ಜೊಡಾಮಣಿ (ಎಂ. ಫಿಲ್) ಶಿಕ್ಷಾಚಾರ್ಯ (ಎಂ. ಎಡ್) ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ 147 ಮಂದಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 44 ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಟೀಪೋಕಾರ್ಡ್ ವಿಭಾಗವನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಸಾಮ, ಅರ್ಥವರ್ಣ, ಮುಕ್ ವೇದಗಳನ್ನೂ ಕೇರಳ ಯಜುರ್ವೇದವನ್ನೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು 'ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ' ಶಿಬಿರಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಜತೋತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೀಠದ ಮೊದಲ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ|| ಬಿ. ಆರ್. ಎ. ಶರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ವೇದ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥಾನ

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ ವೇದ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿರುವುದಾಗಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖಾಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರಾವ್ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನೊಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರ್ಥಿಕ ವತ್ಸರದಲ್ಲಿ 31 ಲಕ್ಷರೂಗಳ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಈ

ಸಂಸ್ಥೆ ವೇದವಿದ್ಯಾಬೋಧನೆ ಪ್ರಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಖಚಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ರಜತೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸ ಆರಾಧನೆ

ದಿನಾಂಕ 27-1-87 ರಿಂದ 31-1-87 ರ ವರೆಗೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಜನಾರ್ದನ ಸ್ವಾಮಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸ ಆರಾಧನಾಸಮಿತಿ, ಅಖಿಲಭಾರತ ಹರಿದಾಸ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಿತಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇ.ಗಳ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಹರಿದಾಸ ಸಮ್ಮೇಳನವೂ, ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸ ಆರಾಧನಾಮಂಡೋತ್ಸವವೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದವು.

27 ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಅಪಾರ ಜನಸಂದಣಿಯೊಡನೆ ಮಂಡ್ಯದ ನಂದಾ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದ ಬಳಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಭವ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಮೂಹ ಭಜನೆ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಂದ ಲೂ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಗೋವಿಂದ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಜನಾರ್ದನಸ್ವಾಮಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿತು. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ದಾಸಪರಂಪರಾಧ್ಯಜದ ಆಶೋಹಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು. ವ್ಯಾಸರಾಜ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ಸಮ್ಮೇಳನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು, ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತತ್ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಜನಾರ್ದನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ 4 ನಂತರ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈರ್ವ. ಅಶೀರ್ವಚನ ನೀಡುತ್ತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. (ಭಕ್ತ ಪುರಂದರದ ಕನ್ನಡ - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಅನುವಾದ - ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸು ಕ್ಕ ಅನುವಾದ - ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೂರ್ಯ ರಾವ್.) ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರು.

ದಿನವೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ಭಜನೆಗೋಷ್ಠಿ, ಹರಿಕ ಡಾಗಿದ್ದವು. ಶ್ರೀ ಖಗವರಧ್ವಜ ಶ್ರೀ ಪುಷ್ಕರ ಪ್ರಸಾದ್, ಪ್ರಭಂಜನ, ಪ್ರೊ|| ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಾಯಿಕರ ಆಚಾರ್ಯ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ; ಹರಿ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಹರಿಮೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಪಂಕಜಾ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೊದಲಾದವರುಗಳ ಸಂಗೀತ ಸೀರ್ತನ ಸಾರಭವನ್ನು ಹರಡಿದ ಗೋಡುದಾಸರು, ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯವೃಂದ, ವಿದ್ಯಾಗಣಪತಿ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದ ಭಜನೆ ಗೋಷ್ಠಿಗಳು ನಡೆದವು. ದಾಸರು, ಶ್ರೀನಾಗರಾಜದಾಸಗಳು ನಡೆದವು.

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ವತಿಯಿಂದ ನೇಣು ಗೋಪಾಲದಾಸರಿಗೂ, ವಿಠಲ ದಾಸರಿಗೂ ಸನ್ಮಾನ ; ಯರು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ ಕಾರಿ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಲಹಾಸ ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ವೇಜಾವರ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಶೀರ್ವಚನ ದಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಾರೋಹ ಹೊಂದಿದವು.

ಓದುಗರಿಗೆ, ಏಜಂಟರಿಗೆ
ಜಾಹೀರಾತುದಾರಿಗೆ
**ಪ್ರಭವನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ
ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು**
— ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳು

ಪತಿಯ ಅಲಿಪಿಯ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏಳು ಅಂತ್ಯನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಲಾಗುವುದು.

ತಿ. ದೇ. ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಗಾಮಯ್ಯ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಛಬ್ರ ರಂಪು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ತಿ. ತಿ. ಡಳಿತ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದರ ತಿರುಪತಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ಬರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಅಲಿಪಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ನಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಸತಿ, ಉಪೋಪ ಸೌಲಭ್ಯ, ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಛಬ್ರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

* * * *

ಸುಮಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೂ ನೂರು ಕಾಟೇಜು ಮೇಲೆ ಎರಡನೆ ಅಂತ್ಯನ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ 16 ಕೋಟಿರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೊದಲ ಹಂತದ ಕಾಟೇಜುಗಳ ಮೇಲಂತಸ್ತು ಕೆಲಸ

ಮುಗಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಕಾಟೇಜುಗಳ ಮೇಲಂತಸ್ತು ನಿರ್ವಾಹ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆ ದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು. ಈಗ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೊಂದು 2158 ಬಾಡಿಗೆ ಕೋಣೆಗಳೂ 622 ಉಚಿತ ಕೋಣೆಗಳೂ ವಸತಿಗಿವೆ.

* * * *

ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ ತಿರುಪತಗಳ ನಡುವಣ ಹಳೆಯ ನಿರೀನ ಕೊಳವೆ ಸಾಲನ್ನು, ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿ ಯಿಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ ನೀರು ಸರಬ ರಾಜು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ 7. ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದ ಹೊಸ ಕೊಳವೆ ಸಾಲನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬಳಸ ಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಈಗ ತಿರುಪತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ 35 ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಿರೀನ ಜೊತೆಗೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ 10 ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ

* * * *

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀನ ನಿರಂತರ ಸರಬರಾಜಿ ಗಾಗಿ, ಪಾಪನಾಶನಂ ನಿಂದ ತಿರುಮಲೆಯ ಜಲಾ

ಶಯದ ವರೆಗೆ ಹೊಸ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಳವೆ ಸಾಲ 60 ಲಕ್ಷರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗುವು; ಆಕ್ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಟೇಜುಗಳ ಬಳಿ ಕ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣಕಟ್ಟಿ ಬಳಿ ಎರಡು ಶಿಲಾ ತೋರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸ ಗುವುದು.

* * * *

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ 10 ಘಾಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಗುತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ತಿ. ದೇ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನೂ, ಜೀವನಿ ನಿಗಮ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವ

* * * *

ದೇವಾದಾಯ ಕಾಖಾ ಕಮೀಷನರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ವಿನಾಯಕ್, ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕಾ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನ ಯಣ, ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆ ರಾವ್ (ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.) ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಾ ರಾಯಣ (ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.) ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ

ಆನಂದಿಸಿ

ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ,

ತಿರುಪತಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ

ದಿನಾಂಕ 26-3-87 ರಿಂದ 4-4-87 ರ ವರೆಗೆ

27-3-87	ಶುಕ್ರವಾರ	ಧ್ವಜಾರೋಹಣ
31-3-87	ಮಂಗಳವಾರ	ಗರುಡೋತ್ಸವ
3-4-87	ಶುಕ್ರವಾರ	ರಥೋತ್ಸವ
4-4-87	ಶನಿವಾರ	ಧ್ವಜಾವರೋಹಣ

ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವು ತಿರುಪತಿಯ ಬಸ್‌ನಿಲಾಣ, ರೈಲ್ವೆ ನಿಲಾಣ, ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿಂದ ಅಲಿಪಿರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯ ಹಾದಿ. ಉರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸೇನೆಗಳೂ, ಸಂಗೀತ ಹರಿಕಥೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ವಿಚಾರಣಾ ಕಚೇರಿ ಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ.

ನೀವೂ ಬನ್ನಿ

ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ನಿಮ್ಮ ವರನ್ನೂ ಕರೆತನ್ನಿ.

ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಪ್ತಗಿರಿ. — ಏಪ್ರಿಲ್ 1987

ರಾಮಾಯಣ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ

ಆದಿಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುವೆಂಪು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಮಂಡೋದರಿ

— ಎದ್ವಾನ್ ಬಿ. ನೆ. ಗುಂಡೂರಾವ್

— ಸುಮನಾಬದರಿಪಾಠ್

ಹನುಮದ್ರಾಮಾಯಣ

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೀತೆ

— ಪು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಭಟ್ಟ

— ಕೆ. ಜಗನ್ನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿ

ರಾಮಾಯಣದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

— ಡಿ. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ

ಧಾರಾವಾಹಿ: ಗೋದಾದೇವಿ ಕೃತ ತಿರುಪ್ಪಾವೈನ ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ.

ಜೊತೆಗೇ ಕಿಶೋರ ಜಗತ್, ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ. ಬೆಲೆ: ರೂ. 1-00 ಮಾತ್ರ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಬಯಸುವವರು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 12-00 ಮಾತ್ರ. ಹಿಂದಿನ ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರತಿ ಕಾಗದಲ್ಲೂ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬರೆಯಿರಿ: — ಸಂಪಾದಕರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಮಿಂಗ್. ಪಿ.ಪಿ.ಬಿ. ತಿರುಪತಿ.

ಗಮನಿಕೆ

ವಿವಿಧಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ ಪ್ರಚಾರ, ಆಸ್ತಿಕರ ಅಭಿಮಾನ ದಿನ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗುತ್ತಿ ಕೆಲವರು ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಗಳು ಲಭಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸ ತ್ತೀವೆ.

* ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 15 ನೇ ತಾರೀ ಜಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕ ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪ ಗುತ್ತದೆ.

* ಹೊಸ ಚಂದಾದಾರರು : ಕೊಪನಿನಲ್ಲಿ 'ಹೊಸಚಂದ ಬರೆಯಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಕ ಕೊಪನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಂದಾ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸದ ಕಾಗದ: ಸಿದರೂ ಬಹಳ ಸಾಕರ್ಯ

* ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರ ವಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕು.

ಸ

ತಿರು

ತಿಂಗಳಿನ ಮುಖ್ಯ ದಿನಗಳು

ಏಪ್ರಿಲ್ 1987

3.	ಶುಕ್ರವಾರ	ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಗರುಡೋತ್ಸವ
4.	ಶನಿವಾರ	ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಸಮಾಪ್ತಿ
7.	ಮಂಗಳವಾರ	ಶ್ರೀರಾಮನವಮಿ
8.	ಬುಧವಾರ	ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ
12.	ಭಾನುವಾರ	ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ವಸಂತೋತ್ಸವಾರಂಭ
13.	ಸೋಮವಾರ	ನಾಗಲಾಪುರಂ ಶ್ರೀವೇದನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆ ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ರಜತ ರಥೋತ್ಸವ
14.	ಮಂಗಳವಾರ	ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ವಸಂತೋತ್ಸವ ಸಮಾಪ್ತಿ. ಚಿತ್ರಾಪೂರ್ಣಿಮೆ
18.	ಶನಿವಾರ	ನಾಗಲಾಪುರಂ ಶ್ರೀವೇದನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಗರುಡೋತ್ಸವ
21.	ಮಂಗಳವಾರ	ನಾಗಲಾಪುರಂ ಶ್ರೀ ವೇದನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ರಥೋತ್ಸವ
22.	ಬುಧವಾರ	ನಾಗಲಾಪುರಂ ಶ್ರೀವೇದನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ
24.	ಶುಕ್ರವಾರ	ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರ ಉತ್ಸವ ಪ್ರಾರಂಭ
30.	ಗುರುವಾರ	ಶಿವಾಜಿ ಜಯಂತಿ. ಬಸವೇಶ್ವರ ಜಯಂತಿ

